Entree Kinderdijk-Elshout

Stedenbouwkundige visie

Kinderdijk

februari 2022

SVP Bosch Slabbers

Colofon

Publicatiedatum
2022

Adres
SVP architectuur en stedenbouw
‘t Zand 17, 3811 GB Amersfoort

E-mail
info@svp-svp.nl

Ontwerp
Erwin Stoffer
Andrea Fernández Ramírez
Cor Simon
Wijnand Bouw
Esther Vlaswinkel

Projectteam
Erwin Stoffer
Andrea Fernández Ramírez
Cor Simon
Wijnand Bouw
Esther Vlaswinkel
Eric Spaans
Samantha van Rooij

In opdracht van:
Gemeente Molenlanden, in afstemming met het bestuurlijk platform Kinderdijk (gemeente Molenlanden, gemeente Alblasserdam, het Waterschap Rivierenland, de provincie Zuid-Holland, de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed en de Stichting Werelderfgoed Kinderdijk).

Voor het geheel of gedeeltelijk overnemen of bewerken van artikelen dient men toestemming van SVP te vragen. In de meeste gevallen zal die graag worden gegeven.

Voorbehoud
Aan deze publicatie kunnen geen rechten worden ontleend.

Entree Kinderdijk - Elshout

Stedenbouwkundige visie

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave 5
Voorwoord 7

Deel 1 Opgave en uitgangspunten 8
1.1 Doel van de stedenbouwkundige visie 9
1.2 Waar komen we vandaan en wat is er al gebeurd 11
1.2 De opgave: een integraal plan 11
1.3 Uitgangspunten en randvoorwaarden 13
1.4 Onze aanpak en het participatieproces 15

Deel 2 De visie 16
2.1 Visie op de opgave 19
2.2 Inbedding in de omgeving 21
2.3 De kwaliteit van het gebied 22
2.4 De opgave per zone 25
2.5 Beleving van het gebied 26
2.6 Knelpunten verkeer 28
2.6 Kansen 30
2.7 De planprincipes 32
2.8 Het ruimtelijk plan 34
2.9 Bebouwing 36
2.10 Beeldkwaliteit gebouwen 38
2.11 Groen en inrichting 40
2.12 Verdeling van functies 42
2.13 Toegankelijkheid 44
2.14 Verkeer en bereikbaarheid 48

Deel 3 De deelgebieden 54
1. Voorkamer 57
2 Lekdijk 66
3. Middelkade 71
4. Werkeiland Nederwaard 76
5. Werkeiland Overwaard 77
6. Educatie - eiland 78
7. Rietsnijder - eiland 83
8. Potterrein 85

Bijlagen 91

TICKET
fietspad
DUS NIET BROMMEN

Voorwoord

Verbetering van authenticiteit, leefbaarheid, veiligheid van het gebied

In 2020 is het ‘Uitvoeringsprogramma Kinderdijk 2020-2025’ vastgesteld door de raad van Molenlanden. In het afgelopen jaar is met bewoners, ondernemers, overheden en andere partners in het gebied voorliggend een stedenbouwkundige visie ontwikkeld. Deze visie beschrijft de stedenbouwkundige kaders en randvoorwaarden waarbinnen de entreezone van het UNESCO Werelderfgoed kan worden ontwikkeld, rekening houdend met de authenticiteit, leefbaarheid en veiligheid van het hele gebied.

Alle partijen die betrokken zijn bij het werelderfgoed, de gemeentes Molenlanden en Alblasserdam, het waterschap Rivierenland, de Provincie Zuid-Holland, de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed en de SWEK (Stichting Werelderfgoed Kinderdijk) delen de ambitie dat het molengebied in Kinderdijk het eerste internationale top-icoon in de wereld wordt, waar het ontwikkelen van de toeristische hotspot samengaat met verbeteren van de leefbaarheid, het behouden van de beleving, authenticiteit, rust en ruimte en het versterken van de natuur. Een toeristische hotspot als het Werelderfgoed Kinderdijk-Elshout kan alleen blijven bestaan als dat gebeurt in symbiose met de omgeving, inwoners, ondernemers, natuur en landschap. En alleen als het versterkend werkt voor de leefbaarheid in de kernen én in het werelderfgoed zelf.

De voorstellen die in deze stedenbouwkundig visie voor het entreegebied worden gepresenteerd maken dit mogelijk.
Als het entreegebied de komende jaren volgens deze voorstellen ontwikkeld wordt, zal dat een enorme verbetering van de verkeersveiligheid betekenen, krijgt de toegang van werelderfgoed de uitstraling die past bij de status en de kwaliteit van het landschap en worden de zichtlijnen op de molens sterk verbeterd. De beide historische Waardhuizen worden in hun oude luister hersteld en vormen straks de trotse en stoere omlijsting van het gehele entreegebied.
De vele honderdduizenden bezoekers per jaar krijgen een logische, overzichtelijke en direct te begrijpen ‘route’ het werelderfgoed in; de voorzieningen voor bezoekers worden ruimer zonder dat het leidt tot toenemende overlast voor de bewoners van het dorp Kinderdijk. Integendeel, zij zullen daar meer van mee gaan profiteren.

Wij zijn er dan ook van overtuigd dat met deze plannen de inwoners van het werelderfgoed en het dorp met trots zullen blijven zeggen dat ze in Kinderdijk wonen, een plek die over de gehele wereld bekender is dan het land Nederland zelf….

Het college van burgemeester en wethouders van Molenlanden legt de visie met veel genoegen ter goedkeuring voor aan de gemeenteraad.

Molenlanden, februari 2022
Arco Bikker,
wethouder gemeente Molenlanden.

Deel 1

Opgave en uitgangspunten

1.1 Doel van de stedenbouwkundige visie

Naar een toekomstbestendig werelderfgoed Kinderdijk

De stedenbouwkundige visie voor het entreegebied voor Kinderdijk staat niet op zichzelf. Het is onderdeel van een stappenplan naar een toekomstbestendig werelderfgoed Kinderdijk. De visie bouwt voort op de visies die de afgelopen jaren ten grondslag lagen aan de herinrichting van de entreezone van het werelderfgoed, met name de gebiedsvisie zoals die in 2013 is vastgesteld.

Het in 2019 opgestelde Gebiedsperspectief was een volgende belangrijke stap in dit proces. Dit heeft geleid tot een collectieve ambitie met doelen op vier verschillende gebieden:

1) Beleving: het verhaal dat het icoon Kinderdijk wil vertellen;
2) Dorpen in de luwte van de toeristenstroom;
3) Complete grip op alle bezoekersstrome;n
4) Governance: doorontwikkeling besturing, organisatie en financiring in en rond het werelderfgoed.

Het uitvoeringsprogramma 2020-2025, dat in mei in de raden is vastgesteld, geeft een overzicht van alle projecten en acties die nodig zijn om die ambitie waar te maken. Het stedenbouwkundig plan, is één van de uitwerkingen die in het uitvoeringsprogramma staat vermeld.

Doel van de stedenbouwkundige visie

De stedenbouwkundige visie heeft meerdere doelen. Het op elkaar afstemmen van (eerdere) oplossingen en plannen en zorgen voor een eenheid is daarvan de eerste. Het stedenbouwkundig plan laat het gewenste eindbeeld zien voor het gehele gebied, maar ook een concrete indeling in verschillende deelgebieden zodat er een fasering gemaakt kan worden en een realistische schatting van de financiële consequenties. Dat het plan flexibel moet zijn laat de afgelopen periode met de wereldwijde Covid- pandemie wel zien. Het plan moet helder en robuust zijn in hoofdopzet, maar ruimte laten voor verschillende uitwerkingen. Het stedenbouwkundig plan is, als het is vastgesteld het formele ruimtelijke kader voor de herinrichting / herontwikkeling van het entreegebied.

Leeswijzer

Het stedenbouwkundigplan boek bestaat uit drie delen. In het eerste deel wordt ingegaan op de achtergronden en uitgangspunten voor het plan. Deel 2 is de stedenbouwkundig visie op hoofdlijnen. In deel drie worden de verschillende deelgebieden nader uitgewerkt. In de bijlage vind u enkele kaarten als achtergrondinformatie.

Hoe straks verder ?

Zodra deze stedenbouwkundig visie door de raad is vastgesteld, start de volgende fase. In die fase wordt een concreet uitvoeringsprogramma uitgewerkt, zodat naar verwachting rond kwartaal 1 van 2024 gestart kan worden met de eerste zichtbare aanpassingen. Het tempo en de manier waarop dat gebeurt zal sterk afhankelijk zijn van de mate waarin de plannen gefinancierd kunnen gaan worden.

Daarom zal in de komende fase als eerste de nadruk liggen op het maken van een gefaseerde planning in samenhang met het vinden van dekking voor de kosten van alle investeringen.

Het nu voorliggende plan voldoet - ook volgens de experts - aan de randvoorwaarden van de UNESCO, Natura 2000 en de waterveiligheid. Maar natuurlijk zal bij het uitwerken van de plannen hier steeds nadrukkelijk naar gekeken moeten worden en zullen die plannen waar nodig door externe toetsers beoordeeld moeten worden.

Dat geldt ook voor allerlei andere bekende en minder bekende eisen en wettelijke voorschriften, die de afgelopen jaren tot veel vertragingen bij de uitvoering van plannen hebben geleid, zoals de stikstof en fijnstof problematiek.

Daarom zal al direct bij de start van de volgende fase een complete inventarisatie gemaakt worden van alle eisen waaraan de ontwikkelingen moeten voldoen en een planning gemaakt worden van de toets - en vergunningsprocedures die daarvoor nodig zijn. Dit om te garanderen dat zodra de financiën dat toelaten, de uitvoering ter hand genomen kan worden.

> “het eerste icoon in de wereld waar het ontwikkelen van de toeristische hotspot samengaat met verbeteren van de leefbaarheid, het behouden van de beleving, authenticiteit, rust en ruimte en het versterken van de natuur.”

De collectieve ambite Kinderdijk, zoals geformuleerd door de Stuurgroep Kinderdijk, 3 oktober 2019

Earth
500 m
N

1.2 De opgave: een integraal plan

"Een integrale visie op het gebied ontbrak. Het nu voorliggende plan vult die leemte op."

Afstemmen ontwikkelingen

Diverse ontwikkelingen vragen om een op elkaar afgestemde aanpak. Het is een wens in het dorp om met een betere invulling van het Potterrein (ook bekend als het Joodeterrein) te komen. Als parkeren in Elshout verdwijnt (uitgezonderd doelgroep-parkeren), moet de entreezone vanaf de dijk tot en met het nieuwe bezoekers centrum worden heringericht. De omgeving van het te renoveren J.U. Smit gemaal wordt heringericht. Het Waardgebouw van de Overwaard krijgt in de toekomst wellicht een andere functie. De provincie is bezig met plannen voor een andere vormgeving van de OV-haltes. Zo zijn er nog meer grote en kleine initiatieven. Dat kan allemaal apart worden opgepakt, maar met één integraal plan kan de samenhang wordt bewaakt, meer ruimtelijke eenheid en kwaliteit worden bereikt.
In de entreezone kunnen verschillende functies een plek krijgen. De keuze welke dat zijn, is onderdeel van het proces met alle stakeholders waarin het stedenbouwkundig plan gemaakt wordt. Uitgangspunt daarbij is dat het niet de bedoeling is om functies toe te voegen die op zichzelf voor extra bezoekersstromen gaan zorgen.

Een veilige verkeersituatie

Een aantal logistiek en veiligheidsproblemen vraagt al jaren om een geïntegreerde aanpak. In toenemende mate komen bezoekers via het water naar het werelderfgoed. Dat is heel mooi want daarmee kan de overlast die veroorzaakt wordt door verkeer over de dijk afnemen. De halte van de waterbus wordt uitgebreid om het toenemende vervoer over het water te faciliteren en te stimuleren. Maar er komen ook groepen met de bus en individuele bezoekers te fiets. Al deze bezoekers dienen op een goede manier het gebied in te worden geleid. Dat gecombineerd met fietsers door en langs het gebied en doorgaand autoverkeer over de dijk zorgt op piekdagen voor zeer onveilige situatie bij de entree van het werelderfgoed en die moet worden verbeterd.

Relatie met het dorp (dorp in de luwte)

Het dorp Kinderdijk is niet ontstaan rondom de molens, maar omdat er scheepsbouw was en is. Het dorp Kinderdijk heeft een eigen identiteit. Met bewoners wordt er gewerkt aan een visie op op het dorp. In deze visie zal de invulling worden gegeven aan ‘dorp in de luwte’. Het stedenbouwkundig plan richt zich primair op het entreegebied, maar er wordt bewust rekening gehouden met de relatie tot het dorp. Opgave is een entreegebied te ontwerpen waarbij de balans gevonden is tussen voldoende afscherming van de overlast van bezoekers aan het werelderfgoed. Maar tegelijk moet er voldoende verbinding met het dorp zijn en met de lokale economie. Ook de toekomst van de panden Windkracht 4 en Buena Vista (voormalig Waardhuis van de Nederwaard) hangt hiermee samen. De gemeente wil door de koop van deze panden meer grip houden op de overgang tussen dorp en de werelderfgoed entree en zorgen voor een kwalitieve buffer in de grensgebied tussen relatieve rust en drukte.

Scope van de stedenbouwkundige visie

Het stedenbouwkundig plan richt zich primair op het entreegebied van werelderfgoed Kinderdijk. Het plangebied wordt begrensd door het Potterrein aan de westkant, het werkterrein van Hoek tot aan Molen 1 van de Nederwaard en het bezoekerscentrum/Wisboom-gemaal/filmzaal/entreegebouw SWEK aan de zuidzijde en in het oosten de aanlegsteiger voor cruiseschepen, de uit- en instapzone voor tourbussen en de ingang voor groepen. In de kaart op pagina 12 is het plangebied aangegeven.

1.3 Uitgangspunten en randvoorwaarden

De uitgangspunten die voortvloeien uit de ambities die vastgelegd zijn in het Gebiedsperspectief vormen het kader voor de stedenbouwkundige visie. Dit betekent dat:

1. De entreezone van het werelderfgoed qua inrichting en vormgeving in al zijn facetten onderdeel is van het verhaal dat Kinderdijk wil vertellen: authenticiteit, rust en ruimte, bewoonde molens, Oud-Hollands landschap en kenmerkend voor de cultuur van de Alblasserwaard: de zondag als andere dag dan de andere dagen;

2. Er duidelijke scheiding is tussen bezoekersstromen en de toegang voor de bewoners van de molens en dat de privacy van de bewoners van de molens en woningen in het gebied gerespecteerd wordt - het werelderfgoed in principe niet meer toegankelijk is voor niet betalende bezoekers, maar wel vrij toegankelijk blijft voor de inwoners van de omliggende dorpen;

3. Activiteiten in die zone bijdragen aan de exploitatie van het werelderfgoed en daarmee ook aan de kosten die gemaakt moeten worden om de doelen uit het gebiedsperspectief m.b.t. “Dorp in de Luwte” en “Grip op Bezoekersstromen” te kunnen realiseren;

4. Activiteiten in de entreezone vormen geen onwelkome, extra belasting voor het dorp of voor de bewoners van het werelderfgoed - het dorp zelf is geen onderdeel van het Molengebied Kinderdijk. Het dorp heeft een eigen identiteit en krijgt ruimte en steun die identiteit vast te houden en waar gewenst verder te ontwikkelen.

Tegelijk zijn er randvoorwaarden die voortvloeien uit (inter)nationale wet en regelgeving. De stedenbouwkundige visie zal altijd moeten voldoen aan deze wettelijke randvoorwaarden. De randvoorwaarden zijn:

Veiligheid (Waterschap)
Hieronder vallen de eisen die het waterschap stelt aan de veiligheid van de waterkeringen (dijken, boezemkaden), het goed kunnen functioneren van het watersysteem (gemalen, sluizen, boezems, kunstwerken) en aan de toegankelijkheid van de gemalen en terreinen die noodzakelijk zijn voor het uitoefenen van haar verantwoordelijkheid;

Werelderfgoed status (UNESCO) en monumentenstatus
De eisen die voortvloeien uit de UNESCO werelderfgoedstatus en de monumentale status van enkele panden stellen beperkingen aan de vormgeving, gebruik en inrichting van het gebied en de gebouwen. Niet alleen in het gebied dat tot het werelderfgoed behoort, maar ook tot de zogenaamde ‘tribune’. Dat betekent dat het totale bouwvolume in het gebied niet zal mogen toenemen, tenzij dit voor de hydrologische functies van het waterschap noodzakelijk is;

Natuur en landschap
Een deel van het Werelderfgoed is een Natura 2000 gebied. De werking van de Natura 2000 status ligt verankerd in de Wet natuurbescherming en alle te ontwikkelen activiteiten dienen hier aan getoetst te worden;

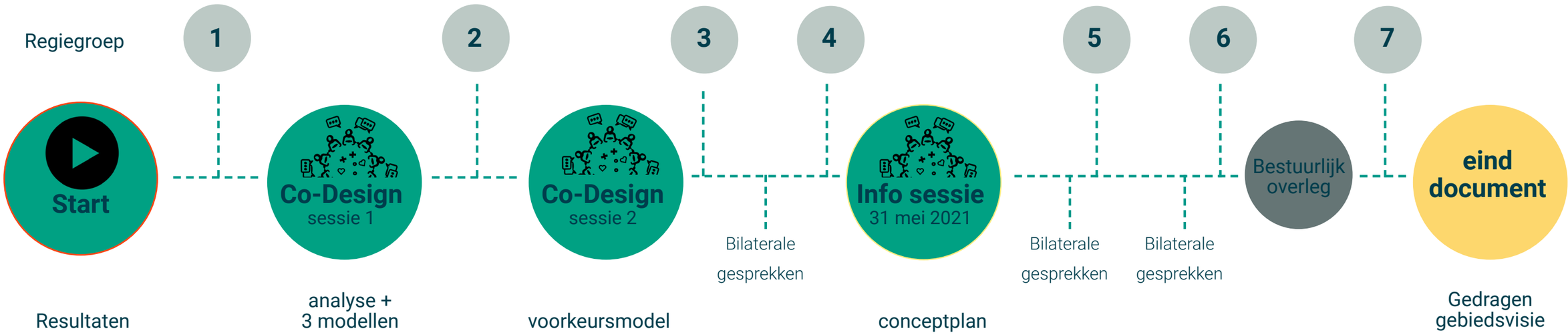
Verkeer- en vervoer
De weg over de dijk vormt een essentiële schakel in het regionale verkeer en vervoer. Veilige doorstroming over weg en water moet kunnen worden gegarandeerd, zowel voor de auto als voor het openbaar vervoer en de fiets. - Veiligheid in het gebied voor bezoekers en bewoners: het gebied is zo ingericht dat de veiligheid voor bezoekers en bewoners voldoet aan de daarvoor geldende wettelijke eisen.

Leden van de regiegroep

Eric Spaans	programma regisseur Kinderdijk
Arco Bikker	Gemeente Molenlanden
Esther de Mik	Gemeente Molenlanden
Herman Sangers	SWEK
Margriet Borsje	SWEK
Michiel de Haan	SWEK
Lotje Egmond	Waterschap Rivierenland
Anja Noorlander	Molenbewoonster
Wendy Meulenkamp	inwoner Kinderdijk
Bart Witteman	Provincie Zuid Holland
Doris Schmutzhart	Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Erwin Stoffer	SVP
Esther Vlaswinkel	SVP (heeft Erwin opgevolgd in 2021)
Wijnand Bouw	Bosch-Slabbers
Samantha van Rooij	Stratact

"We zijn blij, dat ondanks de digitale sessies vanwege corona de opkomst groot was en de dialoog veel input bracht."

1.4 Onze aanpak en het participatieproces

Een toeristische hotspot als het werelderfgoed Kinderdijk-Elshout kan alleen blijven bestaan als dat gebeurt in symbiose met de omgeving, inwoners, ondernemers, natuur en landschap. Dat kan alleen bereikt worden als alle partijen, overheid, stichting, bewoners, ondernemers, samen optrekken. En alléén als het versterkend werkt voor de leefbaarheid in de kernen én in het werelderfgoed zelf. Daarom hebben we voor deze stedenbouwkundige visie met open vizier, in gezamenlijkheid gewerkt aan een gedragen plan.

Met wie is dit plan gemaakt?

September 2020 zijn we met de Regiegroep gestart aan het Ontwerpproces Stedenbouwkundig ontwerp Entreegebied Kinderdijk Elshout.
De rol van de regiegroep is mede vormgever aan het proces en het ontwerp van het programma voor de Co Design Sessies, zodat wij ons zo goed mogelijk konden organiseren voor een succesvol resultaat: een gedragen stedenbouwkundige visie voor het Entreegebied van Kinderdijk-Elshout. Daarbij waren de Regiegroepleden niet gemandateerd namens de gehele achterban, maar zij werden wel gevraagd inhoud te geven namens de eigen ‘stakeholdergroep’. Zo zijn we samen op zoek gegaan naar ‘Common ground’ in een iteratief proces.

Wij hebben daarbij voortgebouwd op wat er al lag:

- Gebiedsperspectief;
- Bestuursadvies door de Stuurgroep;
- Uitvoeringsprogramma - door beide gemeenteraden unaniem aangenomen;
- Startnotitie (vastgesteld door de gemeenteraden).

Een iteratief ontwerp proces

Wij hebben daarna in twee Co-Design Sessies en één Informatiesessie met een zeer diverse groep van meer dan 40 deelnemers in een dynamisch creatief digitaal proces als eerste verschillende varianten uitgewerkt voor de toekomst van het Entreegebied, waarbij wij 3 thema’s hebben uitvergroot: 1) historie, 2) techniek, 3) natuur.
Iedere variant is uitgewerkt met en zonder een aparte Waterentree.

Elk van deze varianten hebben we getoetst op:

- Leefbaarheid;
- Behoud dan wel versterking van het werelderfgoed;
- Verbetering van de veiligheid;
- Financiële impact;
- Verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit;
- Versterking van de natuur en het landschap.

Dit gaf nieuwe inzichten en gaf ook al een eerste beeld van wat iedereen heel belangrijk vond en waar de tegenstellingen lagen.

Resultaat co-designsessie 1 als basis

De belangrijkste conclusies uit de eerste Co Design Sessie waren:

- Eén hoofdentree bij de dijk als in- en uitgang
- Sub in- en uitgang voor groepen naar ‘stop en go’
- Historisch beeld versterken
- Niet natuur ingaan maar natuur binnen het gebied brengen
- Bypass en Middelkade geven een sterke richting en structuur
- Verschillende belevingseilanden en routes geven variatie
- Waterschapsgebouwen en techniek wordt deel van het verhaal van Kinderdijk

Toetsen van het stedenbouwkundig concept

In de 2de Co Design Sessie is het structuurplan uitgewerkt met de verschillende zonering.
In deze tweede sessie zijn we in de huid gekropen van de verschillend-doelgroepen die Kinderdijk bezoeken, dan wel er wonen en/of werken. Dus de bewoners, de passant en de recreant.
Daarna heeft elke stakeholder: bewoners, molenbewoners, SWEK, Provincie, Waterschap, ontwerpers, financiële experts en Gemeente aangegeven wat zij goed vonden aan het stedenbouwkundig ontwerp tot nu toe en wat er beter kon. Op basis hiervan is het plan verder uitgewerkt en terug gepresenteerd aan alle deelnemers in de Informatiesessie.

De 6 pijlers van het ontwerp

In deze sessie zijn de 6 pijlers voor het ontwerp toegelicht en heeft iedereen vragen kunnen stellen en in de feedbackronde de belangrijkste aandachtspunten kunnen benoemen.

Individuele afstemming en themagroepen

Er bleef een aantal issues over, die wij met elk van de stakeholders apart moesten uitdiepen. Ook hebben toen een aparte Verkeerwerkgroep met specialisten gemaakt, die het ontwerp nog verder heeft uitgewerkt op het verbeteren van de veiligheid en het ontwarren van de verschillende verkeersstromen.

In deze laatste fase hebben wij gewerkt aan:

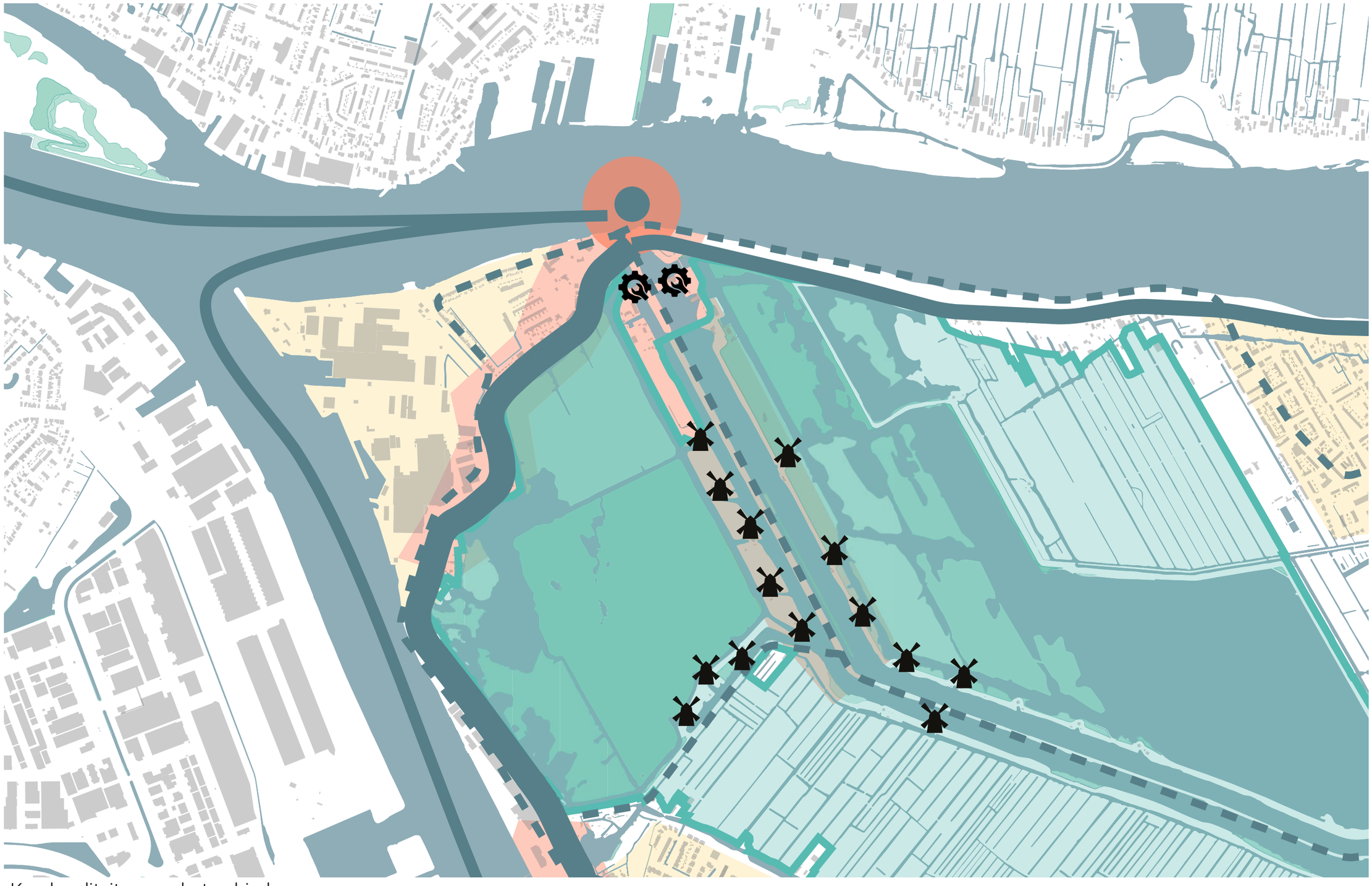
- Verbetering van de verkeerssituatie en veilligheid;
- Parkeren zoveel mogelijk buiten het Werelderfgoed organiseren, maar voldoende plaatsen organiseren voor het personeel en vrijwilligers van de SWEK – hierbij hebben wij vooral gezocht naar dubbel gebruik met parkeren voor Buena Vista;
- Hoe organiseren wij de horeca voor groepen? Wat is de beste manier om dat te doen, zonder dat dit direct drukt op de leefbaar heid;
- Ontwerp van het Joodeterrein / Potterrein door een werkgroep met bewoners, molenbewoners en de SWEK.

Dit heeft uiteindelijk geresulteerd in het voorliggende plan.

Deel 2

De visie

Kernkwaliteiten van het gebied

2.1 Visie op de opgave

De opgave voor het entreegebied van Kinderdijk is complex: de ruimtelijk- functionele opgave is sterk verweven met economische en met de sociaal-maatschappelijke opgaven. Bovendien zijn er verschillende groepen met verschillende belangen en hangen keuzes vaak samen met oplossing op een hoger schaalniveau, bijvoorbeeld ten aanzien van het verkeer. Maar de gemeenschappelijke noemer bij het maken van al die keuzes is de bijzondere kwaliteit van het gebied. Het koesteren en versterken van deze kwaliteiten staat voorop. Dit gaat gepaard met het oplossen van knelpunten en het benutten van de kansen die er liggen om het gebied aantrekkelijk, veilig en bereikbaar te houden.

De bijzondere kwaliteit van het gebied wordt behouden en versterkt door een aantal ruimtelijk- functionele hoofdkeuzes. Deze keuzes zijn:
1) Het ontdoen van zoveel mogelijk verstorende en belemmerende elementen zodat de molens en het landschap waarin zij staan zo goed als mogelijk tot hun recht komen;
2) Alle aspecten van de watermachine beleefbaar te maken;
3) Het werelderfgoed te benaderen als een ‘levend’ gebied.
4) De logistieke knoop ontwarren en de verschillende stromen in goede banen te leiden.

“Zo zuiver mogelijk maken van de molens en het landschap waarin zij staan”

De molens in het landschap zijn zeer fotogeniek. Het landschap met zijn lange lijnen en de reeks van molens is van een unieke kwaliteit. In het plan zullen daarom zichtlijnen zoveel als mogelijk worden benadrukt en op een aantal plekken zullen deze ook moeten worden hersteld. Het is een feit dat het open polderlandschap heel gevoelig is voor vervuiling. Er is maar weinig nodig om de magie van het beeld te verstoren. In de huidige situatie gebeurd dat helaas veel te veel. Parkeerplaatsen liggen in het zicht, borden, hekken en reclame-uitingen zijn een doorn in het oog en zullen moeten worden teruggedrongen om de magie van het landschap te kunnen ervaren. Er zal in het plan terughoudend worden omgegaan met het toevoegen van nieuwe elementen in het zicht, of het nu om bebouwing gaat of om bebording. ‘Less is more’ is het advies bij de inrichting en herontwikkeling.

“Alle aspecten van de watermachine beleefbaar te maken”

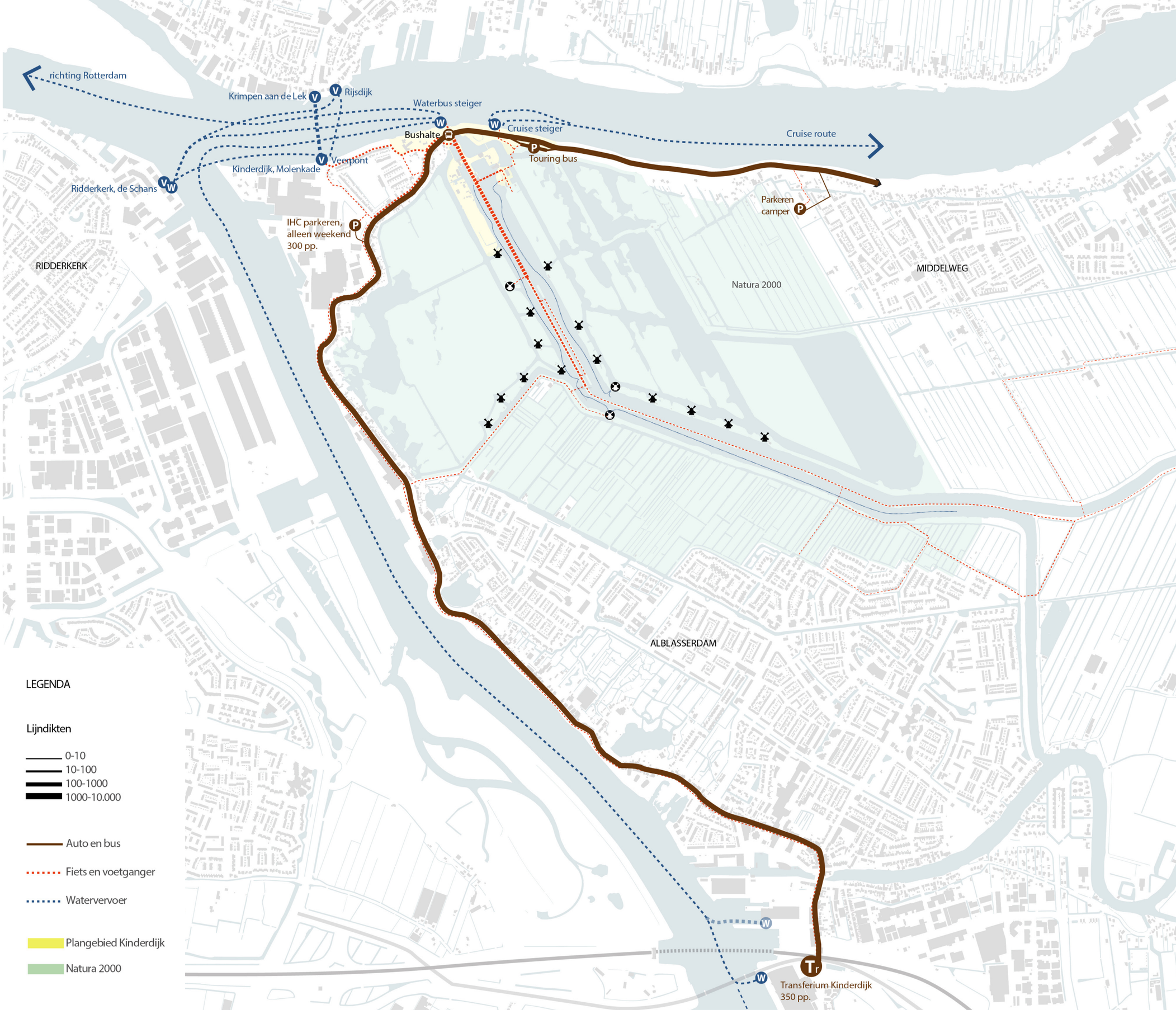
Het molengebied staat symbool voor de unieke cultuur van Nederland: Het past in het overzicht van elementen die typerend zijn voor de strijd tegen het water. Bijzonder is dat in het gebied heden en verleden bij elkaar komen. De strijd tegen het water is vandaag de dag nog net zo actueel. En dat is zichtbaar in het gebied bij de gemalen, de sluis etc. Dit betekent, dat niet alleen de waterwerken op zich zelf goed te zien moeten zijn, ook het verhaal moet op een logische manier verteld worden. Dit begint al bij aankomst in het gebied: Op de dijk zijn rivier, dijk en polder tegelijk te beleven. Hedendaagse elementen zoals de spuisluis en de gemalen zijn tegelijk met de historische molens te zien. Het is de stedenbouwkundige opgave om de verschillende gebiedsdelen ruimtelijk met elkaar in verband met elkaar te brengen. Routing speelt daarbij een belangrijke rol. Het vertellen van het verhaal is in essentie de opgave van de SWEK in nauwe samenwerking met het waterschap als hoeder van ons watersysteem.

“Het werelderfgoed benaderen als een ‘levend’ gebied”

Het Werelderfgoed maakt deel uit van een gebied waar wordt gewoond, gewerkt en gerecreëerd. Het is geen afgesloten attractiepark maar een leefgebied met een ziel. Dit betekent dat bezoekersstromen goed geleid moeten worden om te voorkomen dat er overlast ontstaat. Andersom geldt het ook: als bezoeker mag je even deel uitmaken van deze leefomgeving en in de breedte genieten wat die te bieden heeft. Dit betekent dat dorp en molengebied geen verschillende werelden zijn, maar op een vanzelfsprekende manier in elkaar overgaan en deels overlappen. De opgave is om met het ruimtelijk ontwerp rust en reuring te sturen en zo het gebruik in goede banen te leiden. Andersom wordt daarmee als dorp ook geprofiteerd van behoud van voorzieningen door de positieve economische impact van bezoekers aan het werelderfgoed.

“De logistieke knoop te ontwarren en de verschillende stromen in goede banen leiden”

Iets dat echt spectaculair mooi, anders of interessant is trekt veel bezoekers. Dat laat zich niet stoppen, wel geleiden. Er ligt een grote uitdaging om de bezoekers op een veilige en aantrekkelijke manier in het gebied te ontvangen. Dit betekent op een paar plekken ruimte creëren en een vanzelfsprekende routing initiëren. Deze opgave is groter dan het stedenbouwkundig ontwerp van het entreegebied. In het uitvoeringsprogramma 2020-2025 is een groot deel van de projecten en acties gericht op een effectieve beheersing van de toestroom van bezoekers.

richting Rotterdam
Krimpen aan de Lek
Rijsdijk
Waterbus steiger
Bushalte
Cruise steiger
Cruise route
Touring bus
Veerpont
Kinderdijk, Molenkade
Ridderkerk, de Schans
IHC parkeren,
alleen weekend
300 pp.
Parkeren
camper
RIDDERKERK
MIDDELWEG
Natura 2000
ALBLASSERDAM
Transferium Kinderdijk
350 pp.
LEGENDA
Lijndikten
0-10
10-100
100-1000
1000-10.000
Auto en bus
Fiets en voetganger
Watervervoer
Plangebied Kinderdijk
Natura 2000

2.2 Inbedding in de omgeving

De opgave voor het entreegebied hangt samen met de opgaves die er liggen op de grotere schaal. Ten eerste ten aanzien van het verkeer en de ontsluiting. Kinderdijk is over land alleen via smalle dijklinten bereikbaar die niet geschikt zijn voor grote stromen gemotoriseerd verkeer. Daarom is het van belang verkeer eerder op te vangen en met groepsvervoer te verplaatsen of mensen te fiets hun weg te laten vervolgen. Dit betekent dat de ontwikkeling van dit soort overstappunten onlosmakelijk verbonden is met de uitvoering van deze gebiedsvisie. Maar ook het investeren in een (recreatief) fietsroutenetwerk waar het werelderfgoed goed op is aangesloten draagt hieraan bij. Evident is dat de ligging van Kinderdijk op een knooppunt van waterwegen de unieke kans biedt om grote groepen over het water te vervoeren. Deze reis is bovendien een aantrekkelijk uitje waarbij de bezoekers het hollandse landschap leren kennen vanuit een ander perspectief.

Ook dient rekening geworden te houden met de natuur. Het werelderfgoed grenst aan natura 2000 gebied waar specifieke richtlijnen voor gelden. Een zorgvuldige inbedding en het op een vloeiende manier landschappelijk ontwerpen van de overgangen naar het natuurgebied en het aangrenzende landschap is onderdeel van de opgave.

Maximaal uitnutten van vervoer over het water

Continueren van paden voor voetgangers en fietsers in, om en naar het gebied

2.3 De kwaliteit van het gebied

"Het gebied kent sterke plekken en elementen met een hoge kwaliteit: deze willen we koesteren en beter tot hun recht laten komen”

Natuurlijke oevers

Historische waardhuizen

Uitzichtpunt op het nieuwe bezoekerscentrum

Recreatieve plekken

Molens in het gelid

Stoere waterwerken

Te weinig aandacht voor tijdelijke situaties

Veel asfalt, onduidelijke zonering en geen verblijfskwaliteit

Harde uitstraling en gebrek aan groen (geen elzen in Elshout)

Laagwaardig gebruik van mooie plekken

laagwaardig ontvangstgebied

"Er zijn behoorlijk wat plekken met een laagwaardige kwaliteit en rommelige uitstraling die verbeterd kunnen worden"

Onoverzichtelijke verkeerssituaties

Parkeerterrein in zichtlijn

Weinig ruimte voor de voetganger

Dorpszone

Werkzone

Kernzone

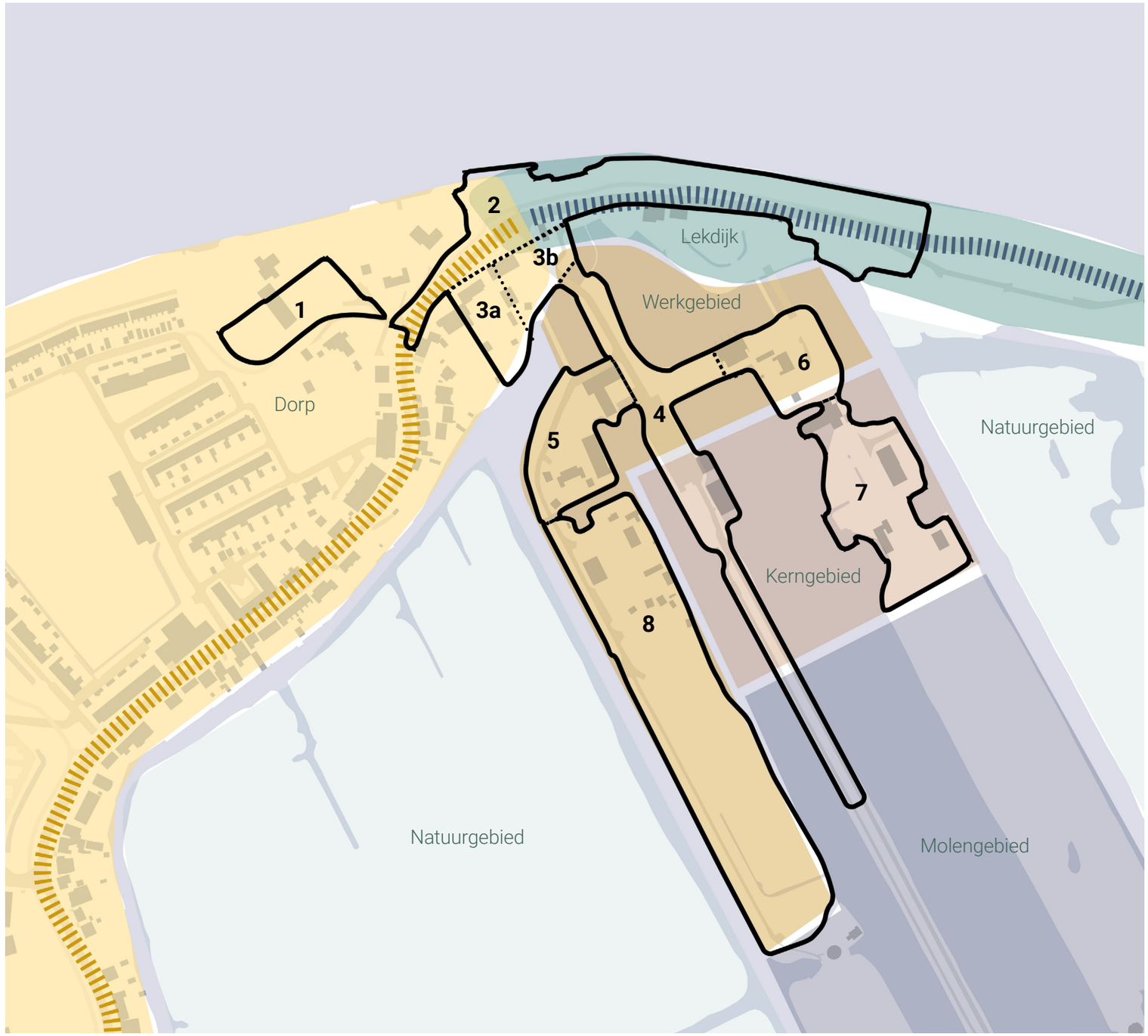
Lekdijkzone

Natuurzone

Molenzone

Deelgebieden

1. Potterrein (voorheen de Joodeterrein)
2 Lekdijk
3. Voorkamer met Waardhuis van de Neder-waard ensemble (a) en ontvangsgebied (b)
4. Middelkade
5. Werkeiland Nederwaard
6. Werkeiland Overwaard
7. Educatie eiland
8. Rietsnijder eiland

2.4 De opgave per zone

Binnen de contour van het stedenbouwkundige plangebied komen verschillende ruimtelijke sferen voor. Deze zones hebben elk een specifieke opgave. De belangrijkste ruimtelijk - functionele opgaven worden hieronder beschreven. Binnen de zones zijn verschillende deelgebieden. Zo liggen het Potterrein en het gebied rond het Waardhuis van de Nederwaard (Buena Vista) in de dorpszone.

De dorpszone

De bebouwing staat hier aan weerszijden van de Molenstraat en vormt het laatste stukje bebouwde kom. Twee deelgebieden vallen binnen deze dorpse sfeer: Het Potterrein en het gebied rondom het Waardhuis van de Nederwaard (Buena Vista). Voor beide locaties moet een zorgvuldige afweging worden gemaakt omdat hier het 'Dorp in de luwte' en de 'Drukte van het werelderfgoed' samenkomen. De opgave voor het gebied rondom het Waardhuis Nederwaard is misschien wel de belangrijkste voor het plan omdat hier de sleutel ligt voor het maken van een goede ontvangst van bezoekers én dorp en erfgoed elkaar raken.

De Lekdijkzone

Voor de Lekdijk ligt een complexe verkeersopgave. De stedenbouwkundige visie zal moeten voorzien in een veilige oversteekplaats voor bezoekers die via het water arriveren en uitstappen uit de bus. Tegelijk is een hoge verkeersdruk van het doorgaand verkeer naar Alblasserdam en Nieuw Lekkerkerk. Werk- en bedieningsverkeer moet hier het gebied in. Hetzelfde geldt voor het fietsverkeer, dat een steeds belangrijkere plek in neemt omdat het gebruik van de fiets zal worden gestimuleerd. De dijk is smal en het hoogteverschil is groot: dit gegeven maakt dat de entree aan de Lekdijk een complexe verkeerskundige opgave is waarbij de verkeersveiligheid voorop staat. Voorkomen moet worden, dat er alleen technisch naar wordt gekeken. Maar ook ruimtelijk: want Kinderdijk verdient een hoogwaardige entree!

De werkzones

De entreezone van Kinderdijk is een 'levend' gebied. Het is het werkgebied van het waterschap. Ook de rietsnijder heeft hier zijn werkterrein. De aanwezigheid van de essentiële waterstaatkundige werken, de installaties en gebouwen is voor bezoekers van extra waarde. De opgave is de bezoekers zo te leiden dat ze kunnen genieten van deze moderne waterwerken zonder dat het werken en het werkverkeer wordt belemmerd. Met het slim toevoegen en/ of verplaatsen van opslagplekken en loodsen kan er voor worden gezorgd dat het gebied niet verrommeld en dat de openbare ruimte gaat passen bij de kwaliteit en uitstraling van de gehele entreezone. De ruimtelijke kwaliteit van de werkgebieden zal in lijn met de status van het werelderfgoed moeten worden gebracht.

De kernzone

In het hart van het gebied liggen de gebieden met essentiële functies voor bezoekers (en natuurlijk het Wisboomgemaal). De Middelkade met het bezoekerscentrum vormt de centrale as van het werelderfgoed en is altijd druk bezocht. De hoofdopgave is bezoekers zo goed mogelijk te faciliteren en de ruimtelijke voorwaarden te scheppen voor een aantrekkelijk verblijf. Het ontwerp van de openbare ruimte is daarvoor het belangrijkste instrument. Daarbij wordt er rekening mee gehouden dat het gebied ook voor bewoners te fiets een verbindende functie heeft. De Middelkade staat niet op zichzelf maar is aangesloten op het netwerk van paden en maakt onderdeel uit van het recreatievenetwerk in de Alblasserwaard.

De natuurzone

De natuurzone laat het natuurlandschap van de Alblasserwaard in al haar schoonheid zien. Hier domineert het waterrijke landschap en de vele rietkragen. Aan weerszijde van het molenlandschap liggen twee boezems: de Hooge Boezem van de Nederwaard en de Hooge Boezem van de Overwaard. Beide boezems horen bij een eigen poldersysteem. Qua karakter is het de Hooge boezem van de Overwaard veel waterrijker dan de Hooge boezem van de Nederwaard. Beide boezems zijn onderdeel van het natura 2000 gebied en kent daarmee een zeer hoge beschermingsgraad.

De molenzone

De molenzone bevindt zich op de randen van de twee boezems. De molens staan in lange lijnen opgesteld op de kades en pompten het water zo in verschillende trappen op de boezem in. In de huidige praktijk is dit overgenomen door gemalen. Het molenlandschap kenmerkt zich door openheid om zo de molens optimaal te kunnen bedienen van wind. De molens zijn aan elkaar verbonden met kades en veelal paden van halfverharding.

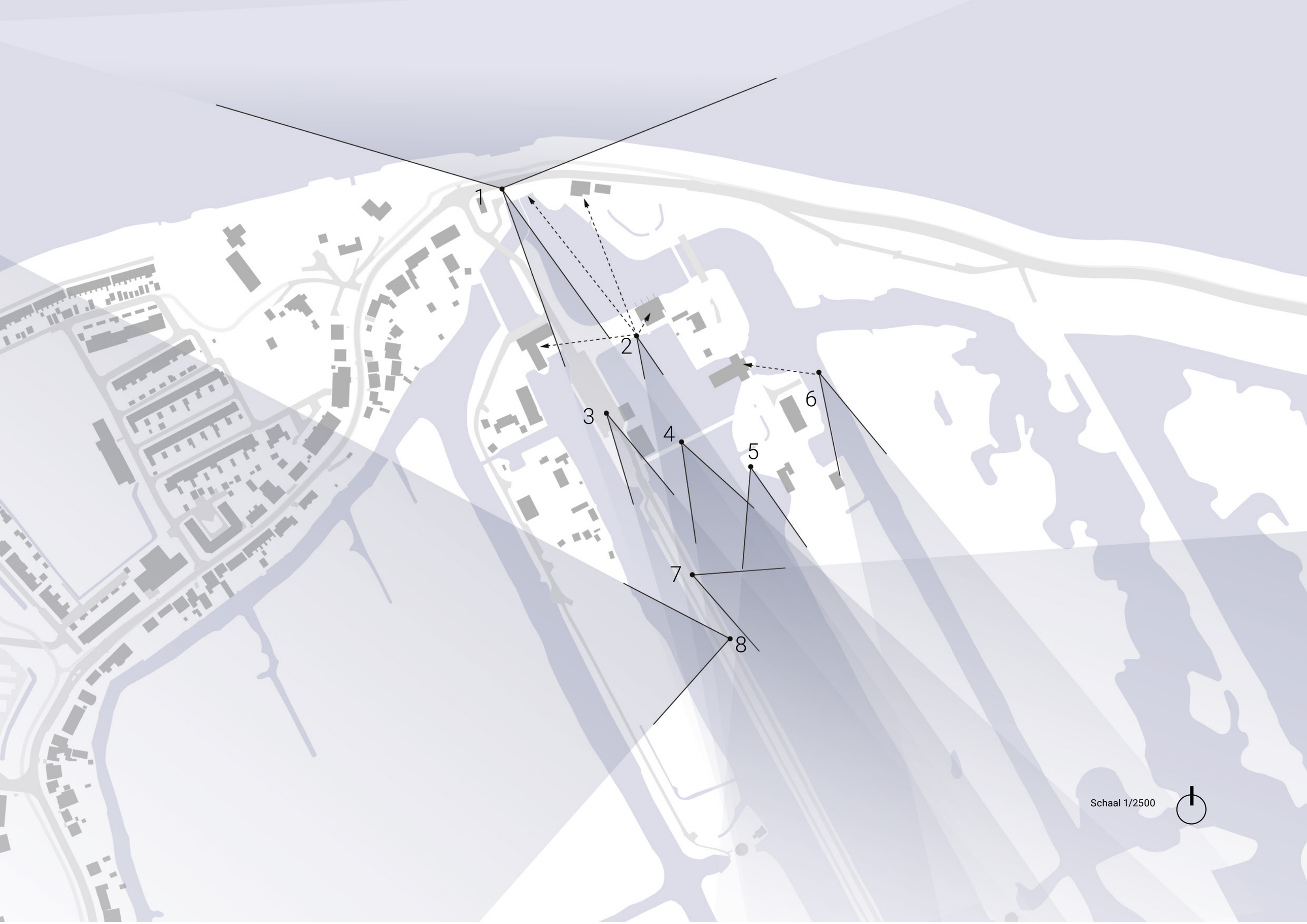
2.5 Beleving van het gebied

Een goede enscenering, met mooie zichtlijnen versterkt de beleving van het gebied. Op dit moment kan het gebied niet optimaal worden beleefd, omdat zichtlijnen zijn geblokkeerd, verrommeld of niet bereikbaar voor publiek. In het stedenbouwkundig plan willen we werken met deze zichtlijnen en de ‘reis’ van de bezoeker ensceneren. Ook vanuit het gebied zelf zijn er waardevolle zichten op de omgeving. Met de randen van het werelderfgoed moet voorzichtig worden omgesprongen om de kwaliteiten van het gebied te borgen.

1. Op dit punt is er overzicht en ervaar je beide sferen, de buitendijkse situatie met de grote schaal van de rivier en aan de andere kant heb je zicht op het gebied waar je alle elementen kan laten samenkomen: de molens in de verte en het J.U. Smith gemaal en Kok gemaal op de voorgrond. En de andere gebouwen voor de bezoekers. Deze plek wordt dé belangrijkste plek in het ontwerp. Het zal stap 1 van een bezoek worden. De kwaliteit moet hier optimaal zijn. Nu is het zicht op hekwerken en parkeren op de voorgrond.
2. Op deze locatie ligt er de kans om bij de grote gemalen en het water te zijn en tegelijk een mooi uitzicht richting de molens te hebben.
3. Er is helder zicht op de molens in de verte, maar de voorgrond is verrommeld. Zo min mogelijk verstoring van het beeld is hier de opgave.
4. Dit is het fotomoment met de molens, dus zonder zicht naar de andere gebouwen op de entreegebied. De plek is belangrijk voor groepen die zichtpunt 1 en 2 niet gaan ervaren. Voor hun is dit het eerste moment dat ze de molens gaan ervaren.
5. Vanaf de picknicktafels bij de steiger is hier uitzicht richting molens.
6. Vanaf de groepsentree is de routing zo dat alles een verrassing is. Op deze plek heb je een mooi zicht naar het natuurgebied, dat direct naast het werelderfgoed ligt. Deze natuurbeleving wordt in het ontwerp meegenomen.
7. Vanaf de Middelkade is het open zicht naar links en rechts waardevol. naar het zuidwesten is het boezemlandschap te beleven, in de andere richting is de kleinschaligheid en korrel van de ‘‘tribune’’ van de dorpsrand van cultuurhistorische waarde (8).

Uitzicht op punt 6, entree vanaf het natuurgebied

1
2
3
4
5
6
7
8
Schaal 1/2500

2.6 Knelpunten verkeer

Om de logistieke knoop te ontwarren wordt er eerst gekeken waar de knelpunten en onveilige situaties zijn. In zijn algemeenheid kan worden gezegd dat er in de huidige stuatie een onduidelijke routing is en dat een samenhangende visie op het geleiden van stromen bij en rond de entree ontbreekt.

1. Op deze locatie is er een onveilig oversteekpunt voor fietsers en voetgangers. Dit moet beter begeleid worden.

2. Op deze plek is er onvoldoende ruimte voor de voetganger, het is van belang om ervoor te zorgen dat de voetganger veilig naar de overkant kan komen en zo nu veelkomende onveilige situaties te voorkomen.

3. Er is onvoldoende ruimte voor voetgangers en fietsers om veilig over te kunnen steken, er is heel veel doorgaand verkeer en voetgangers kunnen zich slecht oriënteren. Er is ook bijna geen ruimte om de voetgangers te ontvangen. De eerste kennismaking met het gebied is een souvenirwinkel. Waar de entree is, is onduidelijk.

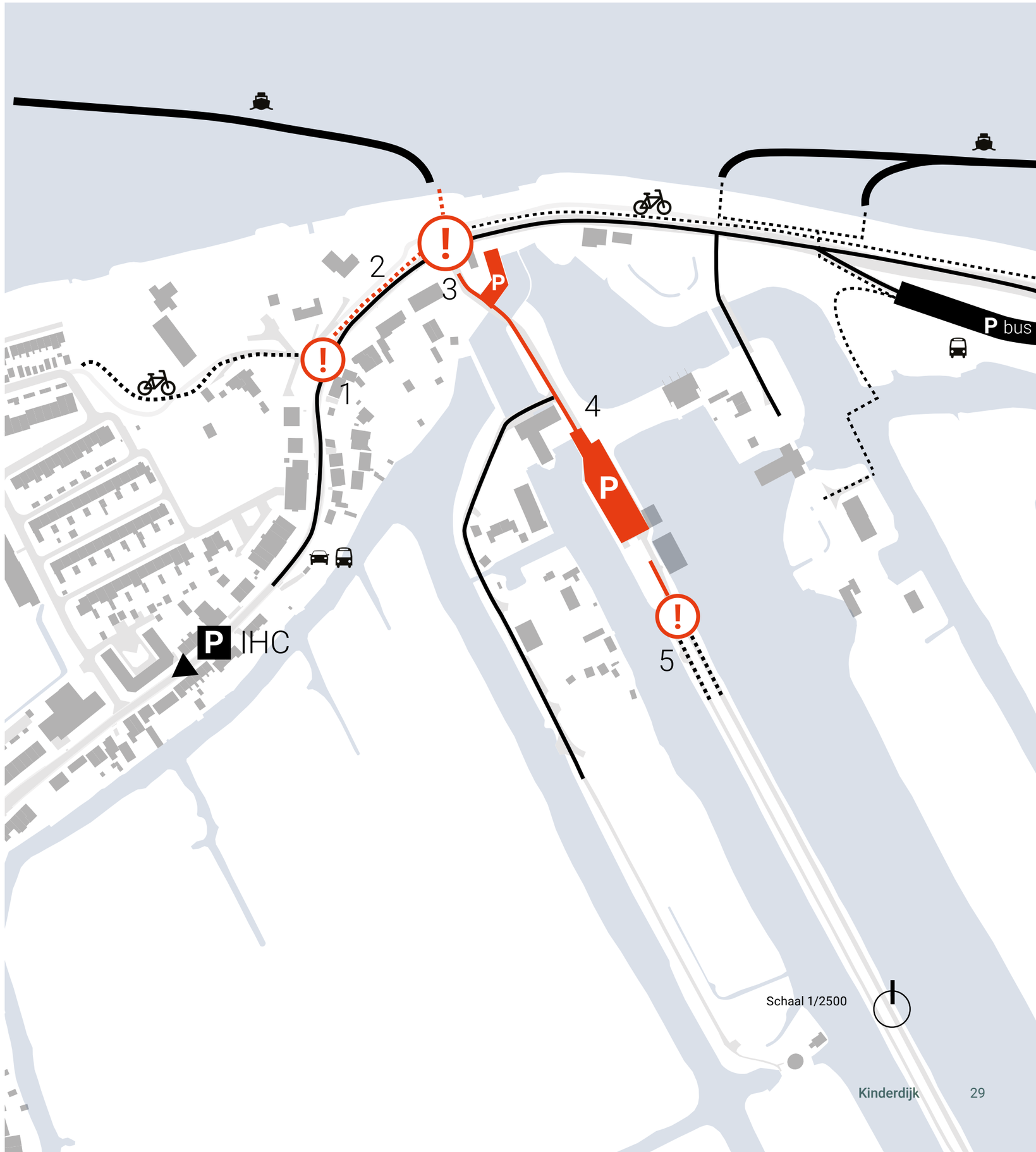
4. De Middelkade is vanaf de Lekdijk tot en met het huidige bezoekerscentrum bedoeld voor de auto. Dit is niet wat de boodschap moet zijn en het schept ook onveilige situaties.

5. Bij het bezoekerscentrum gaat het gemengd gebied over naar een scheiding tussen fietspad en voetpad. Het fietspad gaat door en het voetpad is de ‘‘deviation’’. Dit veroorzaakt verwarring en voetgangers (vooral buitenlanders) die blijven lopen op het fietspad omdat dit de meest directe route is en ook aantrekkelijker is (breder en hoger gelegen). Er komt extra verkeer door de aanlegsteigers die in dit gebied liggen.

1. Oversteek Molenstraat onveilig
2. Onvoldoende breedte fietspad en voetpad
3. Extreem onveilig oversteekpunt, te veel stromen op één punt
4. Voetgangers en fietsers zijn nu de gast. Het is een parkeerterrein!
5. Geen duidelijk scheiding tussen fietspad en voetpad en hierdoor onveilige situaties.

- Waterverkeer
- Verkeer
- Langzaam verkeer
- Te verbeteren weg
- Te verbeteren fiets/voetpad
- Knelpunten verkeer

2.6 Kansen

In het gebied doen zich tal van kansen voor. Om het gebied aantrekkelijker te maken, of beter te gebruiken. Hieronder worden zes belangrijke, niet te missen kansen benoemd.

A. In het stedenbouwkundig plan wordt ruimte gelaten voor het inpassen van het prijswinnend ontwerp voor de zogenaamde ‘waterentree’ in de toekomst. Dit plan draagt bij aan een veiligere maar vooral erfgoedwaardige en bijzondere beleving bij de entree.

B. Het Potterrein is nu nog in gebruik als parkeerplaats voor de SWEK en als opslagplaats. Dit gebied kan een plek worden voor het dorp. Bij de herontwikkeling en/ of herinrichtring van het terein worden verschillende opgaves gecombineerd: meer groen in plaats van verharding voor een klimaatbestendiger gebied, het cultuurhistorisch verleden van de Potroeden beleefbaar maken én een ontmoetingsplek. De scheepsbouwloods kan daar een rol in spelen.

C. Het Waardhuis van de Nederwaard is een monument aan de dijk. Het gebouw staat nu in de schaduw van Windkracht 4 en de terrassen verdoezelen de relatie met de dijk. Het monument zou een veel meer prominente positie mogen krijgen aan de dijk en samen met het Waardhuis Bovenwaard de “historische ankerpunten’ vormen aan weerszijden van de entree van het werelderfgoed.

D. Dit is een mooie plek om - in afstemming met het waterschap - een prachtig uitzichtpunt te creëren.

E. Dit gebied ligt wel prominent in het zicht. Het zou juist afgescheiden en natuurlijker moeten worden ingericht om beter op te gaan in het landschappelijk geheel.

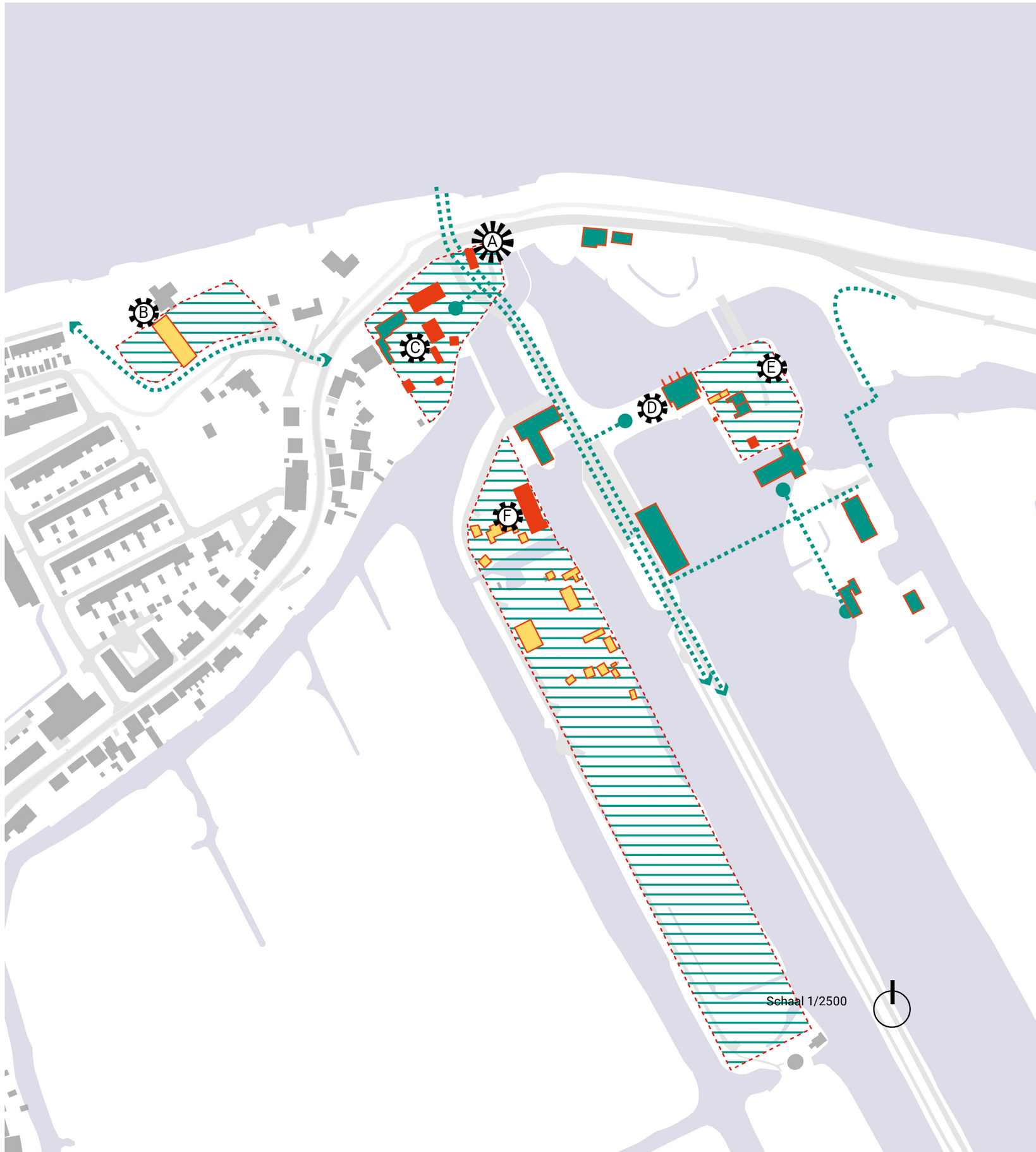
F. Op dit hele eiland kan de verrommeling sterk worden verminderd, door de spullen van de Rietsnijder op te bergen in een schuur. Er zijn ook kansen om in dit gebied het ambacht van de rietsnijder te etaleren en betalende bezoekers excursies aan te te bieden.

Prijswinnend ontwerp waterentree

Scheepsbouwloods op Potterrein

Kansrijke punten

gebouw behouden

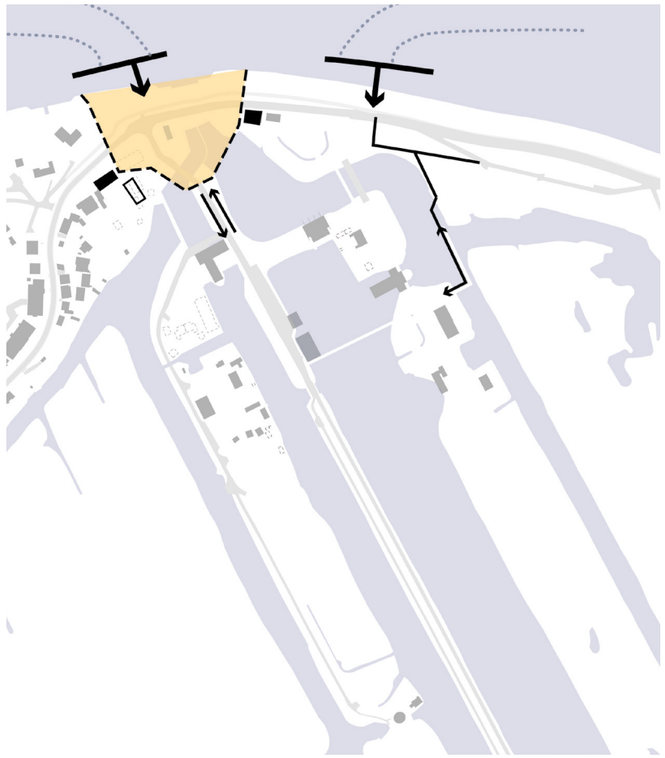
gebouw herontwikkelen in de lange termijn

gebouw slopen

Functie verandering kans/ herinrichting kans

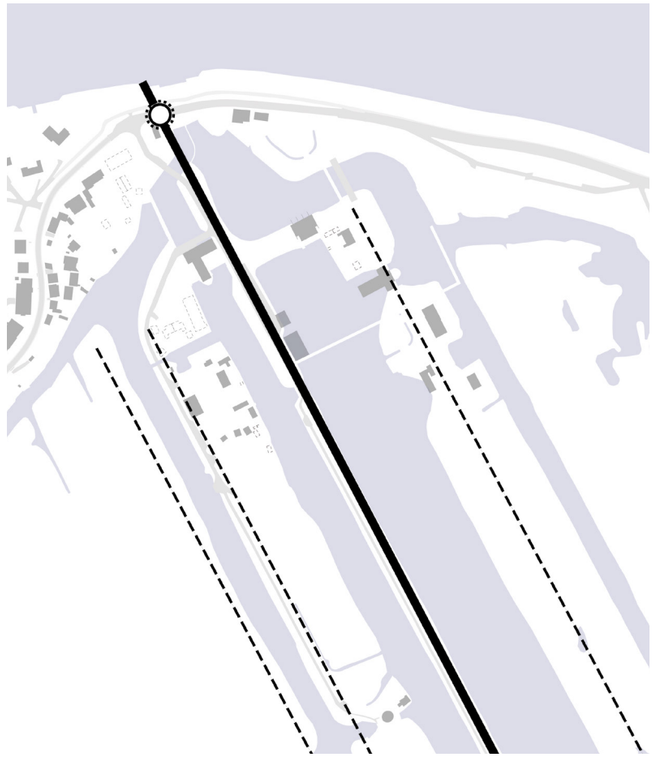
Routing

2.7 De planprincipes

1 Voorkamer Kinderdijk
aantrekkelijke en ruime ontvangstplek

De Voorkamer is de centrale ontvangstruimte voor het werelderfgoed die wordt begrensd door de twee waardhuizen. Hier komt de individuele bezoeker aan wanneer deze per boot, bus, fiets of te voet in Kinderdijk arriveert. Dit is de plek waar de lange lijnen uit de polder de dijk raken, maar is ook de plek waar het water uit de Alblasserwaard al eeuwen uitgeslagen wordt, de bakermat van Kinderdijk. Er wordt ruimte gemaakt (onder andere door sloop van windkracht 4) zodat er plek is voor een warm welkom.

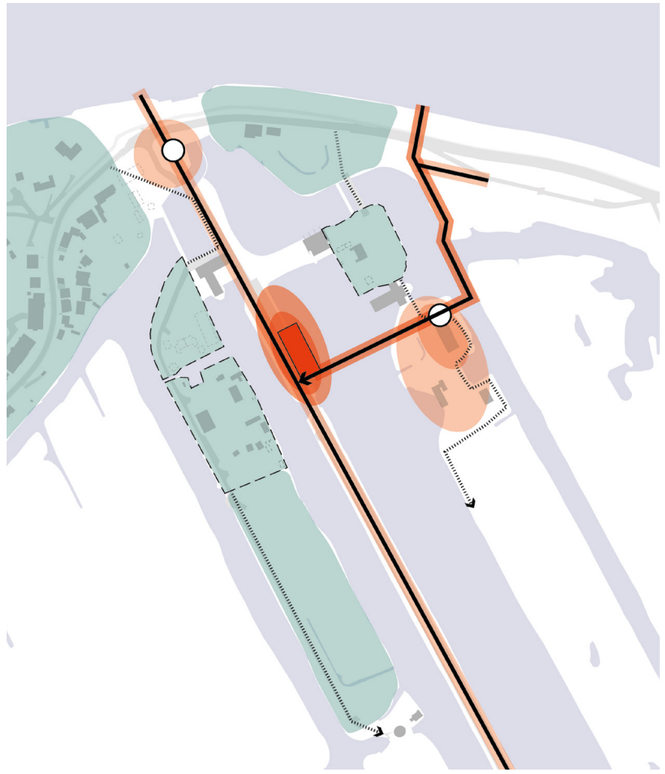
2 Kade centrale drager
beleving van lange lijnen van het landschap

De lange lijnen van de polder van de Alblasserwaard zijn vanaf de dijk in één oogopslag te lezen. De Middelkade is een waterscheiding en een eeuwenoude lijn die de polder en de dijk verbond met elkaar. De Middelkade wordt opnieuw de centrale as van het werelderfgoed en de haakse verbinding met de dijk wordt hersteld. Langs de kade ervaar je niet alleen de polder maar zie je de molens in het gelid en kan je het watersysteem aflezen.
.

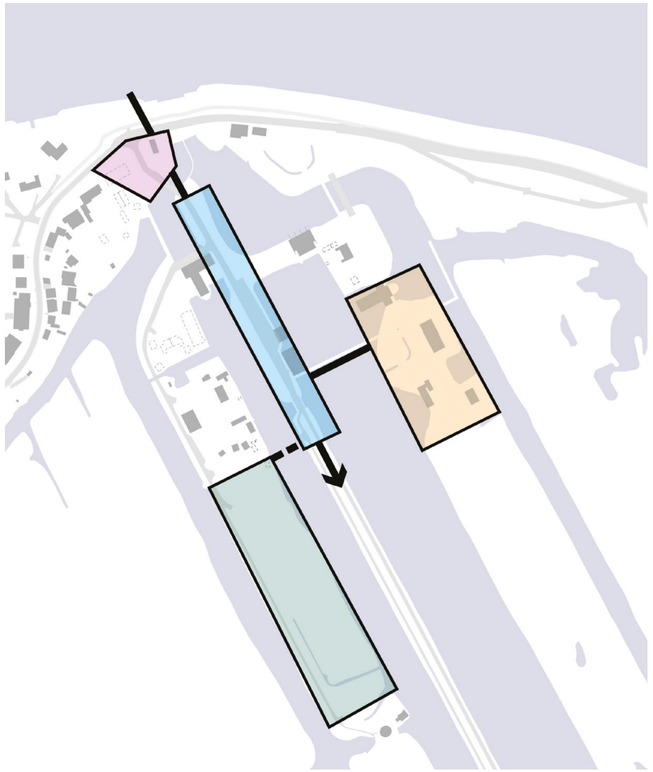
3 Eenheid in openbare ruimte
hoogwaardige landschappelijke inrichting

Wie vandaag de dag over het terrein loopt zal het opvallen dat delen van het gebied alles behalve UNESCO-waardig zijn. Met name het gebied van de Nederwaard is sterk verrommeld. Maar ook het gebied rondom de entree en de Middelkade is verrommeld. Met eenduidige en passende landschappelijke middelen wordt het hele gebied hoogwaardig en eenduidig ingericht.

4 Rust en reuring sturen
door verschuiving programma

Kinderdijk is een compact dorp aan de dijk en heeft een prachtig werelderfgoed. Beiden moeten naast en met elkaar kunnen leven. In het stedenbouwkundig plan is een deel van het programma van het erfgoed verder van het dorp af komen te liggen en meer centraal in het gebied. In de Voorkamer worden de bezoekers opgevangen en op een vanzelfsprekende manier het gebied in geleid. Zo wordt drukte bij de entree voorkomen en ligt de reuring meer in het centrum van het gebied.

5 Heldere zonering
thematische eilanden

Het gebied van het werelderfgoed wordt gezoneerd door de verschillende gebieden wat meer te thematiseren. Hiermee zijn bezoekersstromen beter te sturen en te faciliteren. Er worden vier thematische eilanden gedefinieerd met een eigen functie en sfeer: de Voorkamer, het Educatie eiland met de groepsentree, het Rietsnijderseiland en de Middelkade met voorzieningen.

6 Plek voor het dorp
historische plek nieuw leven geven

Het Potterrein wordt ingericht voor en door het dorp. Dit verborgen gebied in de okstel van de Lekdijk wordt verbonden met de kleinschalige, dorpse wereld achter de dorpskerk. Het groen en de padenstructuur worden doorgetrokken tot op het Potterrein. Op het terrein herinnert een oude scheepsbouwloods aan de geschiedenis. Deze wordt behouden en krijgt opnieuw een functie voor het dorp.

2.8 Het ruimtelijk plan

Schaal 1/2500

Ingrepen

1. herprofilering dijk, oversteek, ontvangststeiger
2. ontvangsgebouw
3. Waardhuisensemble
4. fietsknooppunt
5. centrale horeca
6. herinrichting or
7. groepsentree
8. herprofilering kade
9. vergroenen en opruimen
10. herinrichting en opslagschuur
11. aanpak Potterrein

Nieuwe situatie

2.9 Bebouwing

Het entreegebied van Kinderdijk is niet alleen van waarde vanwege de toegang tot de molens. Er zijn dijken, sluizen, opslagreservoirs, pompstations en administratieve gebouwen die samen het verhaal van de technologie en het waterbeheer vertellen. Daarnaast zijn er ondersteunende gebouwen op het terrein die nodig zijn om het werk in het gebied uit te kunnen voeren en om bezoekers te ontvangen.

Less is more

In dit stedenbouwkundig plan is goed gekeken welke van deze ondersteunende gebouwen nodig zijn. Uitgangspunt is liever minder bebouwing dan meer, opruimen waar het kan en intensiever gebruik van de bebouwing die blijft. In de kaart op de volgende pagina is te zien welke gebouwen worden gesloopt, welke behouden blijven en worden gerenoveerd en waar nieuwbouw plaatsvindt. Bij nieuwe toevoegingen is een sobere, rustige en bescheiden uitvoering op zijn plaats. Kinderdijk is een werklandschap dat beleefbaar moet blijven.

De grootste ingrepen vinden plaats rond Buena Vista, waar wordt gekozen om met sloop-nieuwbouw de ontvangst van bezoekers te faciliteren, de overgang naar het dorp vorm te geven en het aangezicht van Kinderdijk sterk te verbeteren. Om verrommeling door buitenopslag te voorkomen worden op het Rietsnijdereiland twee schuren gerealiseerd.

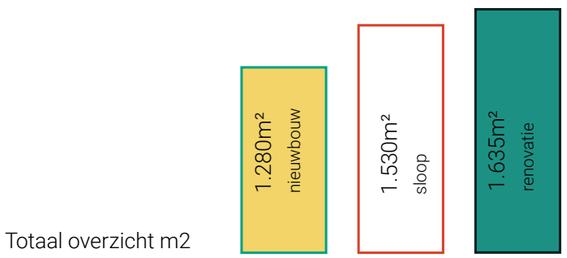
Nieuwe entree aan de dijk

De oudste gebouwen zijn de Waardhuizen Overwaard en Nederwaard. Deze twee monumentale polderhuizen zijn gebouwd in de eerste helft van de 17e eeuw. Samen markeren ze het entreegebied van het werelderfgoed aan de dijk. Aan de dijk ligt ook het expo gebouw Windkracht 4. Dit forse, vrij jonge gebouw detoneert in het gebied en ontneemt het zicht op het werelderfgoed. Er is voor gekozen dit pand te slopen zodat de Waardhuizen aan de dijk beter tot hun recht komen en als twee ‘boekensteunen’ het werelderfgoed gebied markeren. Om bezoekers op te kunnen vangen komt er een nieuw ontvangstgebouw aan de dijk direct naast de Middelkade. Dit gebouw is landschappelijk ingepast en blijft onder het dijkniveau zodat het zicht over het gebied niet wordt verstoord. Sloop van Windkracht 4 en nieuwbouw van een landschappelijk ontvangstgebouw zijn zeer belangrijke ingrepen in het gebied.

Bufferzone dorp - werelderfgoed

Om de entree tot het het werelderfgoed goed te kunnen maken, zullen ook twee woonhuizen worden gesloopt. Een lastige keuze omdat in de woningen dorpsbewoners wonen die hun woonplek zullen moeten verlaten. Er zal hun een goed alternatief moeten worden geboden. Daarnaast speelt ook de leefbaarheid van het dorp in bredere zin een rol. Leefbaarheid hangt samen met voldoende draagvlak voor voorzieningen en voor draagvlak zal het inwoneraantal op peil moeten blijven.

In de huidige situatie grenzen de achtertuinen van deze woningen direct aan het werelderfgoed. In het plan zorgen we voor een minder directe grens tussen dorp en toeristengebied. Er komt een bufferzone die wordt gevormd door een ensemble van drie gebouwen om een tuin: het Waardhuis is het hoofgebouw krijgt een tuin met terras benedendijks. De nieuwe, ruimtelijk ondergeschikte gebouwen benedendijks vormen aan de west- en oostzijde de begrenzing van de tuin. Daarmee onstaat een ‘bufferruimte’. Bij de uitwerking van het deelgebied de Voorkamer wordt uitgelegd hoe dit gaat functioneren.

Overzicht Sloop // nieuwbouw

- Bestaand pand
- Sloop pand ca. 1.530 m²
- Nieuwbouw pand ca.1.280m²
- Renovatie bestaand pand ca. 1.635m²

Nieuwbouw

1 Tiny house 30m²
2 Uitbreiding horeca Buenavista 165m²
3 Fietsknooppunt schuur 300m²
4 Ontvangst gebouw 260m²
5 Werkschuur SWEK 204m²
6 Werkschuur rietsnijder 325m²

Renovatie / herinrichting

A Scheepsbouwloods 265m²
B Waardhuis Nederwaard (Buenavista) 270m²
C Machinistenwoningen 240m²
D Centraal gebouw 490m²
E Ontvangst gebouw groepen 320m²

Sloop

F Windkracht 4 672m²
G 2 woningen 180m²
Schuren en bijgebouwen 675m²

A
B
C
D
E
F
G
1
2
3
4
5
6
Schaal 1/2500

2.10 Beeldkwaliteit

De Beeldkwaliteit van de nieuwe bebouwing Kinderdijk moet aansluiten op de unieke landschappelijke kwaliteiten in het gebied. Het open karakter met boezemlanden, de kades en wateringen met rietkragen met de molens, de waardhuizen, sluizen en gemalen is grotendeels in tact en dit mag niet verstoord worden door nieuwe bebouwing. Nieuwe bebouwing is sober en terughoudend en voegt zich in het landschap.

Natuurlijk aansluiten aan de randen

Voor de uitstraling van het gebied is het van belang de bestaande situatie op sommige plekken te verbeteren. De randen van de Nederwaard met bestaande erven en gebouwen hebben een negatieve uitstraling op de landschappelijke beleving vanaf de Middelkade. Hier wordt voorgesteld de bestaande situatie in te passen met een doorgaande natuurvriendelijke oever met riet en met een doorgaande rij met bomen, bijvoorbeeld knotwilgen. Ook het zicht op de woningen aan de Overwaard nabij het Kokgemaal is hard en ontsierend voor het werelderfgoed. Hier zou onderzocht moeten worden wat er mogelijk is om in de nabijheid van het gemaal toch nog iets aan vergroening van deze oever te doen. Wellicht met bakken waar beplanting in kan groeien of iets dergelijks.

Twee families van nieuwbouw

Er wordt beperkt bebouwing toegevoegd in het gebied. Daarbij wordt aangesloten op dat wat er al is, maar wel op twee verschillende wijzen.
Er komen gebouwen met een moderne en lichte signatuur en terughoudende gebouwen in donker houtwerk. Beiden reageren op eigen wijze op de landschappelijke setting en zijn ondergeschikt aan de bestaande historische waardhuizen en de technische bouwwerken die het verhaal vertellen van het waterbeheersysteem.

De gebouwen met een moderne uitstraling zijn het nieuwe ontvangstgebouw, dat in het architectonische beeld aansluit bij het huidige bezoekerscentrum: het is ingetogen, maar ook licht en transparant met veel glas. Het gebouw wordt onder dijkniveau gerealiseerd en wordt als het ware opgenomen in het landschap. Daarbij is het belangrijk de contour van de dijk te blijven zien zodat het landschap leesbaar blijft en tijdlagen niet met elkaar worden verweven. Het architectonisch ontwerp is subtiel, ingetogen en in harmonie met zijn omgeving. Het is een bijzondere opgave: voor dit gebouw geldt het allerhoogste niveau van beeldkwaliteit.

De overige gebouwen zijn op een andere manier terughoudend. Ze stralen de ambachtelijkheid van schuren in een dorp. Ze zijn eenvoudig van vorm, terughoudend van kleur maar altijd zorgvuldig gedetaileerd. Ze schreeuwen niet om aandacht maar voegen zich op sobere wijze in het landschap. Op het terrein zijn nu al gebouwen met een dergelijk karakter en de toe te voegen gebouwen sluiten hierbij aan.

Bezoekerscentrum

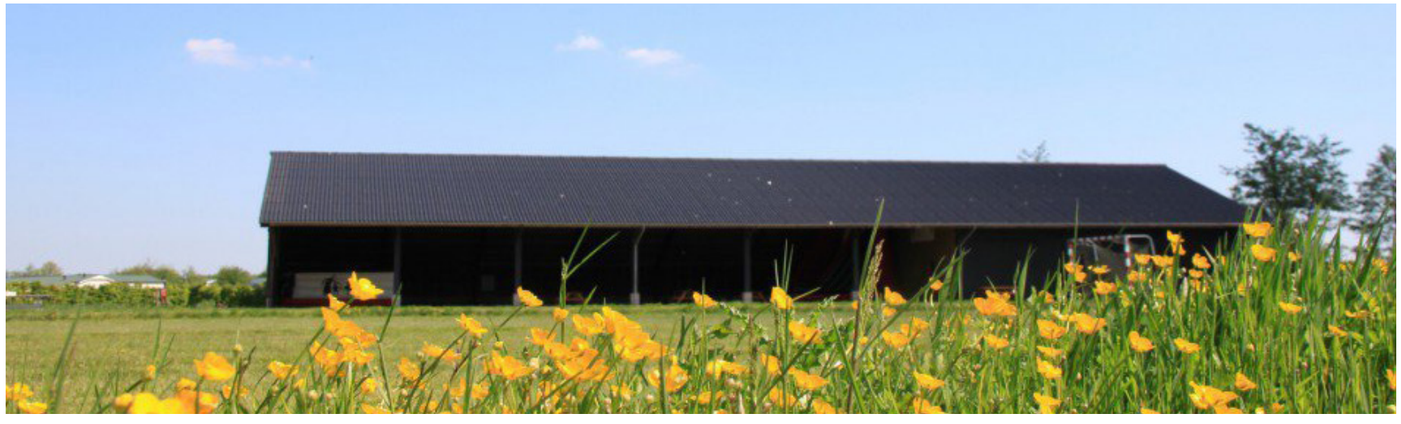
Filmgebouw

"Lichte en moderne landschappelijk ingepaste gebouwen die naadloos in de omgeving opgaan."

"Donkere schuurvormige gebouwen die weinig aandacht vragen en een ambachtelijke uitstraling hebben."

2.11 Groen en inrichting

"Houten meubilair, terrassen en vlonders over het water."

In het openbaar gebied kiezen we nadrukkelijk voor inrichtingsmiddelen die aansluiten bij het polderlandschap en die rust en harmonie uitstralen. De inrichting van de openbare ruimte sluit aan bij het bestaande landschap. Veelal zijn de materialen sober, maar kwalitatief hoogwaardig. De gekozen materialen van de verharding geven ook duidelijk aan welk type gebruik verwacht wordt, zo is er bijvoorbeeld onderscheid gemaakt tussen de verschillende vervoersstromen d.m.v. kleur, textuur en materiaal.

Bestaand groen in beeld

Voordat het plan wordt uitgewerkt is het belangrijk de bestaande bomen goed in beeld te hebben. Dit kan gedaan worden met een bomen effect analyse (BEA) en een goede inmeting. Deze gegevens zullen vervolgens met de stedenbouwkundige visie vergeleken worden om na te gaan welke bomen het waard zijn te behouden en welke niet. Veel bomen in het gebied zijn soorten met zacht hout, elzen, populieren en wilgen. Veelal is de toekomstwaarde van dergelijke bomen beperkt. Laat niet onverlet dat deze soorten hier van nature thuis horen en zeker in de stedenbouwkundige visie een prominente plek moeten krijgen.

Beplanting en oevers

Het landschap en de inheemse beplanting wordt doorgetrokken tot in de haarvaten van het gebied. Die karakteristieke beplanting van de polder vormt de basis. Dus de lange lijnen met riet op de oevers, knotwilgen (en elzen) worden gecontinueerd. Variatie van de onderbegroeïng kan ontstaan door meer of minder vaak te maaien, afhankelijk van het gebruik van de plek. De oevers in het gebied worden allemaal natuurvriendelijk ingericht zodat rietkragen ruimte krijgen. Op bijzondere (verblijfs)plekken,, kan beplanting afwijken en meer gecultiveerd zijn. Denk daarbij bijvoorbeeld aan een boomgaard op het Educatie eiland.

Verharding

Het verharding van het entreeplein sluit aan bij het karakter van het dijkdorp. Denk daarbij aan gebakkken klinkers gecombineerd met natuurstenen kasseien (kinderkopjes) zoals deze bij de Waardhuizen zijn toegepast. kinderkopjes zijn ook geschikt voor de afwerking van steile hellingen. Op het plein worden groene 'eilanden' ontworpen met zitelementen als rand. De trappen in de dijk sluiten aan bij de architectuur van het nieuwe ontvangsgebouw. Het water wordt beter beleefbaar door het plaatsen van vlonders en terrassen. Deze worden gemaakt van natuurlijke materialen zoals (duurzame) hardhouten vlonderplanken of een duurzamer alternatief. Dit sluit aan bij het bestaande materiaal gebruik rondom het centraal gelegen horecagebouw.

De fietspaden en de fietsstraat zijn in het gebied goed herkenbaar. Om onderscheid te maken met de wegen en voetpaden krijgen deze een ingetogen bruinrode kleur, wat goed harmonieert met de polder. Voetpaden kunnen net als de fietspaden van beton of asfalt zijn, met eventueel een afgestrooide bovenlaag of kleur, zodat ook deze een herkenbaar en natuurlijk karakter krijgt. In gebieden waar minder voetgangers komen worden paden van halfverharding toegepast om het landelijke karakter te versterken. Voor zwaarder verkeer zjin de dimensies van de fietspaden niet overal breed genoeg, bijvoorbeeld in de bochten. Omdat het om incidenteel gebruik gaat wordt gebruik gemaakt van grasstenen/half verharding. Zo kan het water infiltreren en overheerst het groen. Dit geldt ook voor de parkeerplekken.

Meubilair

Meubilair is ingetogen en krijgt een natuurlijke uitstraling. Hierbij is de eenheid belangrijk: eenheid in vormgeving, kleurgebruik, uitstraling, etc. Meubilair wordt consequent toegepast voor het hele terrein. Denk daarbij aan zitbanken, fietsnietjes, afvalbakken, verlichting en hekwerken en bebording.

De inrichting is maximaal groen en krijgt een natuurlijk karakter

"Op het plein gebakken waaltjes."

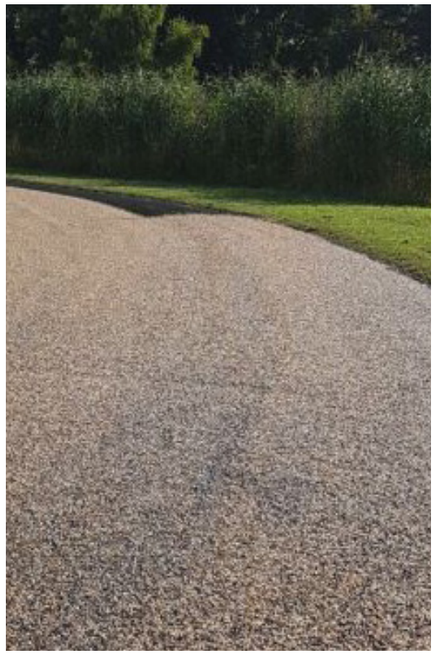
"Bomenrij van knotwilgen die jaarlijks gesnoeid worden."

"Rietzomen zijn kenmerkend in dit gebied."

"Fietspad en pad afgestrooid asfalt met een duidelijk scheiding waar ze naast elkaar liggen."

"grasbeton op plekken
waar incidenteel verkeer is "

2.12 Verdeling van functies

Over de verdeling van functies over het terrein is uitgebreid gesproken met alle stakeholders. De toedeling is, met de kennis van nu de best mogelijke invulling. De routing van de bezoeker is daarbij sturend. Een bezoek aan Kinderdijk moet logisch zijn: waar koop je je kaartje? Waar zet je je fiets en waar drink je een drankje? Tegelijk wordt er ook gewerkt en gewoond in en om het gebied. Ook de functies die daarmee samenhangen moeten vanzelfsprekend zijn en ingepast worden.

Een welkome ontvangst

Bij de verdeling van functies is goed gekeken naar de sturing van rust en reuring en de routing van de bezoekers door het gebied. Bij de beide entrees (groepsentree en individuele entree) worden bezoekers goed opgevangen: kaartverkoop wordt gecombineerd met faciliteiten zoals toiletvoorzieningen, lockers, een plek om even kort te zitten om je te oriënteren en een plan te maken voor het bezoek. Bij de individuele entree komt een fietsenstalling die tegelijk een toeristisch fietsknooppunt is. De entree is tevens de uitgang, daarom is bij beide entrees ruimte voor een souvenirswinkel, direct naast de ticketverkoop.

Verblijven en verpozen

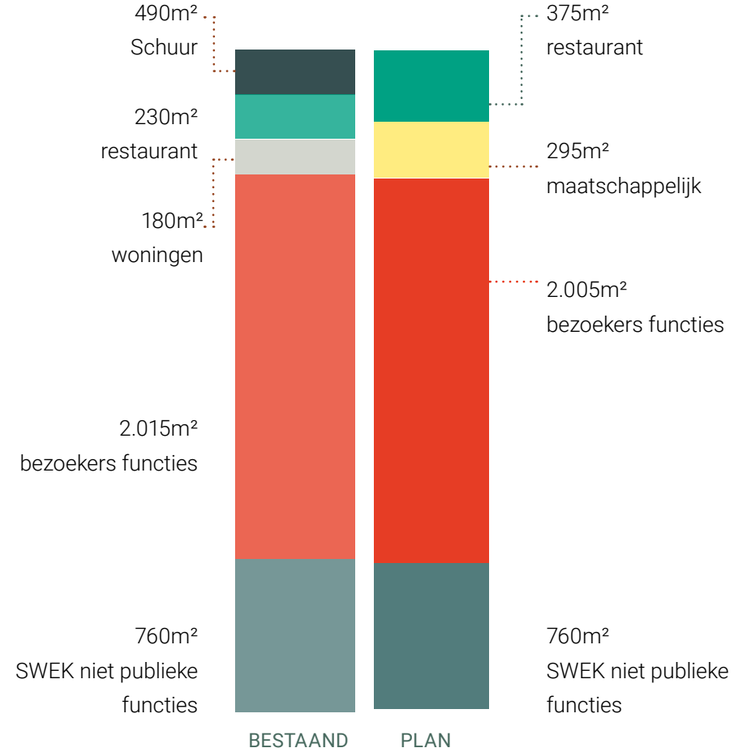
Centraal in het gebied ligt het huidige bezoekerscentrum met horeca. Dit gebouw wordt volledig geschikt gemaakt voor verblijven en verpozen. Er is ruimte voor zowel groepen als individuele bezoekers, ruimte om binnen te zitten en buiten. Het gebouw ligt centraal in het gebied waar bezoeker-stromen van groepen en individuen elkaar kruisen en ligt bovendien op afstand van het dorp zodat overlast voor dorpsbewoners beperkt blijft. Deze relatief grootschalige horecavoorziening ligt ook niet bij één van de entrees om opstopping bij de dijk te voorkomen.

Het verhaal van kinderdijk beleven

Er zijn verschillende bestaande gebouwen waar het verhaal van Kinderdijk kan en zal worden verteld. Wat, waar en hoe het verhaal wordt verteld wordt uitgewerkt door de SWEK.

Niet toeristische functies

In het gebied wordt ook gewerkt en gewoond. Welke gebieden toegankelijk zijn voor de verschillende gebruikers wordt toegelicht in de volgende para-graaf. Ook deze niet publieke en niet toeristische functies zijn op de kaart aangegeven.

Toeristische functies

1 **Waardhuis Buenavista:** 345m²
Restaurant / Terras /

2 **Fietsnkooppunt:** 300m²
Fietsverhuur / fietsenstalling /kantoor ruimte

3 **Ontvangstpunt:** 260m²
Ticket verkoop / viewpoint /museum-winkel / toiletten/ lockers /

4 **Route entree groepen**

5 **JU Smit gemaal:**
(Groep bezoek mogelijk)

6 **Centraal gebouw:** 490m²
cafetaria / dakterras / toiletten /verhaal

7 **Wisboomgemaal:**
expositie 430m²

8 **Ontvangst gebouw groepen:** 320m²
Bali (80m²niet publieke functies)/ toiletten / museum winkel / workshop ruimte groepen

9 **Filmgebouw** 178 m²

10 **Natuurschuur** 107m²

Niet toeristische functies

A Schuur herbestemd 265m² tiny house 30m²

B Kantoor ruimte SWEK 48m²

C Machinistenwoningen (niet meegerekend) 300m²

D Machinistenwoningen: SWEK functies 240m²

E Woningen en werkruimte: SWEK 25 m²

F Schuur rietsnijder 325m² en schuur SWEK 204m²

Type functies

- Maatschappelijke functie in het dorp
- Restaurant
- Bezoekers functies
- SWEK niet publieke functies
- Gebied in het dorp
- Buffer gebied
- Bezoekers bestemd gebied
- Niet publieke gebied

A
B
C
D
E
F
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
Combinatie parkeren
BUS
Waterschap
SWEK/ Molenaars
Schaal 1/2500

2.13 Toegankelijkheid

In het stedenbouwkundig plan hebben we de verschillende bezoekers en gebruikers globaal geanalyseerd en bekeken waar deze groepen komen en waar niet. Op de volgende pagina zijn deze ‘gebruikersreizen’ aangegeven. Op basis van deze gebruikersreizen zijn verschillende domeinen geïdentificeerd.

Op de kaart hiernaast is te zien dat de Molenstraat/Lekdijk, de Voorkamer en de Middelkade openbaar en publiek terrein blijft. Hier is iedereen welkom.

De Nederwaard is een eigen gebied voor bewoners, het loonbedrijf en het waterschap. Hier hebben de bezoekers geen toegang en is het in principe niet openbaar toegankelijk. Uiteraard moeten de woningen altijd toegankelijk blijven voor calamiteiten en bijvoorbeeld voor bezoek, hetgeen ook gefaciliteerd wordt in het plan.

De Overwaard kent verschillende smaken. Het eerste deel met het Wisboomgemaal is een eigen terrein van de SWEK, het waterschap en de molenaars. Het gedeelte rondom de groepsentree is vrij toegankelijk over de brug vanaf de Middelkade en is dus nog openbaar toegankelijk. In de toekomst is het goed denkbaar dat dit terrein alleen toegankelijk wordt voor de betalende bezoekers van Kinderdijk. Over de eilanden van Overwaard ligt een eigen toegangsroute voor de molenaars die de achterliggende molens bewonen. Deze blijft in tact.

Scheiding bewoners / bezoekers bij Groepsentree

Openbaar toegankelijk route

Betalendbezoekersgebied

Toekomstige gebied voor betalende bezoekers onder begeleiding

Dorp in de luwte

Werkgebied SWEK/Waterschap/Particulier

Hoofdroute toeristen

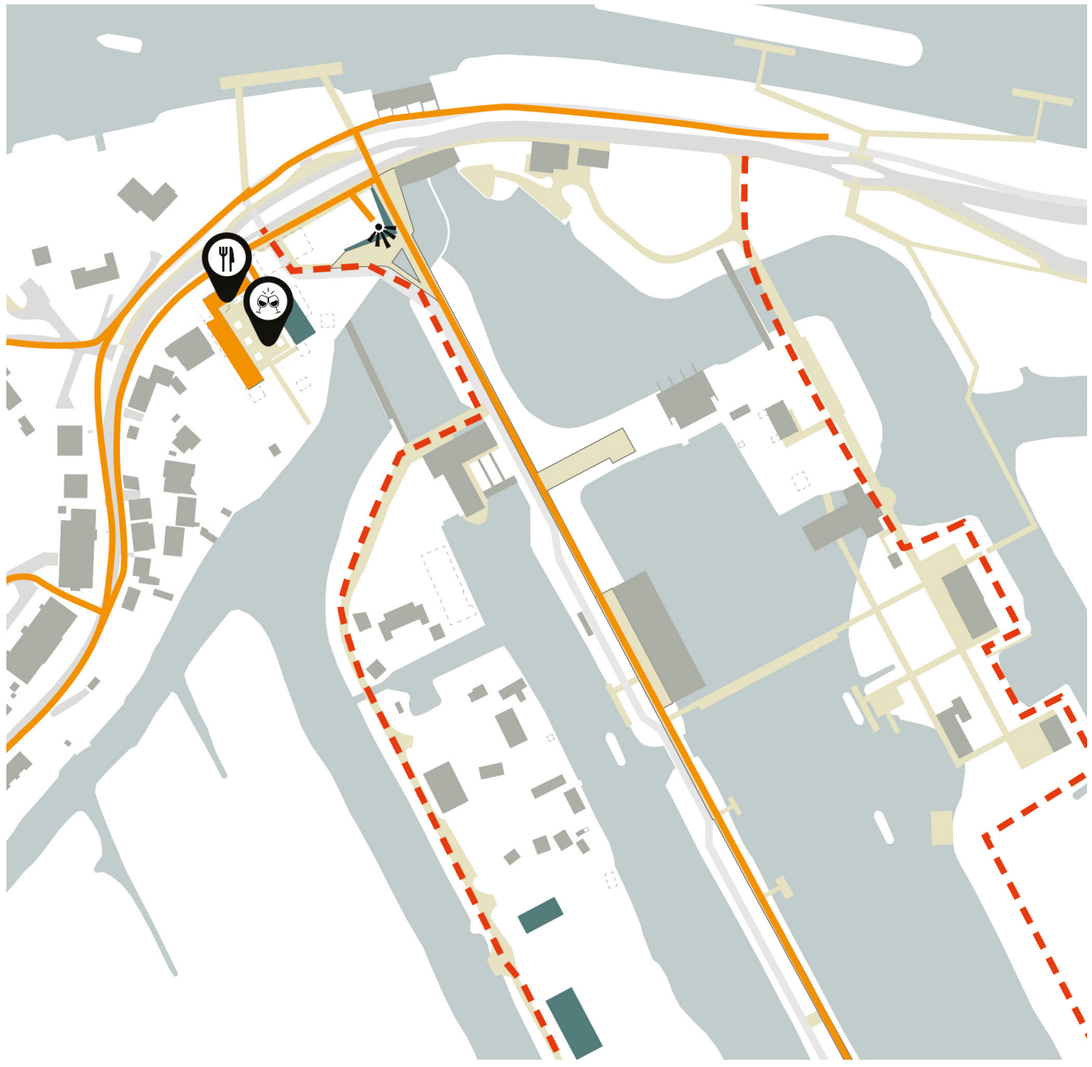
Extra route betalende bezoekers

Verkeer ingang Molenaars /Logistiek

Looproute bewoners

Onderbreking routing

Schaal 1/2500

1 Omwonenden en bewoners/ molenaars

In het domein van de omwonende ligt de nadruk op de openbare toegankelijkheid van de Middelkade en de Voorkamer. De route voor bewoners en molenaars in het gebied zelf zijn ook als eigen domeinen benoemd in het plan. Deze exclusieven routes zijn met rode stippellijnen aangeven.

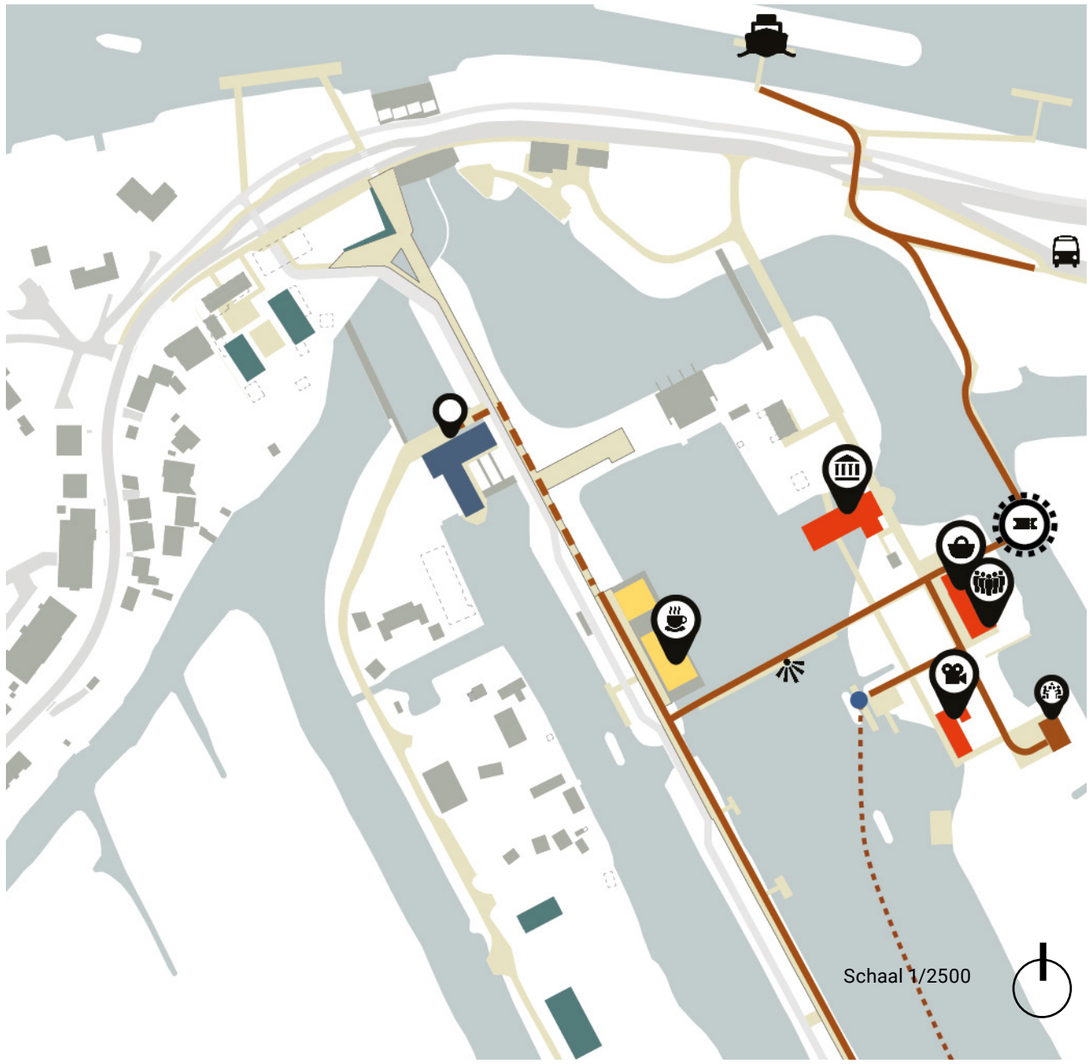
2 Kort bezoek

Degene die het gebied even kort willen aandoen en snel het iets van het werelderfgoed wil zien en beleven kan op verschillende manieren (behalve met de auto) naar het gebied reizen. De individuele bezoeker wordt opgevangen in de Voorkamer bij het entreegebouw. Waarschijnlijk loopt deze bezoeker een stuk over de Middelkade, maakt wat foto's, bekijkt de molens en bezoeken er wellicht één. Op de terugweg wordt mogelijk het horecagebouw aangedaan, eten daar een een versnapering voordat zij huiswaarts gaan.

3 Dag bezoek

Mensen die voor een hele dag naar Kinderdijk komen arriveren per boot, bus, schuttle of met de fiets vanaf het transferium. Bij het entreegebouw voor de individuele bezoeker zullen ze een plan maken voor de invulling van het bezoek. Waarschijnlijk lopen ze de Middelkade af, bezoeken een molen, bekijken de gemalen en zullen ze na een korte stop bij het horeca-gebouw op het Educatieland wellicht naar het filmgebouw gaan. Mogelijk sluiten zij de dag af met een drankje of een hapje op het terras van Buena Vista.

4 Groepsbezoek

De groepsbezoeker arriveert per boot of touringbus en gaat het gebied binnen via de groepsentree. Het bezoek start dus op het Educatie eiland, waar het verhaal van Kinderdijk wordt verteld en verbeeld. Uitgerust met de opgedane kennis vervolgen zij hun bezoek in het gebied en zullen zij, afhankelijk van het gekozen arrangement en de duur van het bezoek een molen bezoeken (per boot), het JU Smitgemaal en wellicht een een korte pauze hebben bij het horecagebouw aan de Middelkade. De groepsbezoeker verlaat het gebied weer via de groepsentree, waar de mogelijkheid is naar het toilet te gaan en een souvenir te kopen in de museumwinkel.

2.14 Verkeer en bereikbaarheid

Het oplossen van de knelpunten in het verkeer en het op een vanzelfsprekende manier geleiden van de bezoekers is één van de grootste uitdagingen van het gebied. Daarom is er in het plan uitgebreid onderzocht hoe de verschillende stromen te leiden. Daarvoor is met een verkeerskundige bekeken wat nodig is voor de verschillende gebruikers.

Huidige situatie

Voor het verkeer is een analyse gemaakt van de verschillende stromen en mogelijke conflicten. De Molenstaat- Lekdijk wordt in de huidige situatie intensief gebruikt en zal in de toekomst alleen maar drukker worden. (Voor de tellingen en aantallen zie bijlage). De Molenstaat – Lekdijk heeft een rijbaan waar ook op gefietst wordt vanwege de aanpalende erven en aansluitingen. Ook ligt er langs de rivierzijde een vrijliggend fietspad in twee richtingen. De verdeling van de fietsers op de weg en op het fietspad is ter hoogte van de aansluiting met de middelkade ongeveer gelijk.

De Middelkade (Molenkade) is een belangrijke doorgaande fietsroute van Kinderdijk naar Alblasserdam en verder de Alblasserwaard in. Tevens wordt in de huidige situatie de aantakking van de Middelkade ook gebruikt voor de ontsluiting van de Nederwaard met woningen en een loonbedrijf, de molens, het waterschapsgebied (gemalen en andere gebouwen) en het werelderfgoed.
In de huidige situaties zijn er nog parkeerplaatsen voor bezoekers in het gebied. In de toekomst is dit niet meer het geval en zal deze stroom verkeer afgevangen worden op afstand in het transferium.

Oversteken naar de Molenkade

In de huidige situatie is de knoop rondom de aansluiting met de Molenkade een gevaarlijk en onoverzichtelijke plek. Langs de rivier liggen hier de aanlegsteigers van de waterbus. Al deze bezoekers steken hier de weg over. Ook bij de bushalte stappen bezoekers uit die oversteken naar de Molenkade. Deze groepen bezoekers kennen de plek niet. Ze hebben moeite met zich te oriënteren en zijn niet berekend op doorgaand auto- en fietsverkeer. In het ontwerp van de verkeersknoop is het van belang dat er voldoende ruimte is om even stil te staan om je te oriënteren en dat er een vanzelfsprekende route is die kan worden gevolgd.

Groepsentree

De groepen die met de bus komen halteren iets verder oostwaarts aan de voet van de dijk bij de groepsentree. Tegenover deze bushalteerplek liggen de aanlegsteigers voor boten met groepen. Zij stappen hier uit, steken de dijk over en gaan het gebied in via de groepsentree. Deze oversteek is nu vormgegeven als een zebra en levert bij grote groepen onveilige situaties op. Ook loopt een deel van de bezoekers als vanzelf de Overwaard op.

Toegang Overwaard

Tussen de stromen van de Middelkade en de groepsentree ligt nog een toegang tot de Overwaard. Deze wordt vooral gebruikt door personeel van het werelderfgoed, het waterschap en de molenaars.

Planvoorstel

In het plan wordt ingezet op een veilige oplossing die verkeersstromen scheidt waar nodig en zorg draagt voor voldoende ruimte voor de verschillende gebruikers. Vanwege de complexiteit wordt het verkeerskundig ontwerp in het vervolgtraject met verkeersspecialisten gedetailleerd uitgewerkt. Diverse onderzoeken zijn opgenomen in de bijlagen.

Lekdijk

Vanuit het transferium kunnen mensen hun weg vervolgen met de fiets, de watertaxi of met een pendelbusje. De shuttlebusjes kunnen op de dijk halteren en bezoekers laten uitstappen. Vervolgens keren zij verderop en gebruiken daarvoor de plek waar de touringcars laten in- en uitstapppen. Op de Lekdijk wordt er ruimte gemaakt door het toevoegen van een middenberm. De middenberm zorgt voor een betere oversteekbaarheid

Routes

- Hoofdroute door WEK
- Voetgangersroute
- Fietsroute
- Autoverkeer
- Entree
- W — Waterbus/cruise
- Bezoekers functies
- F — Fietsknooppunt en hub
- P — Parkeren touringbus
- B — Haalte shuttle bus en OV-bus

W
W
B
F
P
Schaal 1/2500

van de weg voor zowel voetgangers als fietsers. Je hoeft maar één weghelft en rijrichting tegelijk over te steken en er is een royale rustplaats tussen beide oversteken.

Ook een personenauto kan ook op de middenberm wachten om over te steken. De fietsoversteek wordt gecombineerd met de auto oversteek. Op de middenberm is bovendien voldoende ruimte om een kraan op te stellen die groot onderhoud aan de installatie van de sluis moet uitvoeren (zie bijlage).

Opties halteren bussen en shuttlebusjes

Voor bussen van het openbaar vervoerssysteem zijn in het plan twee haltes waar de bussen op de weg halteren. Hiermee wordt er ruimte bespaard in het profiel dat ten goede kan komen voor ruimte voor halteren van pendelbusjes, groen en ruimte voor de voetgangers. Voordeel van halteren op de weg is dat mogelijke conflicten tussen gebruikers van het zebrapad en weggebruiker vermeden worden ten tijde van het halteren. Bij het onderzoek van halteren op de weg kan ook meteen beschouwd worden waar de bushalte het beste kan komen te liggen, is dat op de nu gepositioneerde plek of juist meer richting het dorp.

Een alternatieve mogelijkheid die onderzocht kan worden is de noodzaak voor een bushalte nabij de entree van Kinderdijk. De bezoekers die thans gebruik maken van de bus als vervoersmiddel zijn zeer beperkt. In dat geval kan de ruimte die nu ingetekend is voor een bushalte gebruikt worden voor het halteren van de pendelbusjes, extra groen en ruimte voor de voetgangers.

Landing waterbus

De aansluiting met de waterbus krijgt vanaf de steiger twee aansluitingen, één voor fietsen/ roelstoelen en één voor mensen te voet. In die laatste moet nog een extra voorziening worden aangebracht om vertrekkende en aankomende bezoekers te scheiden. De aansluiting voor de fiets sluit aan op het fietspad en de oversteek voor op de fietsstraat.

Middelkade

De middelkade en de aanhechting aan de Molenstraat – Lekdijk is gescheiden vormgegeven. In het verlengde van de lange lijn in de polder van de Middelkade is een trap die de dijk verbindt met de kade. Dit is de voetgangersentree voor het gebied en leidt de bezoeker direct langs de ticketverkoop. Er is rekening mee gehouden dat het prijsvraagwinnende ontwerp door de sluis heen in kan worden gepast.

Fietsstraat Voorkamer

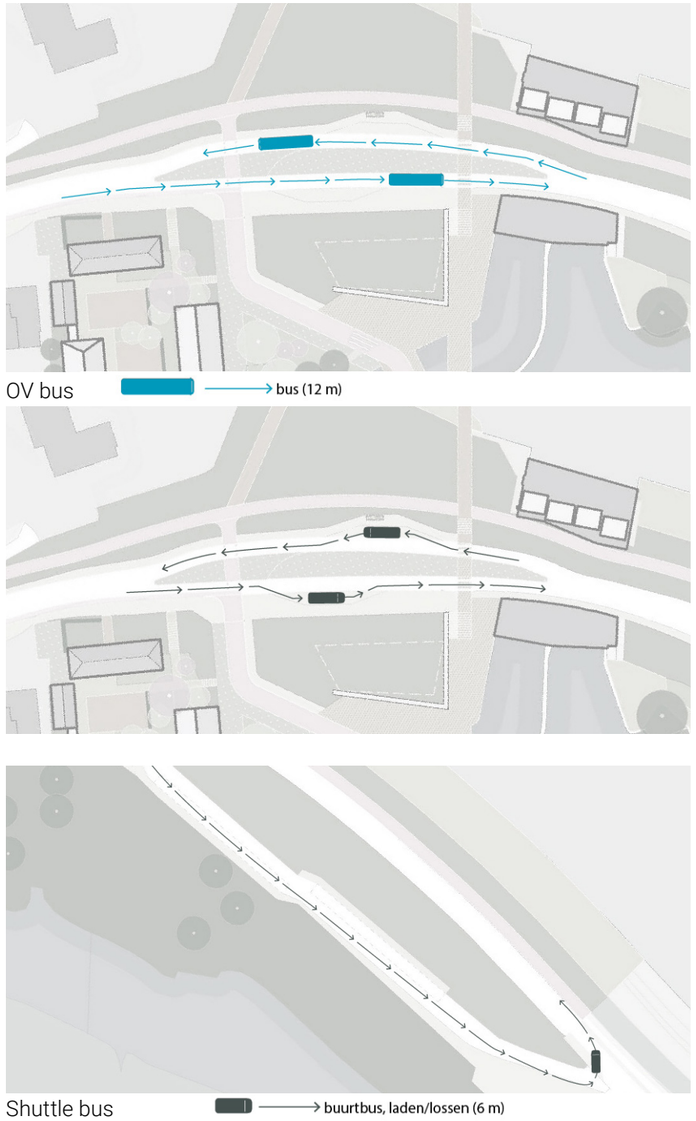
Meer westwaarts is een aansluiting op de Molenstraat gemaakt voor de fietser en het gemotoriseerde vervoer. Dit is vormgegeven als een fietsstraat die de dijk afgaat. Voor een veilige ‘afdaling’ is de helling in twee stukken verdeeld. De fietsstraat komt aan in de voorkamer waar ook een voorziening is opgenomen voor fiets parkeren voor bezoekers van het erfgoed.
De fietsstraat sluit via het entreeplein in de Voorkamer aan op de Middelkade. Hier liggen de fietsstraat en de wandelkade naast elkaar, zodat beide stromen duidelijk gescheiden zijn. Fietsen en wandelen zijn omgedraaid ten opzichte van de huidige situatie. Op die manier wandel je aan de zijde van de meeste functies van het werelderfgoed. Bij het horecapaviljoen zijn voor passerende fietsers enkele stallingsmogelijkheden opgenomen.
De fietsstraat is voor doorgaand fietsverkeer maar ook voor auto’s en vrachtwagens die in het gebied moeten zijn, bijvoorbeeld ten behoeve van bevoorrading en vervoer van het loonbedrijf.

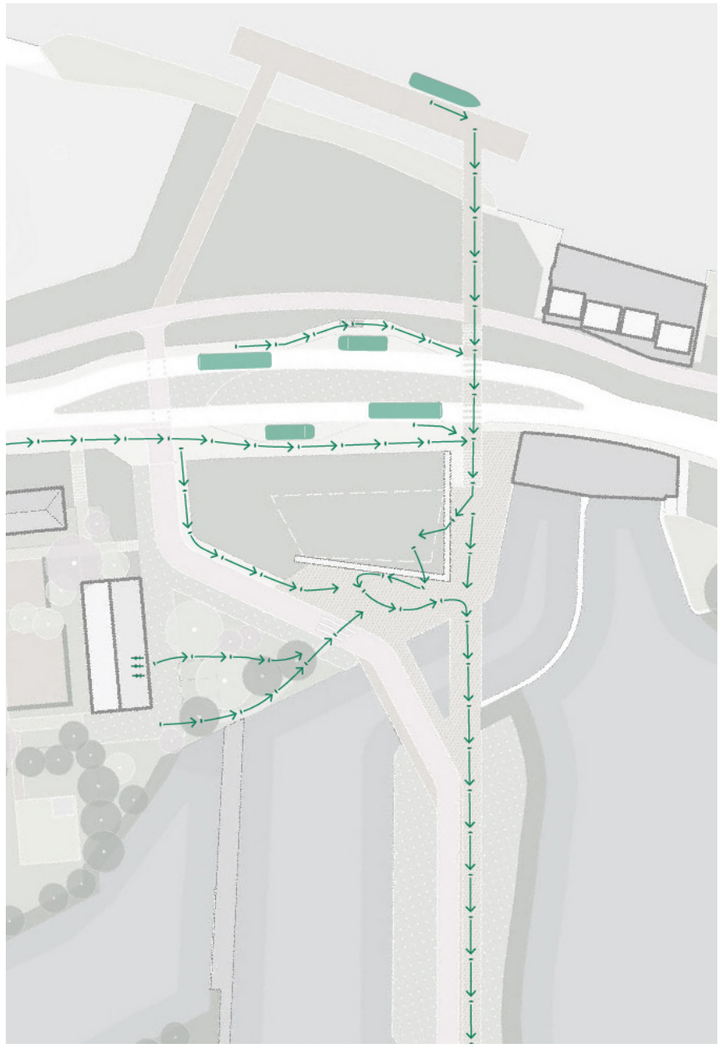
Mindervaliden

In de Voorkamer zijn drie parkeerplekken voor mindervaliden. Rolstoelgebruikers en mindervaliden voor wie de trap naar de middelkade een belemmering vormt, kunnen gebruik maken van de hellingbaan (trottoir) naast de fietsstraat om de dijk af te komen. Zij komen aan op het entreeplein van het ontvangstgebouw.

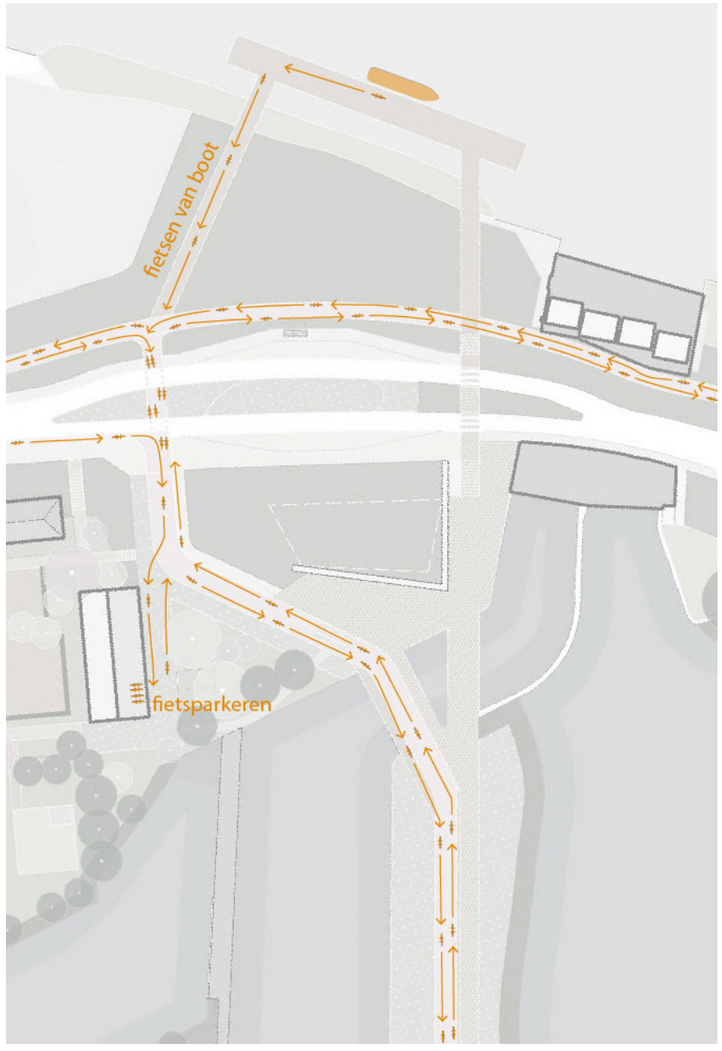
Groepsentree

Om het groepsbezoek vanaf de rivierboten veiliger naar het gebied te brengen is er ook hier een middenberm voorzien. Hierbij zijn beide aansluitingen van beide steigers samengevoegd om op één plek centraal over te steken om te voorkomen dat mensen de Overwaard op lopen.

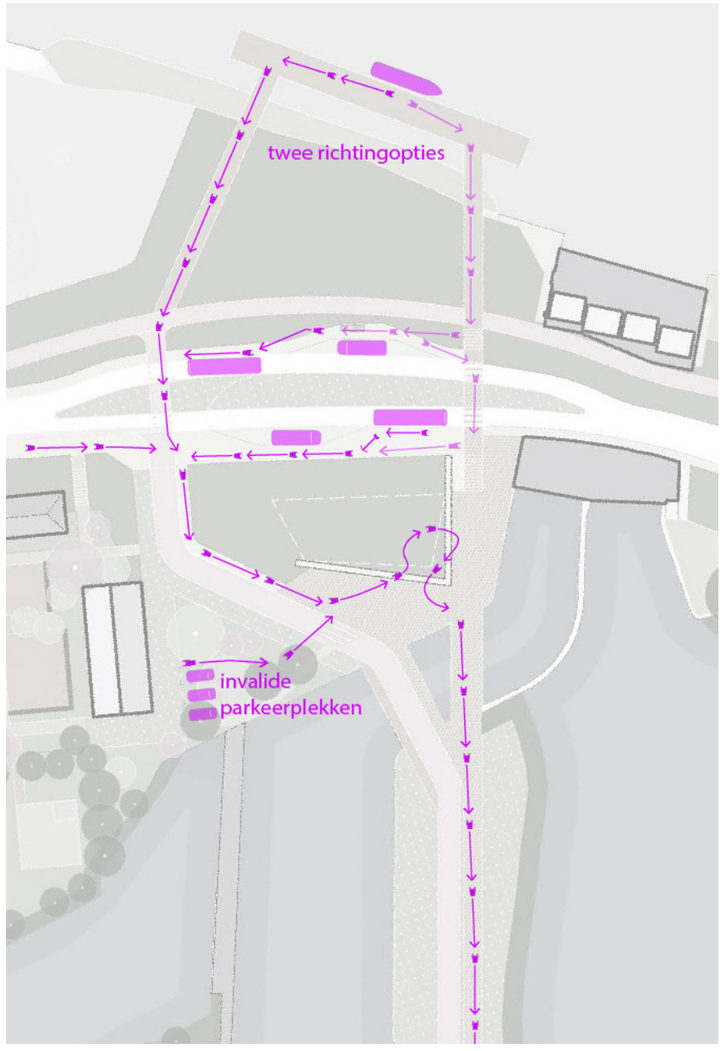

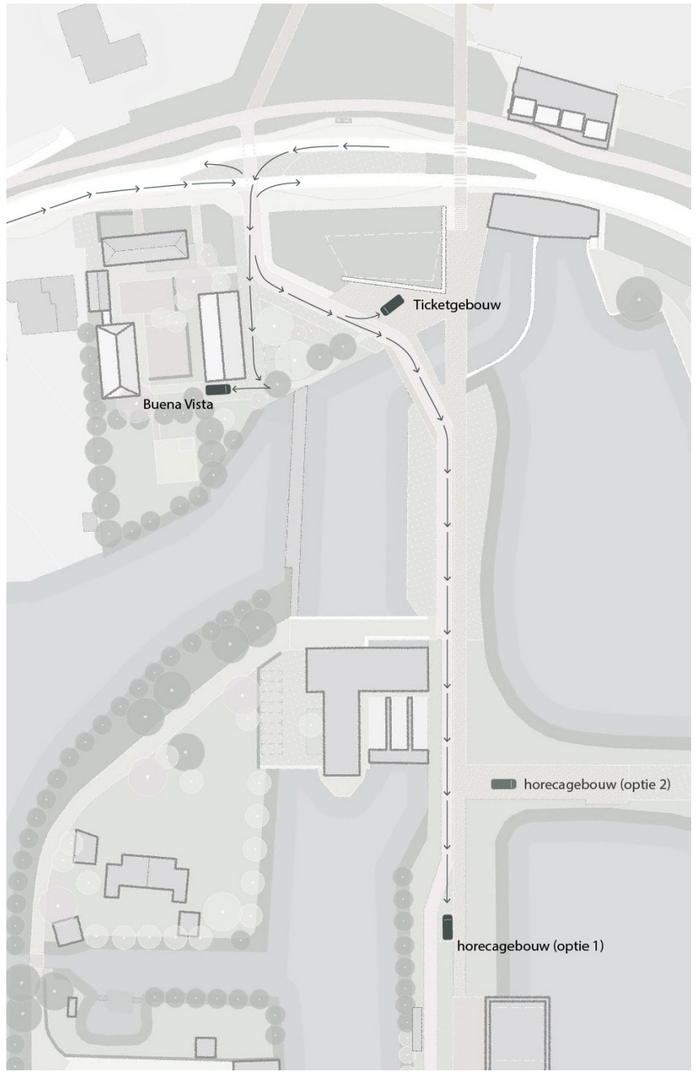
Bezoeker, voetganger — wandelaar (0,6 m)

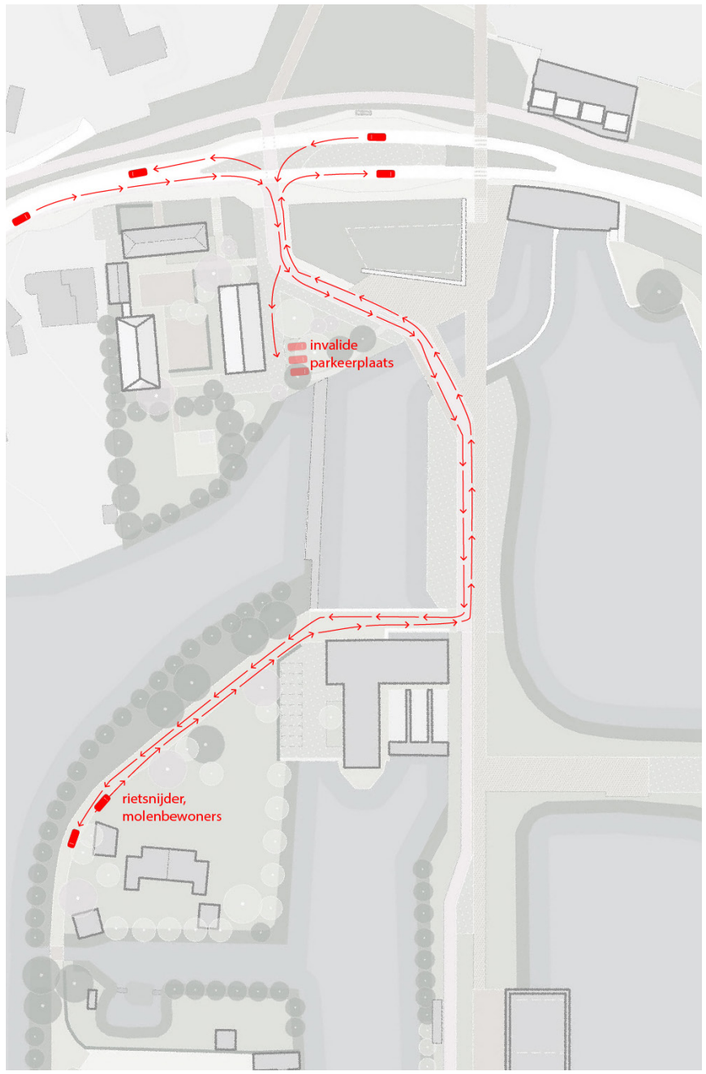
Bezoeker, fietser — fiets (2 m)

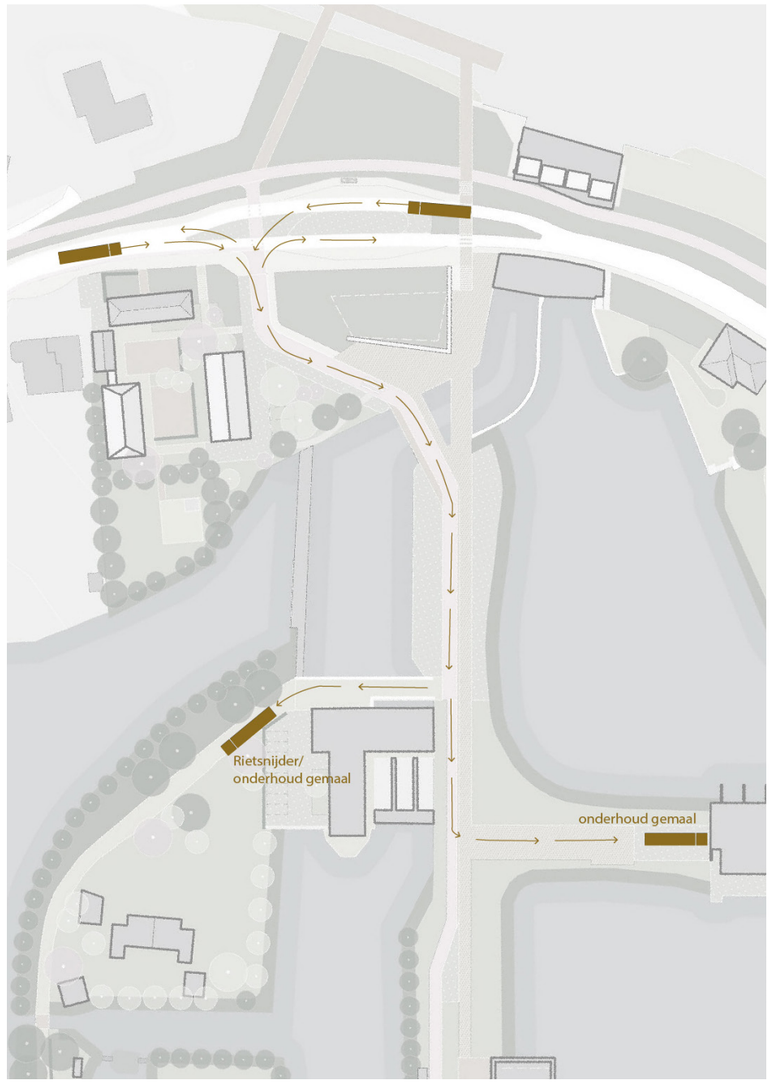
Bezoeker, mindervaliden — rolstoel (1,5 m)

Laden en lossen

Auto bewoners / logistiek

Bevoorrading/ logistiek vrachtwagens

Een autoluw gebied

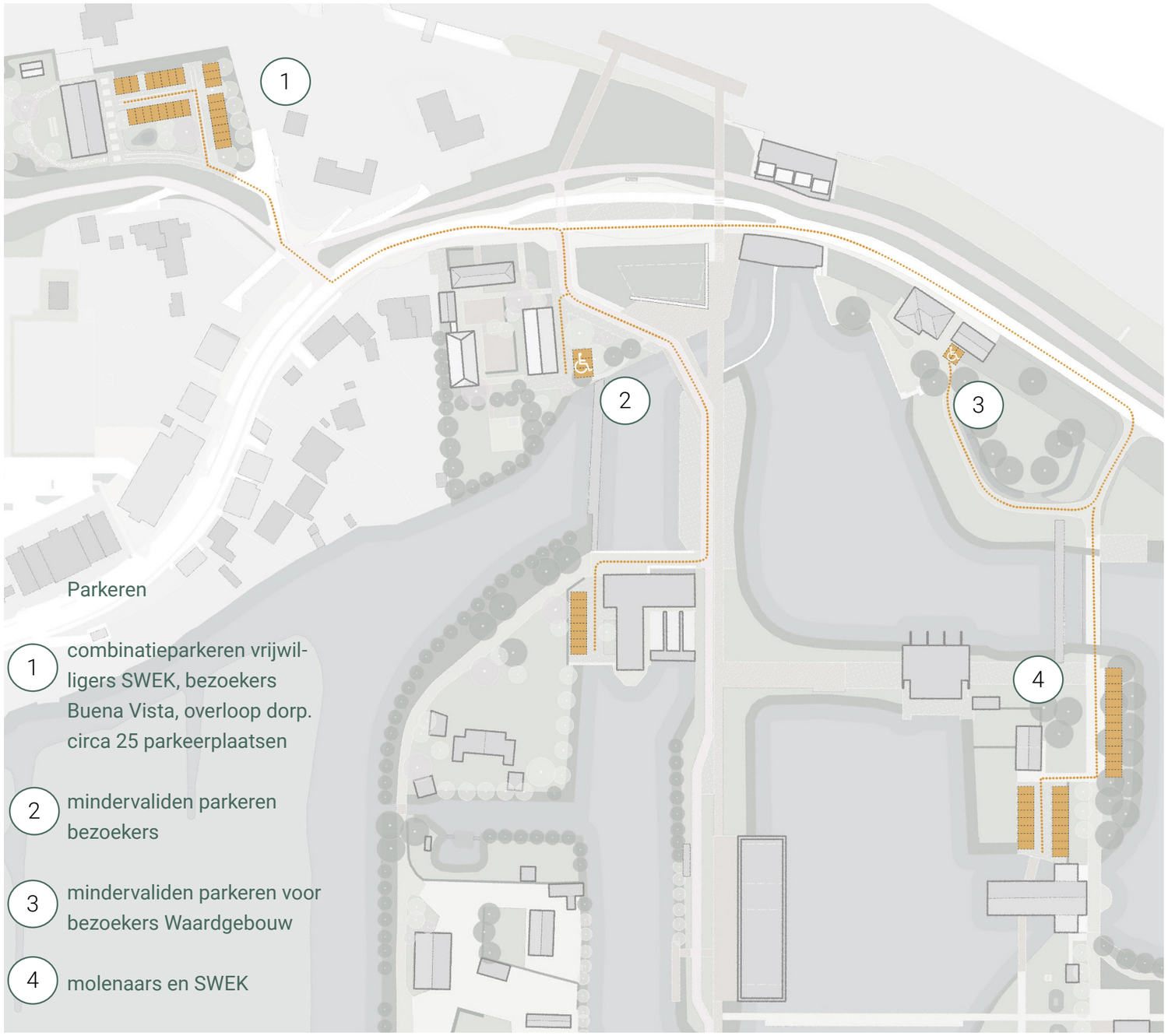
In het gebied wordt het parkeren teruggedrongen. In de huidige situatie moet de bezoeker tussen de geparkeerde auto's door het ontvangstgebouw bereiken. In de toekomstige situatie is er daar waar de bezoeker het werelderfgoed binnen komen geen enkele parkeerplaats in het zicht, op enkele parkeerplekken voor mindervaliden na.

Zeer beperkt parkeren

Het bezoek met de eigen auto wordt ontmoedigd en er wordt ingezet op alternatief vervoer. De bezoekers die met de eigen auto komen parkeren bij het nieuw te realiseren transferium in Alblasserdam (dichtbij de snelweg). Daar stappen zij over op fiets, (shuttle)bus, of waterbus.
Er is beperkt parkeren in het gebied dat bovendien voor specifieke doelgroepen is bedoeld. Zo zijn er parkeerplekken op de Overwaard voor de bewoners van de molens, achter het J.U. Smit gemaal voor de medewerkers van het Waterschap, en enkele plaatsen voor mindervaliden achter het waardhuis Overwaard.

Potterrein

Op dit moment parkeren als onderdeel van een tijdelijke oplossing gedurende de bouwwerkzaamheden in het gebied, medewerkers en vrijwilligers van de SWEK op het huidige Potterrein. Er zal onderzoek (een stresstest) gedaan worden naar het mobiliteitsgedrag van alle gebruikers in het gebied: molenbewoners, medewerkers SWEK en het Waterschap. Op basis van dit onderzoek zullen maatoplossingen bedacht kunnen worden voor het vervoer en parkeren van deze mensen. Zo kan er als alternatief voor vervoer met de eigen auto gedacht worden aan het stimuleren van de (electrische) fiets en/ of aan vervoer met boot of bus vanaf elders. Tot de oplossingsmogelijheden behoort dat bij een nieuw ontwerp voor het Potterrein er rekening mee wordt gehouden dat een deel van dit gebiedje zal worden ingericht als parkeerplaats. Dit zal echter nooit het gehele terrein in beslag nemen. Uitgangspunt is hier circa 25 plaatsen te faciliteren.

Deel 3

De deelgebieden

2 LEKDIJK
8 HET POTTERREIN
1 VOORKAMER
5 WERKEILAND
OVERWAARD
4 WERKEILAND
NEDERWAARD
3 MIDDELKADE
6 GROEPSENTREE /
EDUCATIE EILAND
7 RIETSNIJDER-EILAND
Schaal 1/2500

Schaal 1/500

1. Voorkamer
het ontvangstgebied

Waardhuis ensemble

De Voorkamer bestaat uit twee delen met een eigen functie. Aansluitend aan het dorp ligt het ensemble van het historische Waardhuis van de Nederwaard dat de overgang vormt tussen dorp en het werelderfgoed. Het Waardhuis en de kavel is sinds kort in eigendom van de gemeente waardoor er meer grip is gekomen op de functie en het ruimtelijke ontwerp van deze plek. De plek neemt een sleutelpositie in bij het sturen van rust en reuring in het gebied.

Het Waardhuis behoudt zijn horecafunctie maar er wordt gestuurd op kwaliteit, authenticiteit en kleinschaligheid. Het is de bedoeling dat het een plek wordt waar zowel bewoners als individuele bezoekers graag komen voor een hapje, een drankje: in het Waardhuis zelf, of op het terras in de luwte van de tuin of op het terrasje aan de voorzijde aan de dorpszijde van de entree. Samen met een toekomstige horecaondernemer zal de gemeente de beoogde kwaliteit bewaken en een ontwikkelingsplan maken voor deze plek. Vanzelfsprekend zullen hierbij ook de bewoners van de directe omgeving worden betrokken.

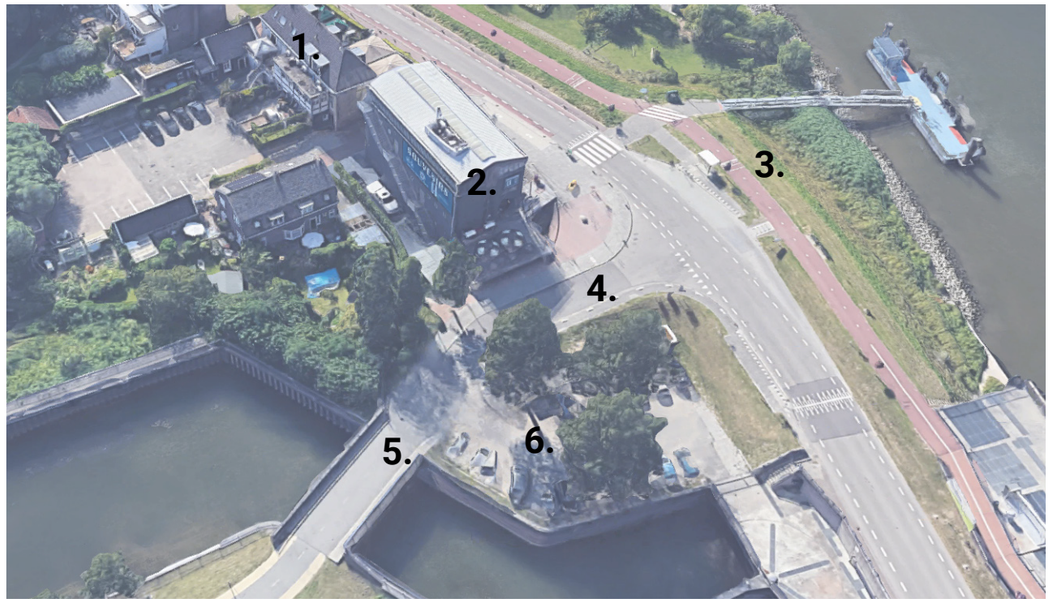
Ontvangstgebied

Naast dit ensemble waar oud en nieuwbouw bij elkaar komen in één ontwerp ligt het nieuwe ontvangstgebied van Kinderdijk. Waar op dit moment de individuele bezoeker zich slecht kan oriënteren en niet goed weet welke kant hij op moet, loopt men straks in één lijn naar de middelkade. De trappen leiden direct langs het in het talud opgenomen ontvangstgebouw. In dit ontvangstgebouw koopt men zijn kaartje en zijn er faciliteiten zoals toiletten, lockers en een souvenirswinkel.
Het ontvangstgebouw staat niet op zichzelf; ook de voorruimte wordt mee ontworpen. Op dit voorplein kunnen bezoekers zichzelf voorbereiden op het bezoek en bedenken welke activiteiten ze willen ondernemen voordat ze de Middelkade oplopen richting de molens.

Fietsknooppunt en natuurpoort

In het ontvangstgebied wordt anders dan in de huidige situatie ook rekening gehouden met bezoekers die te fiets komen. Er wordt ingezet op goede voorzieningen voor fietsers zodat meer bezoekers kiezen voor de fiets als vervoersmiddel. Vanwege het hoogteverschil tussen dijk en polderniveau is dit ook een technische ontwerpopgave die ook goed moet aansluiten op het profiel van de dijk. De helling voor de fietsers wordt gecombineerd met een pad voor rolstoelrijders en met het incidentele werkverkeer. Het fietspad gaat langs het ontvangstgebouw en scheidt het plein waar reuring mag zijn van een meer rustige groene ruimte aan het water.

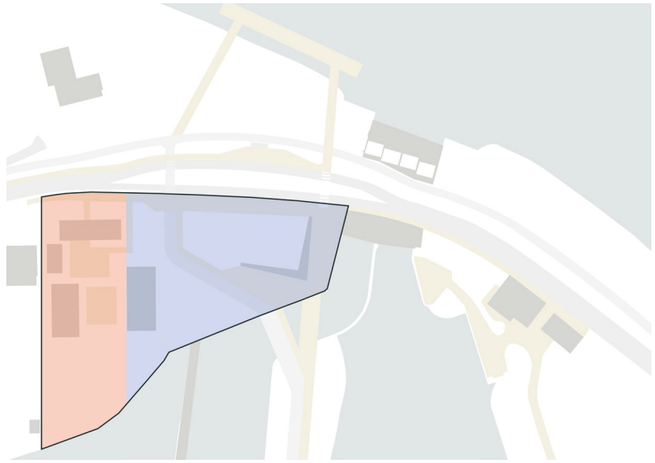
Halverwege de helling kan men ook kiezen voor rechtdoor om zo uit te komen bij de fietsenstalling. Dit gebouw dat werkt als afscheiding naar de terrastuin van het waardhuis Nederwaard is ook een uitleen/ verzamelplek voor deel- of huurfietsen. Het idee is dat het de natuurpoort wordt van de Alblasserwaard: de plek waar receatieve fiets- en wandelroutes starten en informatie kan worden gekregen over de natuur.

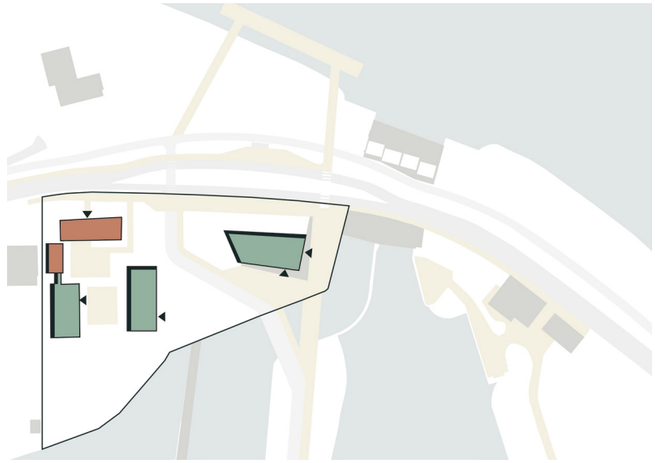
Huidige situatie

1. Monumentaal Waardhuis weinig zichtbaar
2. Windkracht 4 ‘overschaduwt’ Waardhuis en blokkeert zicht op Kinderdijk
3. onveilig kruispunt: met te veel kruisbewegingen
4. geen duidelijke en welkome entree
5. auto dominant over wandelaar
6. parkeerplaats in het zicht

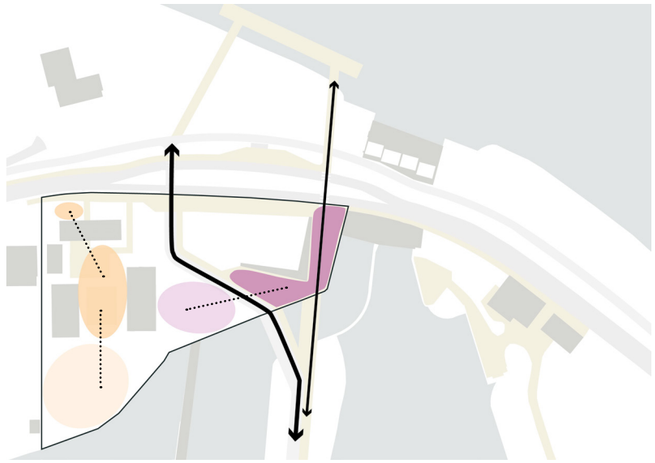
principes Voorkamer

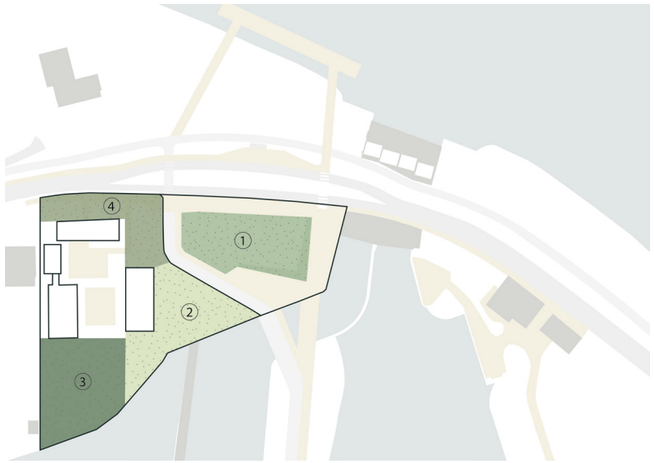
zonering
- Waardhuis ensemble
- ontvangstgebied

bebouwing
- te behouden
- nieuwbouw
- gesloten gevel

routing en verblijfsplekken

groen
1 groendak ontvangstgebouw
2 picknickveldje
3 tuinen Waardhuis, afgeschermd van oever en aangrenzend kavel
4 dijkzone

Kenmerken op een rij

•Voorkamer is een openbaar toegankelijk gebied

•In dit stedenbouwkundig plan is de variant met spuisluis (prijsvraag inzending) mogelijk

•Heldere routing voor bezoekers, met een heldere verkeersscheiding tussen voetgangers/ bezoekers en fietsers en gemotoriseerd verkeer

•Historische ruimte tussen Waardhuizen herstellen en sloop Windkracht 4 en herstellen van de uitstraling van de hoek

•De steigers (verschillende looprichtingen) van de waterbus/-taxi sluiten aan op het entreegebied

•Gesplitste weg op de dijk met middenberm en OV-halte

•Nieuw ticket-infogebouw in de dijk met uitzichtpunt

•Nieuw gebouw met fietsenstalling zorgt voor rust achter Buena Vista en vormt het voorplein van het entreegebied

•Meerdere mogelijkheden voor laden en lossen Buena Vista: beste oplossing (minste overlast) wordt uitgewerkt met ondernemers en omwonenden

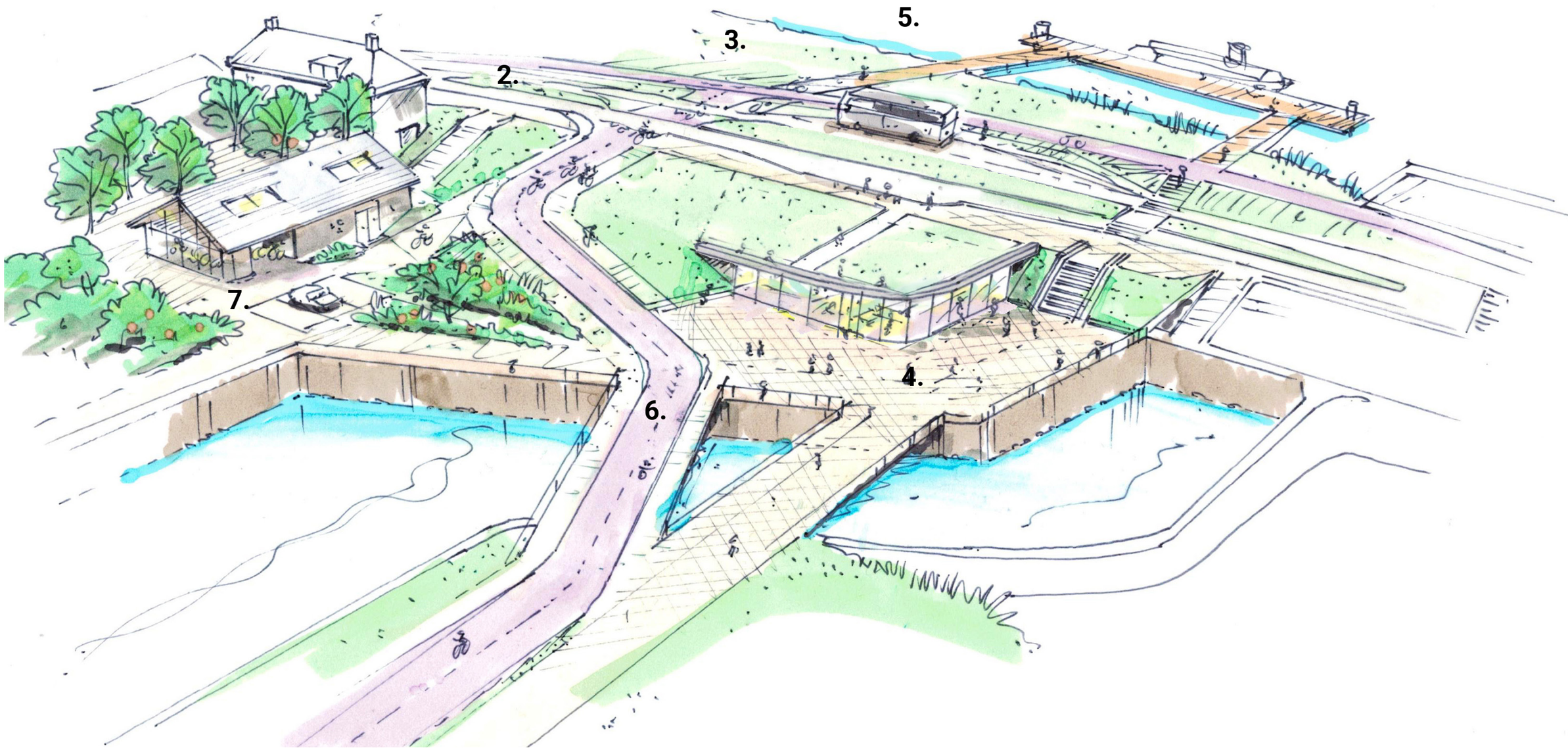
•Buena Vista wordt een kwaliteitsrestaurant op verdieping en souterrain en krijgt een intiem terras aan de achterzijde en een klein terras links naast de voordeur aan de straatzijde

•Inrichting met een uitzonderlijk groen karakter met verhoogde groenborders

•De sluis blijft bereikbaar voor beheer en onderhoud en de kades van de waterwegen blijven bereikbaar voor beheer en onderhoud

Plan

1. Waardhuis prominent , markeert het gebied
2. Open zicht over het gebied
3. Veilig kruispunt met middenberm en afremmen
4 .Een duidelijke entree in het verlengde van de middelkade
5. 2 Havens voor transferbusjes
6. Wandelaar en fietser gaat voor
7. Minimale parkeerruimte, dus alleen voor mindervaliden

Visie ontvangstgebouw

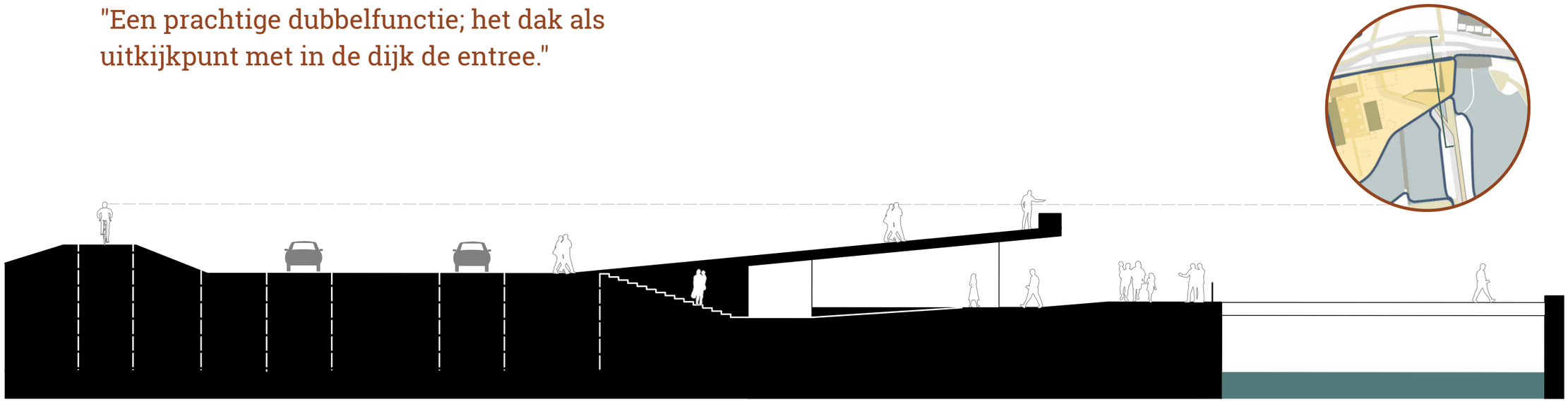
voorbeeld verblijven in ontvangstgebied

doorsnede voorplein en aanzicht ontvangstgebouw tegen de Lekdijk

"Een prachtige dubbelfunctie; het dak als uitkijkpunt met in de dijk de entree."

voorbeeld voor het ontvangsgebouw

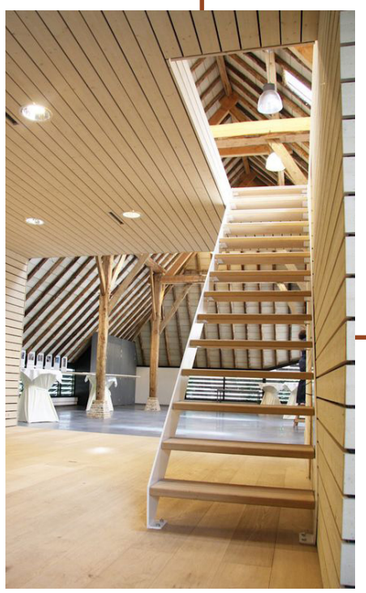
" In de Voorkamer wordt fietsparkeren gecombineerd met een knooppunt voor natuurrecreatie in de regio: Natuurpoort Alblasserwaard"

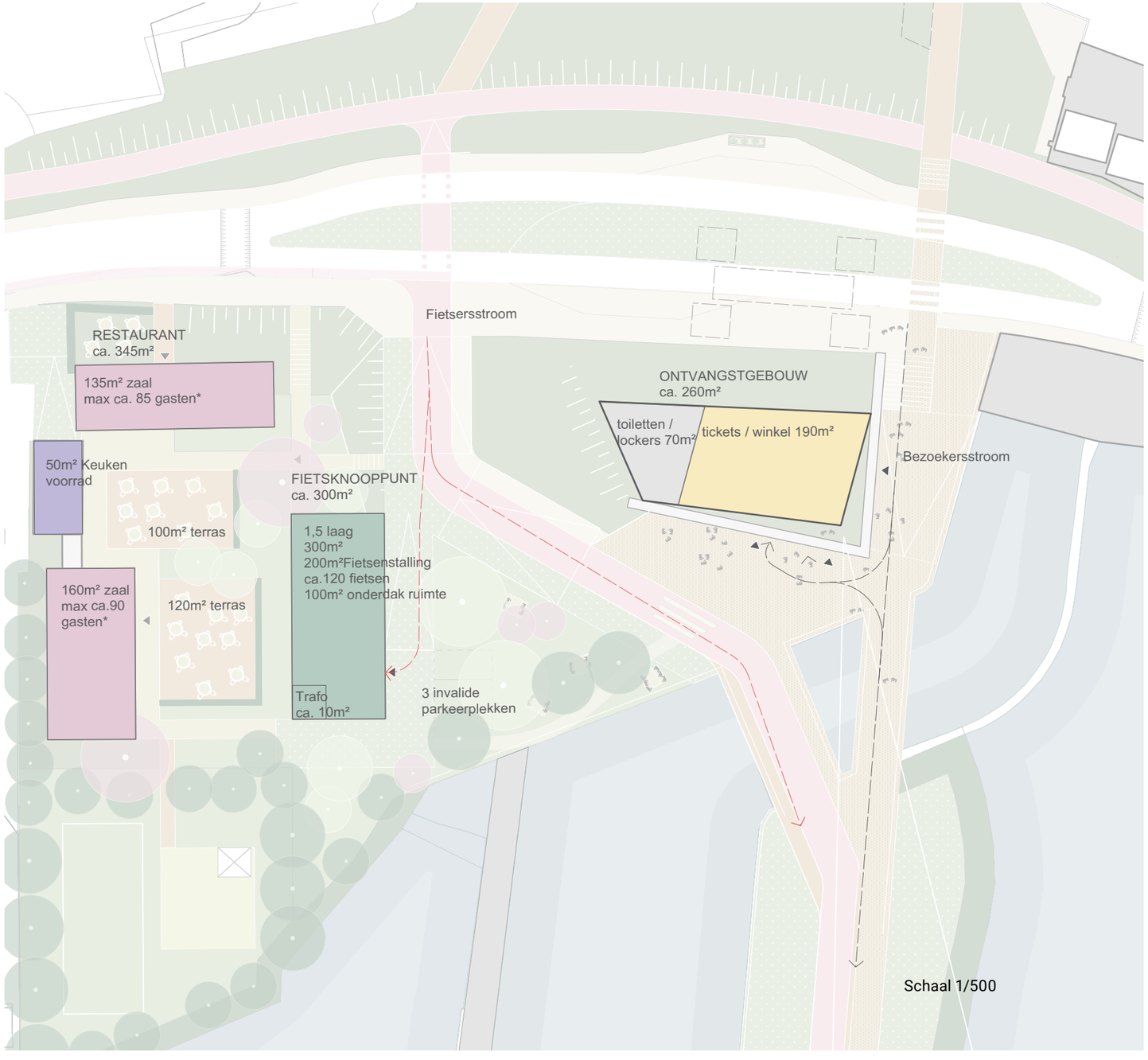
sfeerreferenties Natuurpoort Alblasserwaard

Programmatische uitwerking Voorkamer

Om grip te krijgen op het benodigde volume zijn de gebouwen globaal uitgezocht. Deze programmatische studie is indicatief en zal met de betrokken partijen nader moeten worden uitgewerkt. Uitgangspunt is dat de aangegeven m2 ruimschoots voldoende zijn en dat er van kan worden uitgegaan dat dit het maximum is.

Kenmerken op een rij

- Ontvangstgebouw met ticket verkoop, winkel, toiletten, lockers en flexibele ruimte direct aan de entreeroute. Dit gebouw wordt land schappelijk ontworpen en heeft een hoogwaardige architectuur.
- Nieuwe schuur begrenst het terras van Buena Vista en draagt daar-mee in ruimtelijke zin bij aan de overgang tussen luwte van het dorp en de toeristenstroom die het werelderfgoedgebied bezoekt.
- De houten schuur bevat de fietsenstalling, een huur/leen fietsuitgiftepunt en fietsrouteinformatie voor bezoekers van werelderf-goed Kinderdijk en voor fietsrecreanten in de Alblasserwaard in bredere zin.
- Er is de mogelijkheid kantoorruimte toe te voegen ten behoeven van de beoogde Natuurpoort. (ruimte als insteek entresol onder de kap).

“De Voorkamer als ontvangstgebied”

2 Lekdijk

•Ruimte voor de dijk de dijk laten. Inrichten met grasbermen en het verloop van de weg en de bermen landschappelijk en vloeiend vormgeven

•Verkeersveilige situatie met realisatie middenberm ter hoogte van de Middelkade

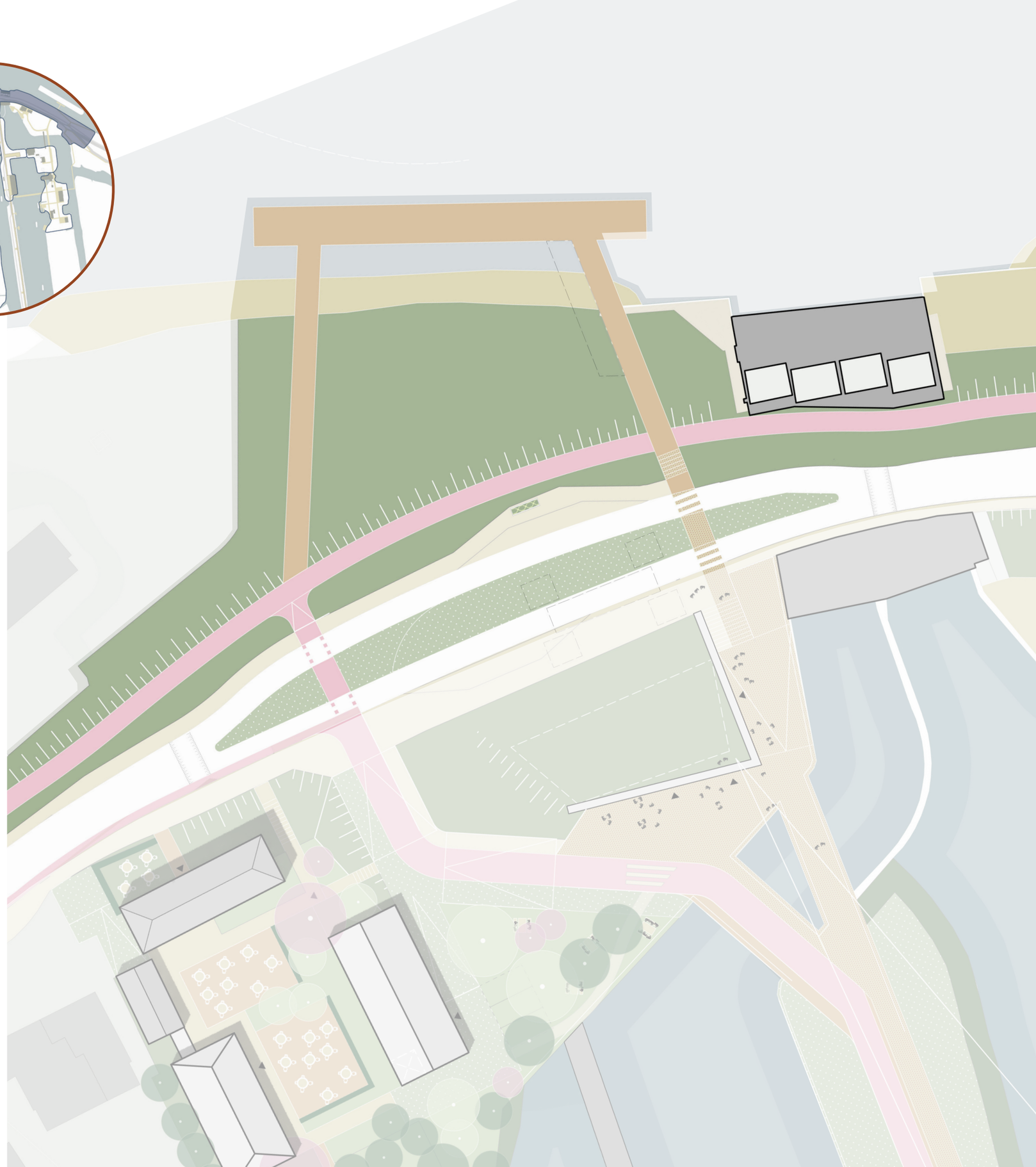
•Verkeersveilige oversteek groepsentree door centreren paden vanaf de rivierboten en een middenberm

Suggestie middenberm

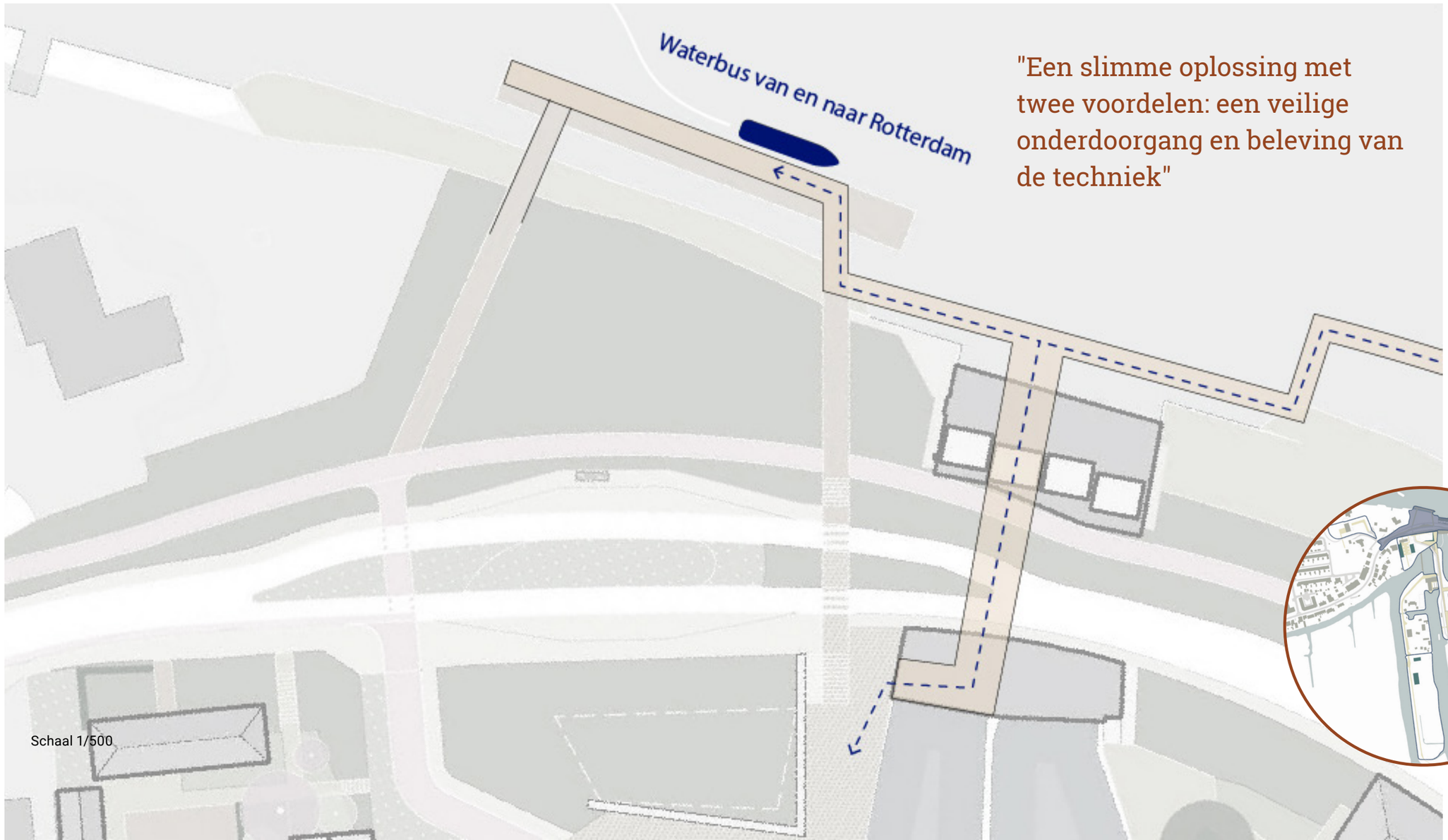
Veilige oversteek voor fietsers en voetgangers

Schaal 1/500

De Waterentree blijft mogelijk om later alsnog in te passen.

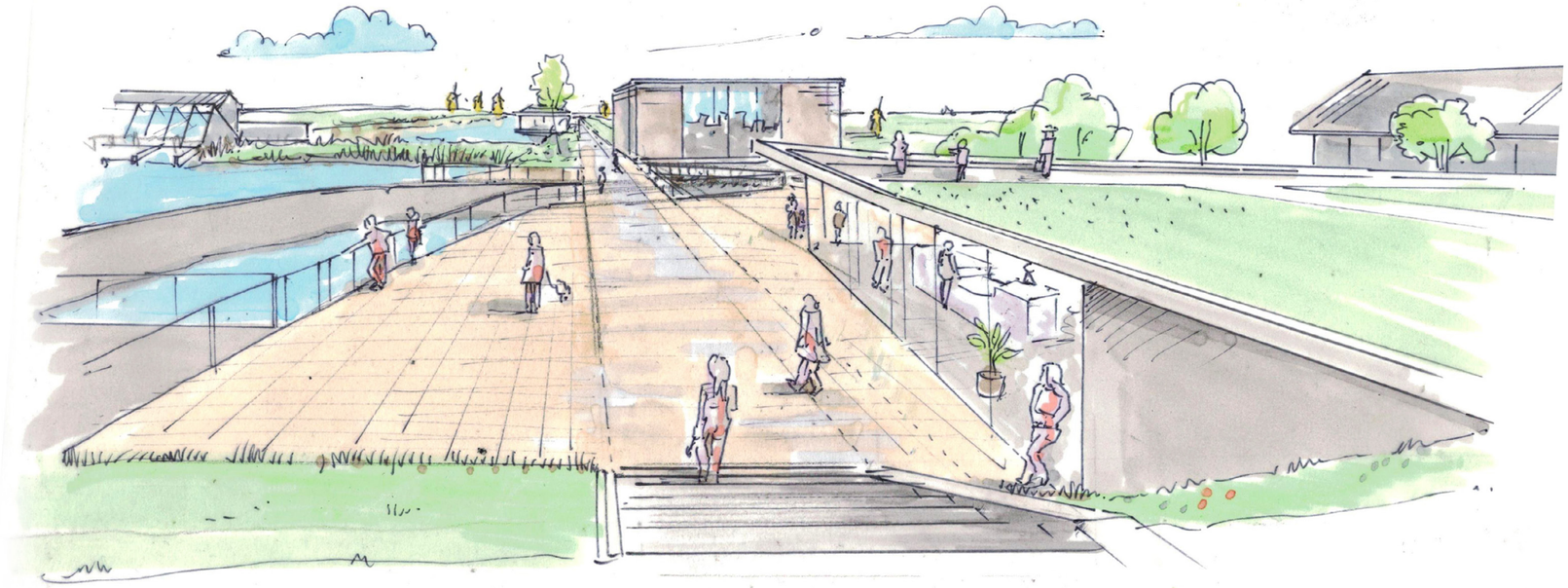
"Een slimme oplossing met twee voordelen: een veilige onderdoorgang en beleving van de techniek"

Schaal 1/500

"Zichtlijnen weer zichtbaar maken."

Voorstel

Een uitnodigende entree met toegang vanaf de dijk. De lange lijnen van het landschap lopen door tot aan de dijk en bieden zo verre zichtlijnen naar de molens.

Huidige situatie

Parkeerterrein en talud, een aantal bomen die het zicht verstoren.

"De as van het
werelderfgoed."

3. Middelkade

•Behoud van historische tweedeling van de kade, door aan weerszijde de kade anders in te richten (bijvoorbeeld fietsen versus lopen). Daarbij wordt ook de oorspronkelijk hoogteopbouw behouden

•Gescheiden verkeersoplossing, fietsen en wandelen scheiden over de volle lengte. Er dient een oplossing gevonden te worden voor het conflict bij de Blokweersebrug. Deze valt echter buiten het plangebied

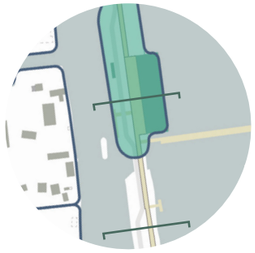
•Zitelementen langs de routes aan de zijde van het voetpad

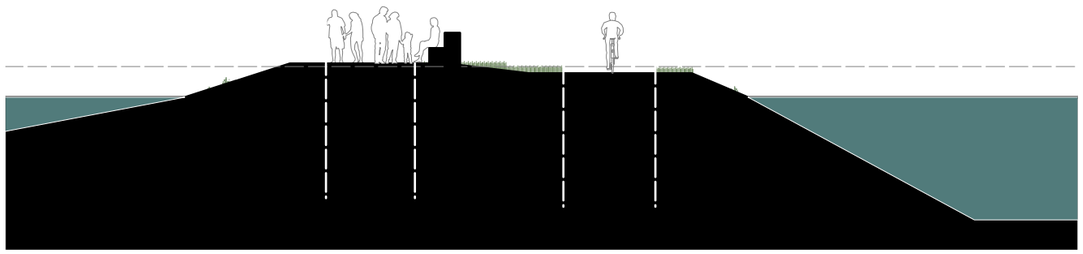
•Gebruik van natuurlijke materialen die het polderkarakter van de plek versterken

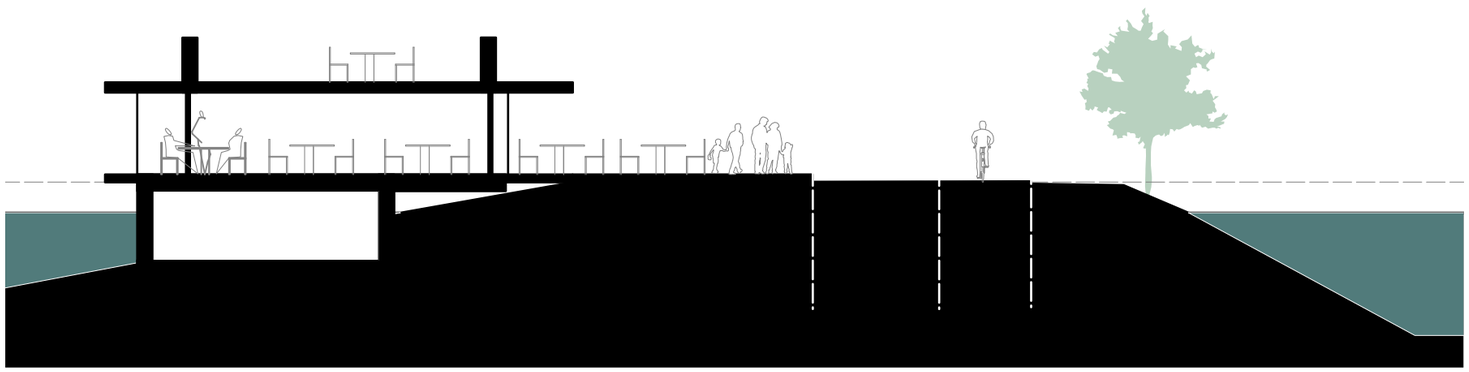
•Rietkragen en knotwilgen versterken het polderkarakter in ieder geval in het eerste deel tot aan het horecagebouw

•Herprogrammering entreegebouw naar Horecagebouw: Bar - cafetaria - met snacks en coffee to go (500m²), terras uitbreiden aan zijde Middelkade (350m²)

•Voor het Kok-gemaal een uitzichtspunt maken met zicht op de molens. Dit is een plek net buiten de bestaande verharding met een hekwerkje waar je aan kan staan. De bereikbaarheid van het Kok-gemaal moet worden gewaarborgd.

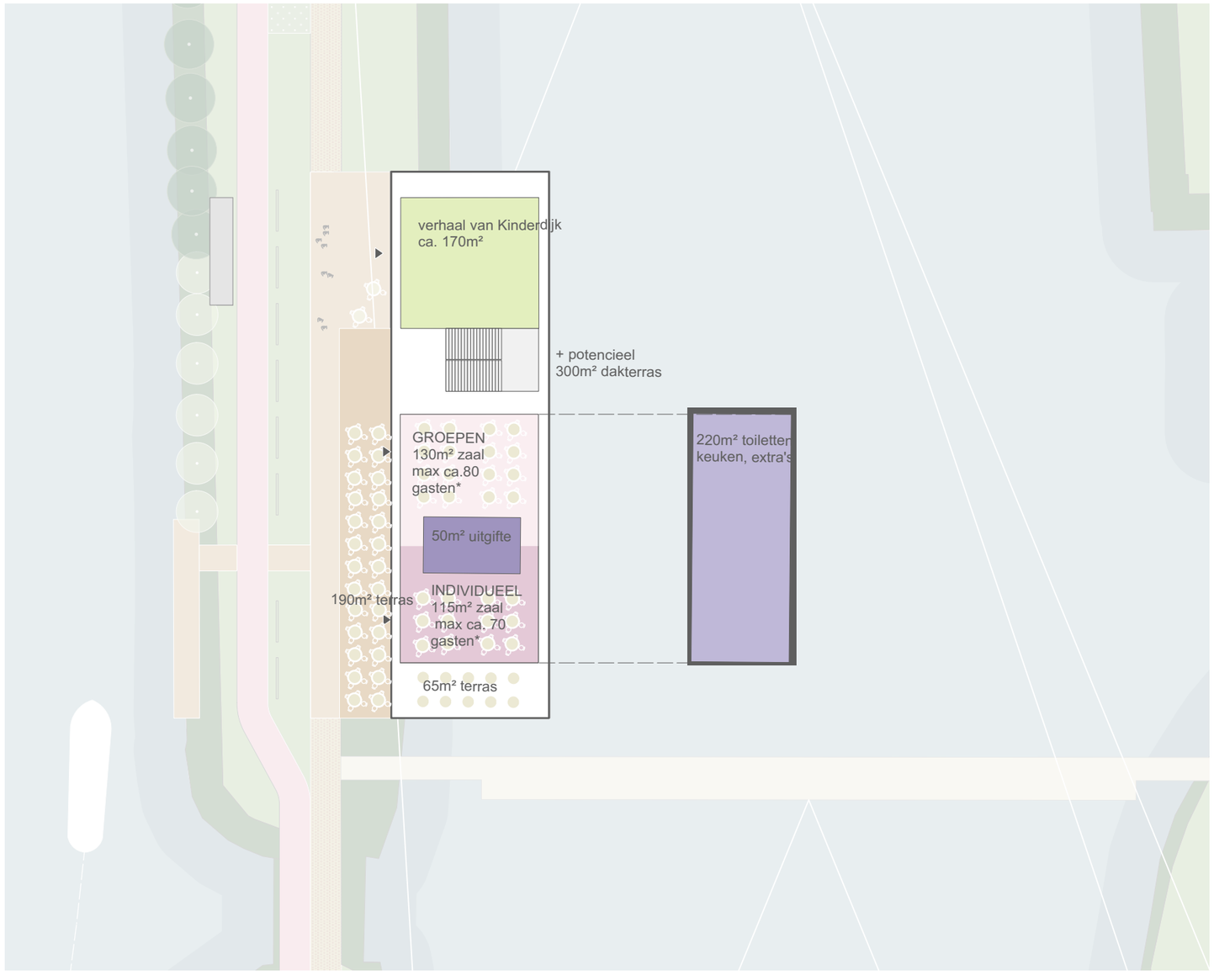

Studie verdeling functies centraal gebouw

- Het huidige gebouw blijft grotendeels hetzelfde functioneren, maar doordat de ticketverkoop en de souvenirwinkel bij de entree is gesitu-eerd is er ruimte voor een zelfstandige horecaruimte om groepen op te vangen. Er hoeft geen extra keuken te komen: groepshoreca en individuele horeca maken gebruik van dezelfde keuken.

- De horeca krijgt een groter terras aan de voorzijde én het dak kan als terras worden gebruikt. Zo kunnen groepen en individuele bezoekers ook voor wat betreft de buitenruimte worden gescheiden als dat wenselijk is.

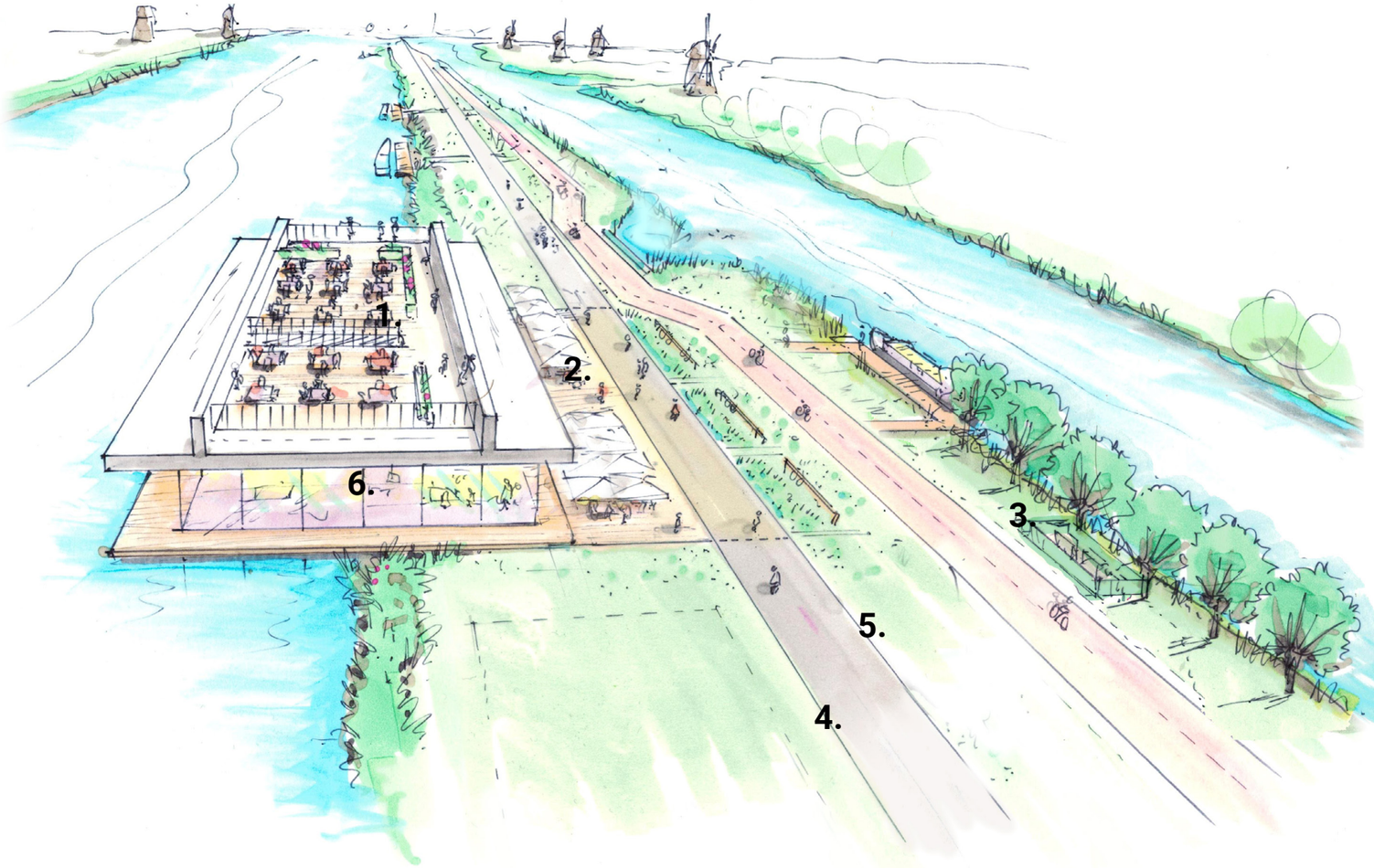

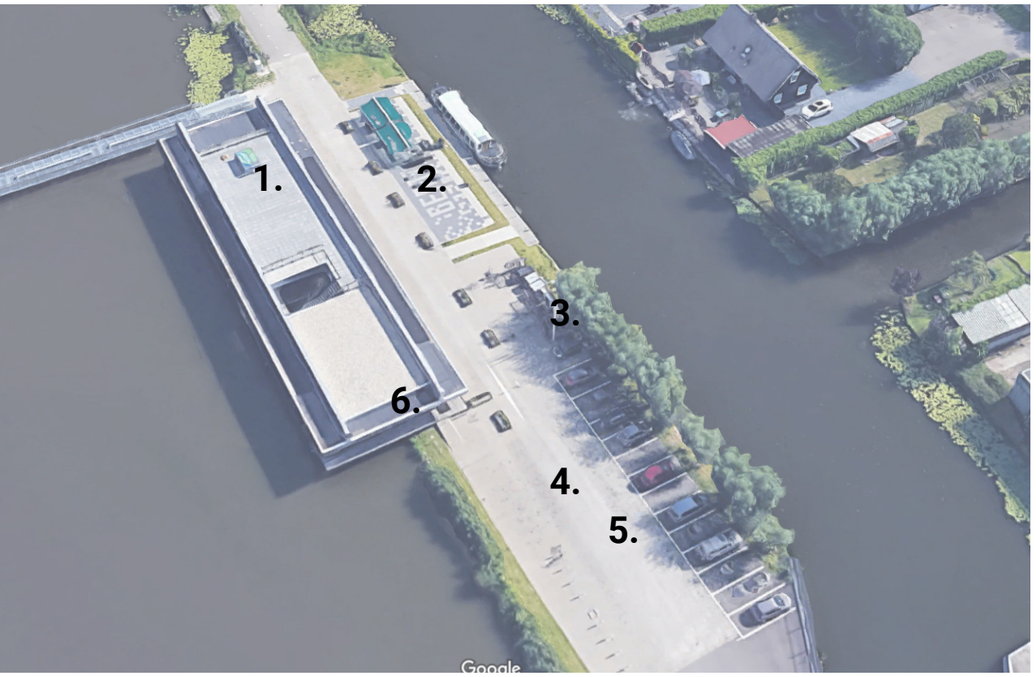

Voorstel

1. Ruimte op het dak benutten
2. Terras bij het gebouw
3. WKO/Afval te veel in het zicht
4. Wandelaar en fiets gescheiden
5. Verminderd verharding
6. Horecafuncties halfverwege terrein

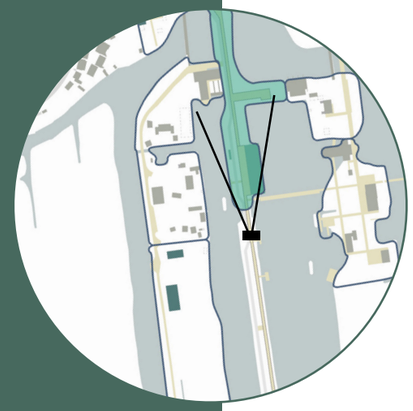
"Ontknoping van fiets, fietsparkeren, wandelen en horeca."

Huidige situatie

1. Onbenutte ruimte op het dak
2. Rommelig terras
3. WKO/Afval te veel in het zicht
4. Fiets-wandelaar-auto conflict
5. Groot stuk asfalt
6. Entree gebouw halverwege het terrein

“ Zichtlijnen langs de Middelkade”

4 Werkeiland Nederwaard

Nederwaard is een werkeiland. Het is niet toegankelijk voor bezoekers van het werelderfgoed. Hier wordt gewerkt! Het JU Smit gemaal staat als een poortwachter voor het eiland en zorgt ervoor dat het niet logisch is om dit eiland verder op te lopen. Voorbij het JU Smitgemaal is een aantal parkeerplaatsen gesitueerd voor medewerkers van het waterschap. De bestaande woningen achter het JU Smitgemaal blijven voorlopig staan en worden gesitueerd aan een groen gebied met fruitbomen. De randen/ oevers van dit werkgebied worden waar het kan groen en natuurvriendelijk ingericht.

"Machinistenwoningen dragen bij aan het verhaal van het gemaal."

5 Werkeiland Overwaard

•Toegang vanaf Lekdijk voor Kokgemaal, Wisboomgemaal, SWEK, molenaars
•Privégebied vanaf Wisboomgemaal
•Sloop bijgebouwen
•Woning - Kantoor SWEK handhaven met terras
•Herinrichting van erf met groene randen (behoud bomen en landschappelijke oevers), parkeerplaatsen met open (groene) verharding

"Vergroenen van het eiland."

6 Educatie - eiland

•Handhaven huidige organisatie terrein voor educatie door de koppeling aan diverse onderdelen, bijvoorbeeld het Wisboomgemaal
•Versterken orthogonale structuur
•Vergroenen waar mogelijk met knotwilgen en fruitbomen
•Uitbreiden van picknicktafels
•Winkelfunctie inpassen
•Geschiedenisspel-theatervoorstelling

"hier liggen nog kansen, er moet reuring komen."

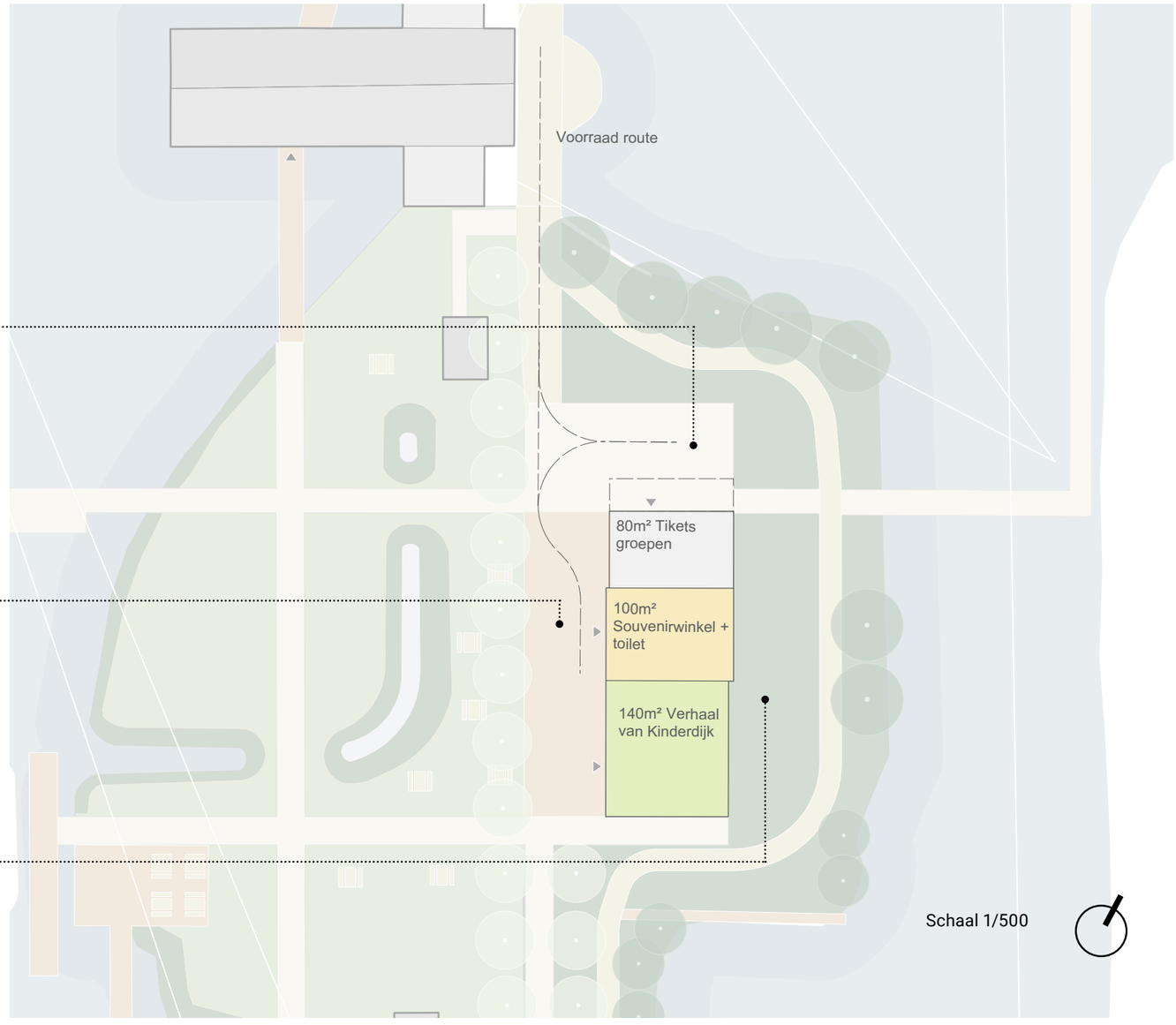
Studie verdeling functies groepsentree

- De entree wordt gecombineerd met een souvenirswinkel, net zoals bij de entree voor de individuele bezoeker.
- Het werkschuurgedeelte blijft gehandhaafd en blijft op afspraak te bezoeken door groepen. Op deze plek kan dus ook het verhaal van Kinderdijk worden verteld.

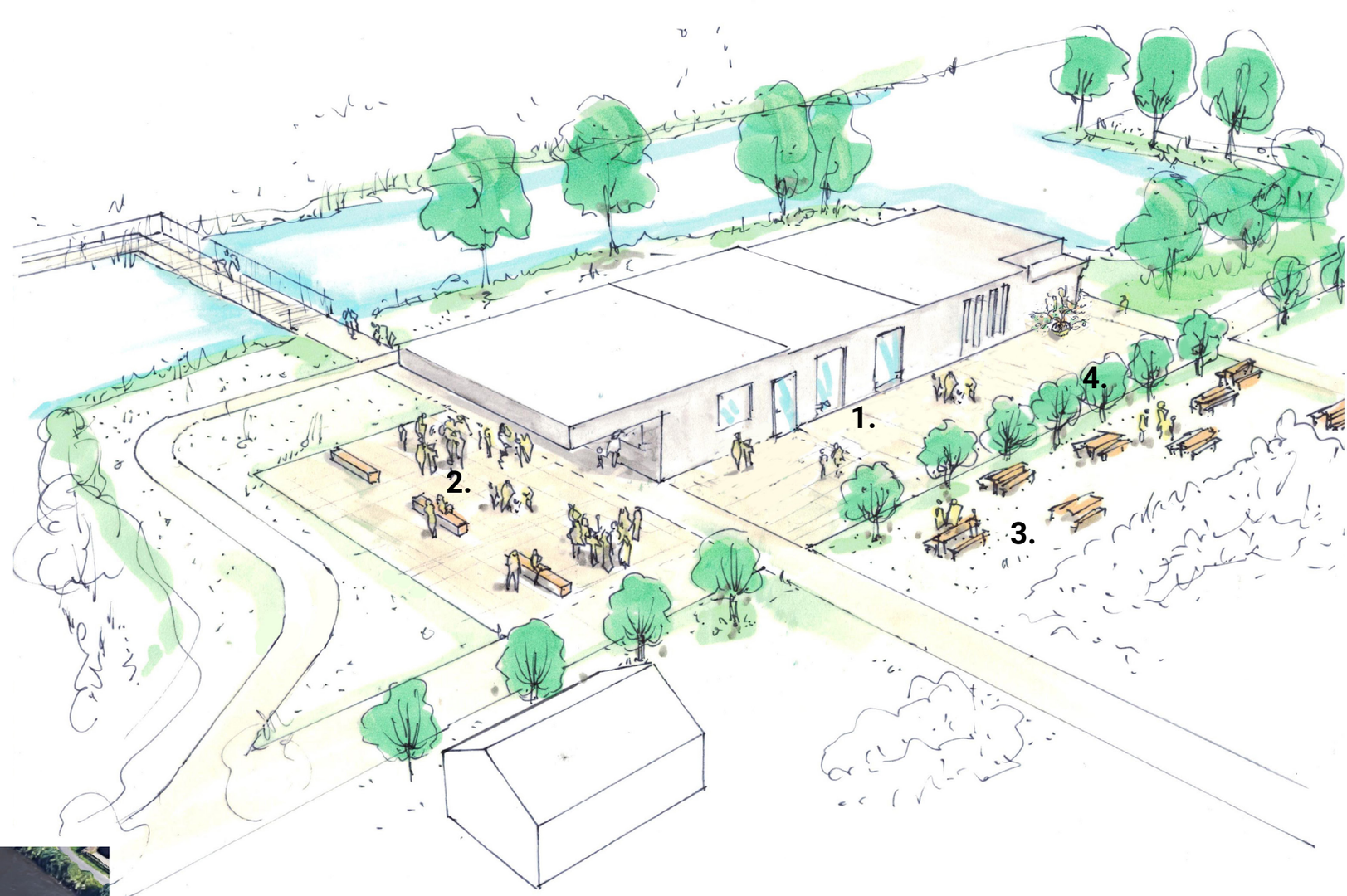

Voorstel

1. Een meer publiek gebouw met publieke functies zoals een souvenirwinkel voor groepen
2. Informele zitgelegenheid voor wachtende groepen (ouderen, slecht ter been)
3. Groen met picknicktafels om van deze ruimte te genieten
4. Knotwilgenrijen doortrekken

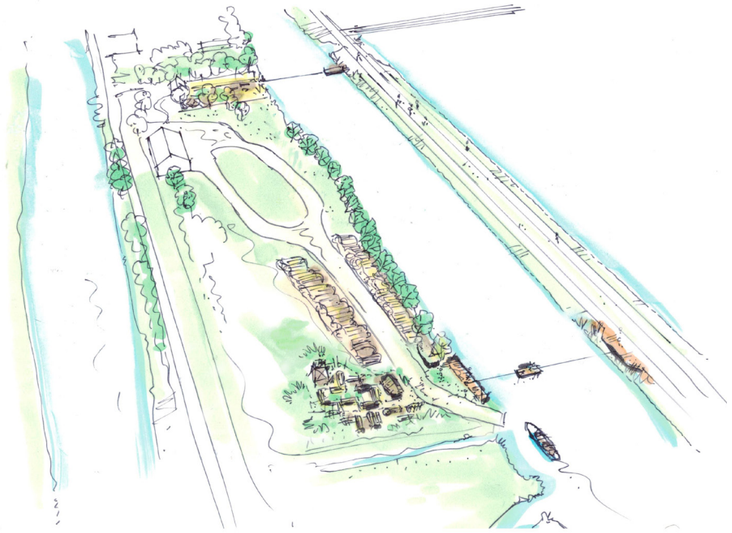

Huidige situatie

1. Een gesloten gebouw
2. Geen zitgelegenheid
3. Weinig picknick tafels
4. Weinig bomen op het gebied

Schaal 1/500

Optioneel/ toekomst:
verdere ontwikkeling Rietsnijder-eiland en bereikbaarheid via pontje

"Riet snijden hoort bij de ambacht in Kinderdijk"

7 Rietsnijder - eiland

In het verlengde van het werkeiland Nederwaard ligt het Rietsnijderseiland. Nu is dat al het domein van de rietsnijder en deels loonwerker. Dit eiland kan worden ingezet om het ambacht van rietsnijden in zijn volle glorie te laten zien. Er is een mogelijkheid om in de toekomst wellicht vanaf de Middelkade naar het rietsnijderseiland te gaan, bijvoorbeeld met een pontje.
Voor het eiland zijn verschillende ideeën: Er zou een rietdoolhof kunnen komen en er wordt er uitleg gegeven over het ambacht van rietsnijden. Ook kan met de middelen van de rietsnijders (bijvoorbeeld hopen met riet en wilgen) een ruimtelijk interessant beeld gemaakt worden.

Voorstel is de gehele beeldkwaliteit van de Nederwaard te vergroten. Dit wordt gedaan door de oevers aan de zijde van de Middelkade natuurvriendelijk te maken en hier met gebiedseigen beplanting de erven en gebouwen beter landschappelijk in te passen. Ook de kade van de Nederwaard zou meer uitstraling kunnen krijgen door een robuustere beplanting.

schets resultaat workshop

8. Potterrein

"Bakermat van de Potroeden"

Huidige situatie
Het Potterein ligt buitendijks in de oksel van de Lekdijk en is in bezit van de SWEK. Het terrein was ooit onderdeel van het bedrijf van de ondernemende gebroeders Pot, uitvinders van de potroede. Eeuwenlang lag op deze plek een scheepswerf: het was een dynamische plek in het dorp. Nu is het een plek die gebruikt wordt voor opslag en parkeren. De oude scheepsbouwloods die midden op het nu verharde terrein staat, herinnert aan dit verleden. Omdat het terrein buitendijks ligt, mag er niet bij worden gebouwd, op één tiny house na van maximaal 30 m2 groot.

Opgave
In het dorp Kinderdijk is de ruimte schaars en het is de bedoeling dat het terrein beter gaat worden benut. Afgesproken is dat het Potterrein een plek gaat worden voor het dorp. Dorpsbewoners en de SWEK hebben gezamelijk nagedacht over een invulling van het terrein. In drie werksessies is er een schetsontwerp tot stand gekomen. Daarbij is gebruik gemaakt van de dorpsagenda, die eerder door de belangenvereniging van dorpsbewoners is opgesteld.

Doel
Met het plan voor het Potterein worden verschillende doelen behaald:
1) Meervoudig en dubbelgebruik en een ontmoetingsplek maken voor verschillende doelgroepen
2) Het verharde terrein groen maken en bijdragen aan biodiversiteit en klimaatadaptatie
3) Een hoofdstuk toevoegen aan het verhaal van het dorp Kinderdijk. Het behouden van de scheepsbouwloods en deze transformeren naar klusschuur voor de SWEK, dorpsbewoners en molenbewoners samen.
4) Een tiny house toevoegen: elke mogelijkheid benutten om een woonplek te creeëren in het dorp om bij te dragen aan het op lossen woningtekort en bij te dragen aan de leefbaarheid.

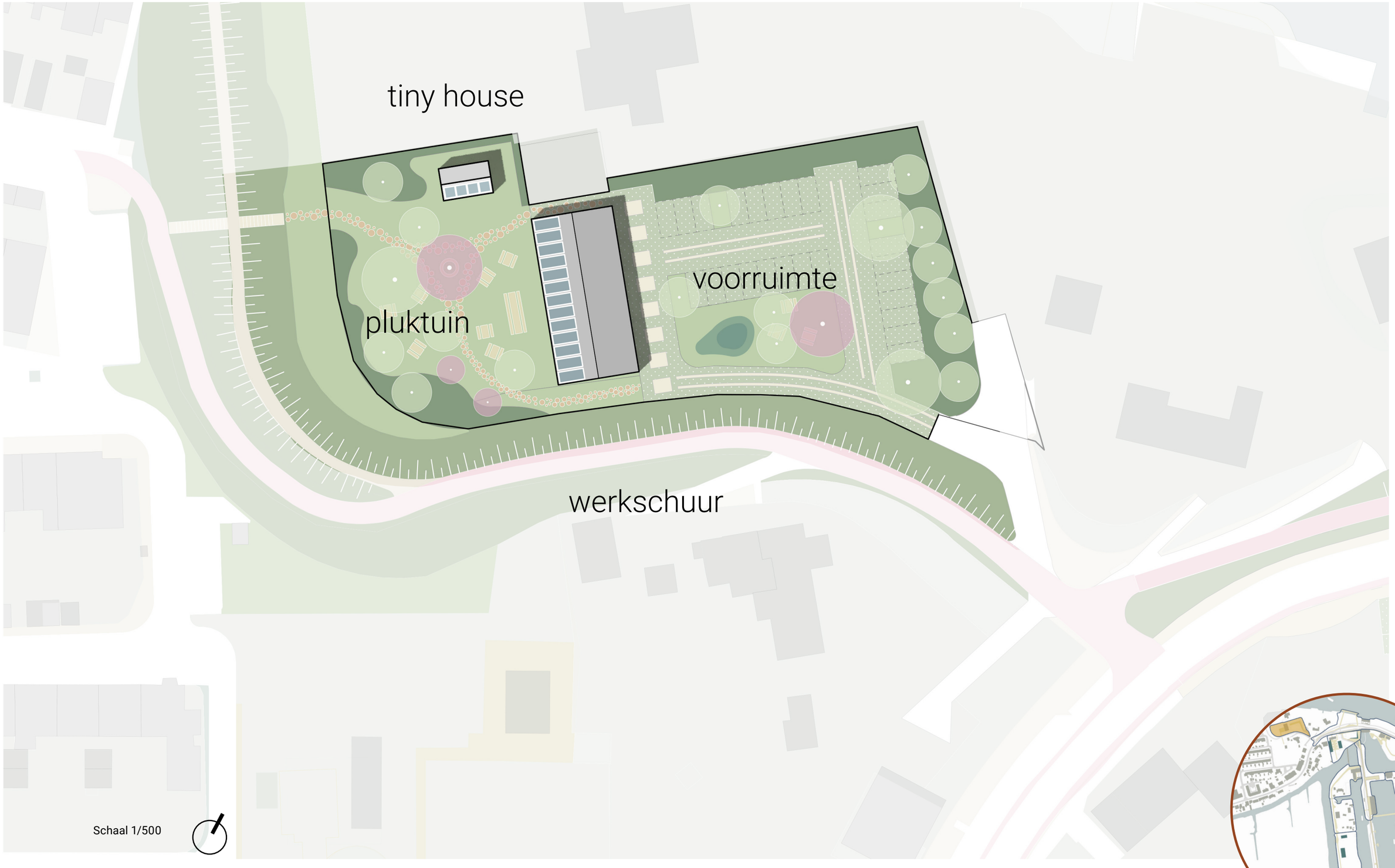
Planvoorstel
De scheepsbouwloods blijft behouden en wordt opgeknapt zodat hij gebruikt kan worden als klusschuur van de SWEK en voor dorpsbewoners. Er komen zonnepanelen op het dak zodat de energie die nodig is voor het gebouw en de electrische apparaten zelf wordt opgewekt. Het gebied wordt vergroend: aan de westzijde komt een pluktuin met verspreid fruit- en notenbomen en er komen bakken waarin bloemen, kruiden en groenten kunnen worden verbouwd. Kinderen kunnen een bak adopteren! In de tuin kan een tiny house worden geplaatst van maximaal 30 m2.
Het idee is dat de toekomstige bewoner ook het terrein beheert, aanspreekpunt is voor de gebruikers en activiteiten organiseert.
De tuin is geschikt voor bijvoorbeeld een picknick, een verjaardagsfeestje. Dorpsbewoners kunnen ook hun hond hier loslaten mits ze ontlasting opruimen en rekening houden met andere gebruikers.

De tuin is omzoomd met wilde hagen (bijvoorbeeld meidoorn) die bijdragen aan de biodiversiteit en waar vogels en kleine dieren voedsel vinden. De plek is op deze manier beschut en de natuurlijke afscheiding zorgt ervoor dat honden niet weg kunnen lopen.
Ook in het voorgebied staan groentebakken en worden fruitbomen gepland. Maar hier wordt het groen gecombineerd met de mogelijkheid te parkeren. Er wordt rekening gehouden met 25 parkeerplaatsen voor de vrijwilligers van de SWEK, voor mogelijke bezoekers van Buena vista en voor bijzondere evenementen in het dorp. De afspraken over het gebruik-van de parkeerkeerplaatsen worden in het vervolgtraject gemaakt en zijn afhankelijk van onder andere het op handen zijnde onderzoek naar het autogebruik onder de medewerkers en vrijwilligers van de SWEK.

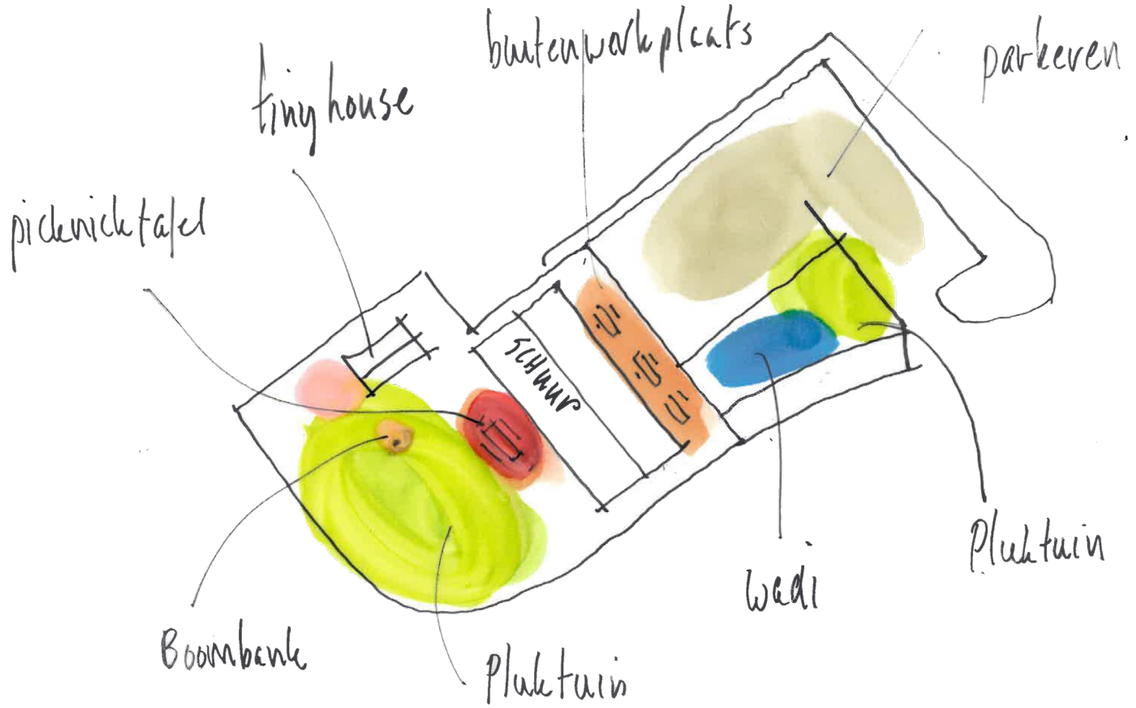
De gesloten verharding wordt vervangen door groen en door doorlaatbare verharding zoals grasbetonstenen. Doel is maximaal bij te dragen aan een klimaatadaptief dorp en water wordt zoveel mogelijk vastgehouden (bijvoorbeeld in een wadi). Dakwater wordt opgevangen in regentonnen. Zo kan de tuin met zelf opgevangen water worden gesproeid.

Huidige situatie
1. tijdelijk parkeren SWEK
2. opslag terrein
3. historische schuur
4. speeltuin
5. lekdijk (scheiding binnen- en buitendijks)

tiny house
voorruimte
pluktuin
werkschuur
Schaal 1/500

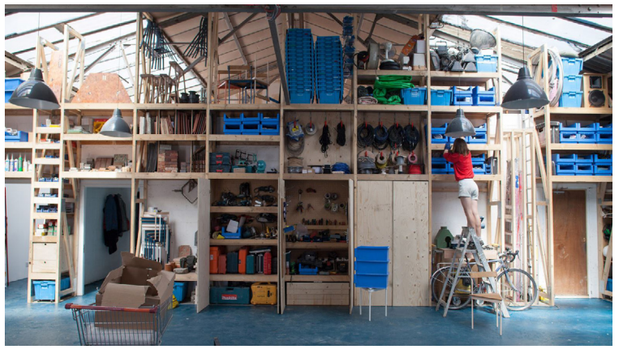

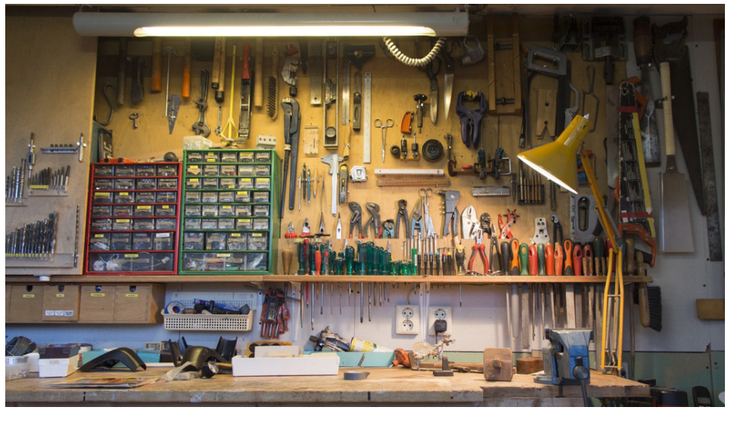

Kenmerken tiny house

- max 30 m2
- autarkisch
- duurzaam
- staat in het groen
- huurder beheert terrein en organiseert activiteiten
- organisatie van activiteiten

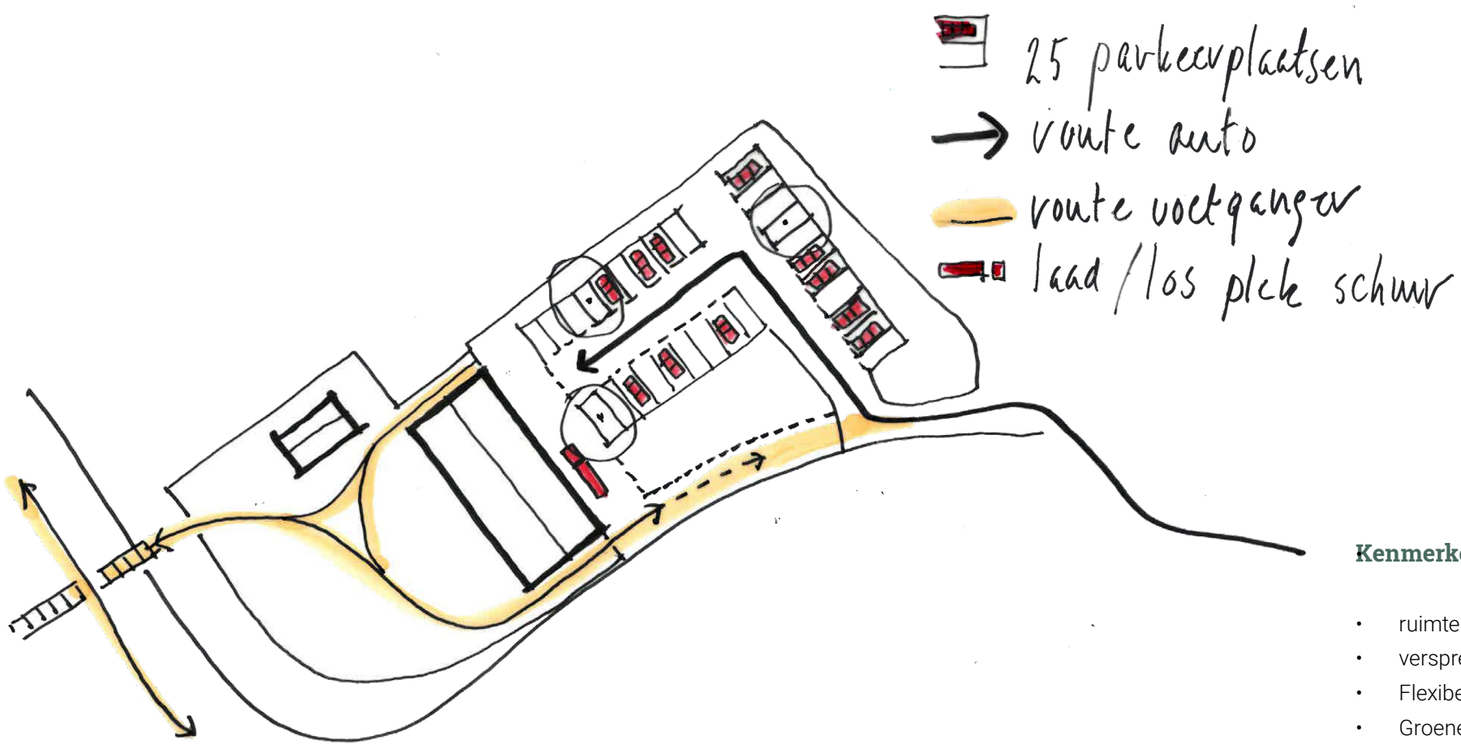

Kenmerken werkschuur

- werkplaats klussers
- SWEK + dorp
- licht toetreding in gebouw
- binnen en buiten verbinden
- zonnepanelen dak zuid

Kenmerken voorruimte

- ruimte voor 25 parkeerplaatsen op graskeien
- verspreide bomen en bakken
- Flexibele voorzone/ buitenwerkplaats op stelconplaten
- Groene overgang met meidoorn en enkele bomen

Kenmerken pluktuin

- combi van (fruit) bomen en bakken
- bakken verhuur/ adoptie
- ontmoeten (picknicktafel/ boombank)
- beperkte verharding
- wadi voor waterberging
- natuurlijke afscheiding (bijvoorbeeld meidoorn)
- biodiversiteit versterkend: nestkasten en bijenhotel
- uitrenplek honden onder voorwaarden

Het Zand 17,
3811 GB Amersfoort
T: +31 33 470 1188
E: info@svp-svp.nl

SVP Bosch Slabbers

Bijlagen

Kinderdijk - Elshout entree

SVP Bosch Slabbers

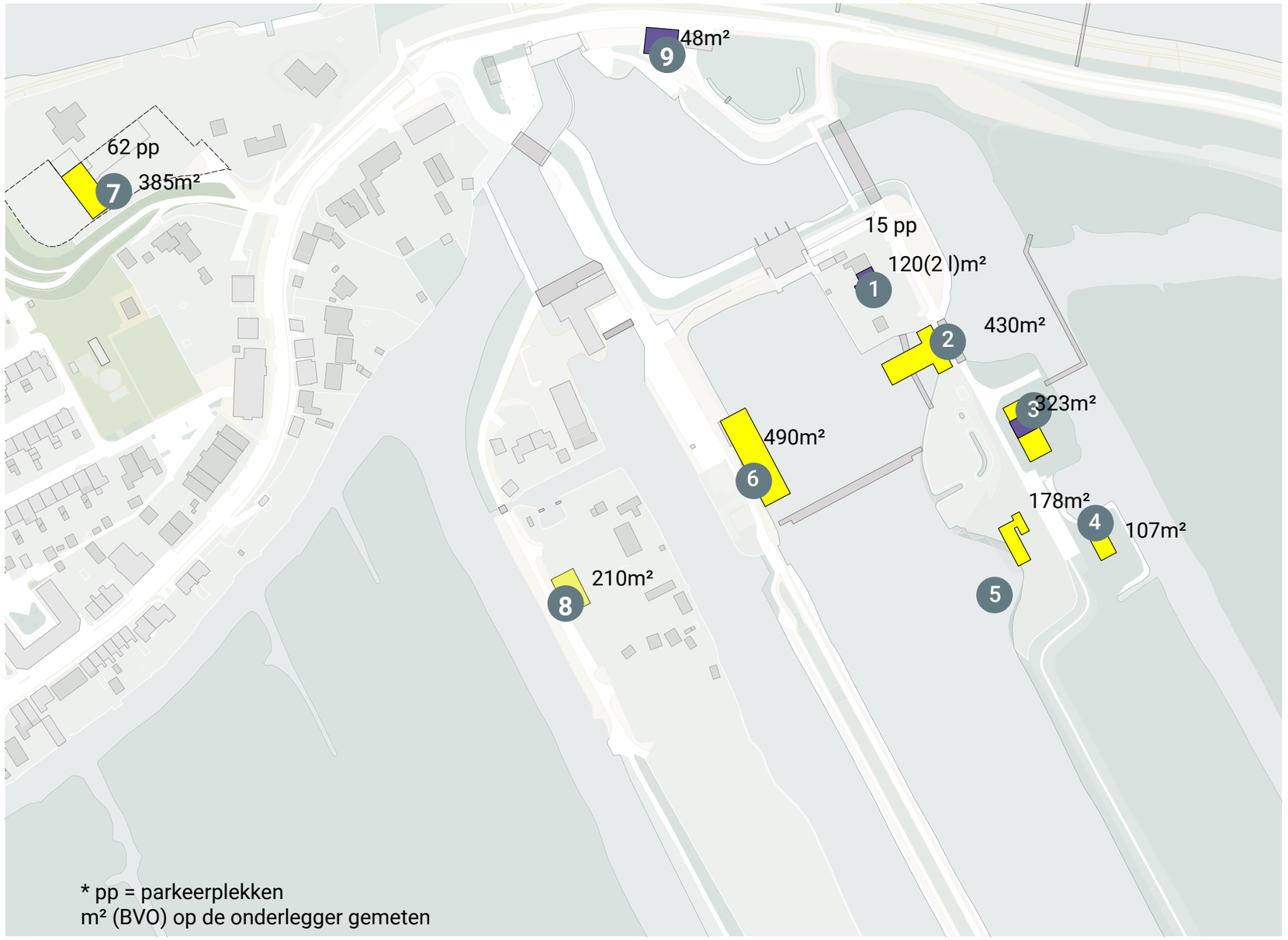
Projectie bestaande situatie en planvoorstel

Legenda

- Nieuwe (fruit) boom
- nieuwe bom
- Bestaande boom
- halfverharde weg
- gras
- talud dijk
- riet
- grasbeton
- voedpad
- Hoofdroute bijzonder materialisatie
- Hout
- fietspad
- water
- water
- bestaande gebouwen
- nieuwe gebouwen
- Bestaande infrastructuur
- Bestaande bebouwing
- uitzichtpunt
- 1 hoogte
- ingang gebouw

Gebouwen en m² in gebruik van SWEK-Huidige situatie

Legenda:

SWEK overige functies 2078m²

Kantoorruimte SWEK +/-150m²

Totaal BVO 2593m²

Gebouw en functie omschijving:

1 Machinistenwoning 120m²(Opslag) / eigendom Waterschap

2 Wisboom-gemaal 430m² (expo ruimte) / eigendom Gemeente

3 Ontvangst gebouw voor groepen 323m² eigendom SWEK

4 Vogeltheater 107m² eigendom SWEK

5 Hulpgemaal de fabriek 178m² eigendom SWEK (Wachtruimte+fimlzaal+pantry)

6 Bezoekerscentrum 600m²(Horeca + winkel + tickets) eigendom SWEK

7 Opslag SWEK 742m²/ eigendom SWEK

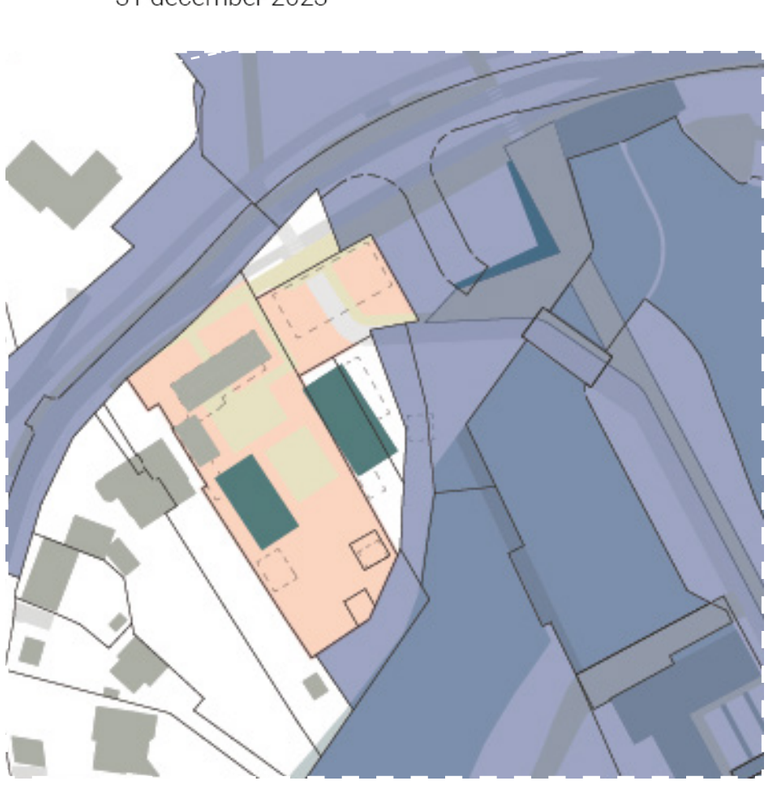
8 Opslag Hoek 185m²/ werkplaats SWEK 25m²/ eigendom Hoek

9 Waardhuis Overwaard (op bg. kantoor SWEK 48m²) eigendom Waterschap

Eigendomssituatie

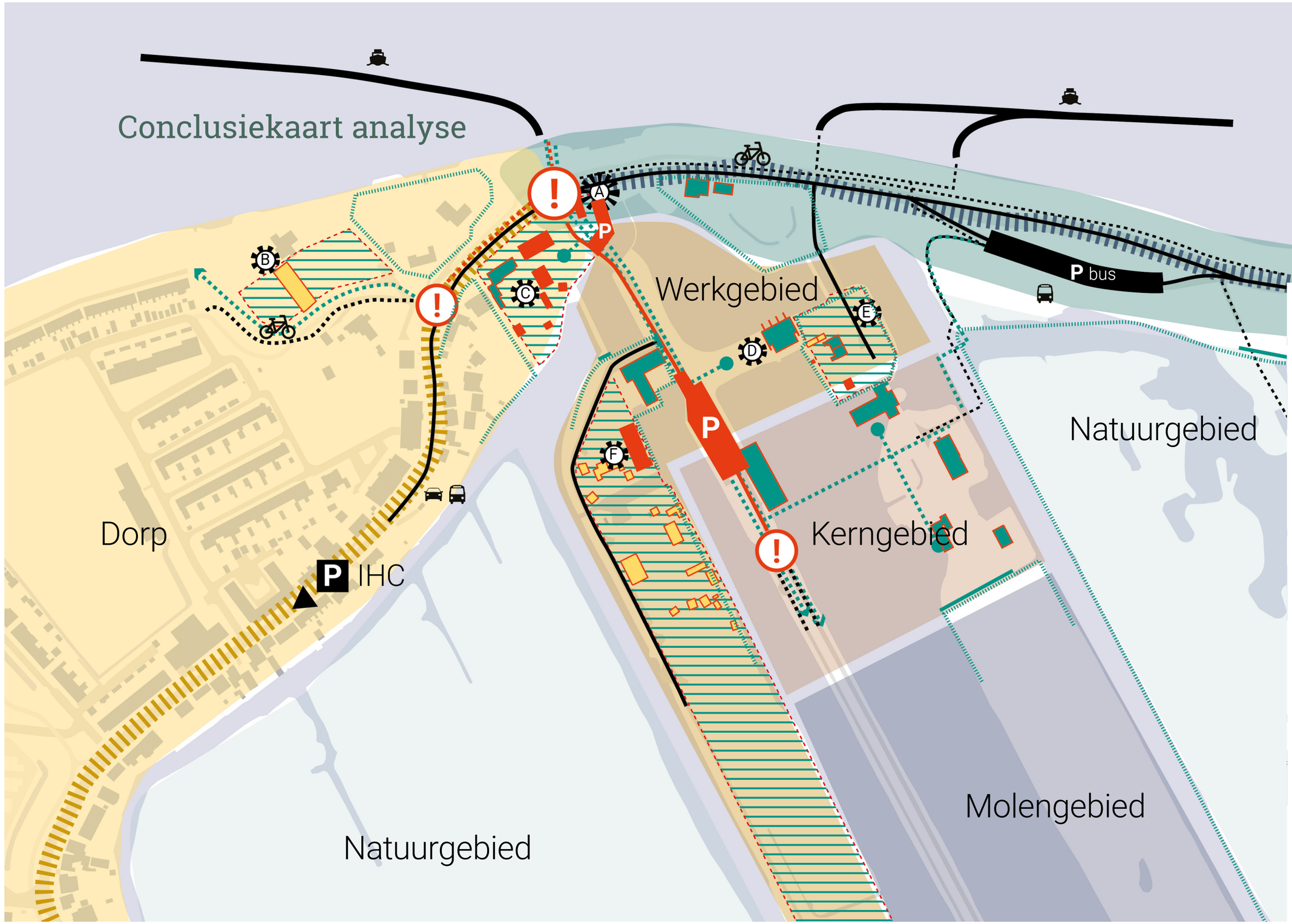
Eigendom

- Waterschap WSRL
- Gemeente
- SWEK
- Particulier
- Eigendom Gemeente - vrije beschikking over het vastgoed als het tijdelijk voortgezet gebruik is geëindigd per uiterlijk 31 december 2023

Conclusiekaart analyse

Verkeer knelpunten

- Waterverkeer
- Verkeer
- Langzaam verkeer
- Verbeteren rijbaan
- Verbeteren fiets/voetpad
- Knelpunten verkeer

Kansen

- Kansrijke punten
- gebouw behouden
- gebouw slopen/herontwikkelen
- gebouw slopen
- Functie verandering kans

Overgangen

- Erfgrens te inrichten
- Behoefte aan scheiding

Studie naar positie WKO en vuilnisbakken

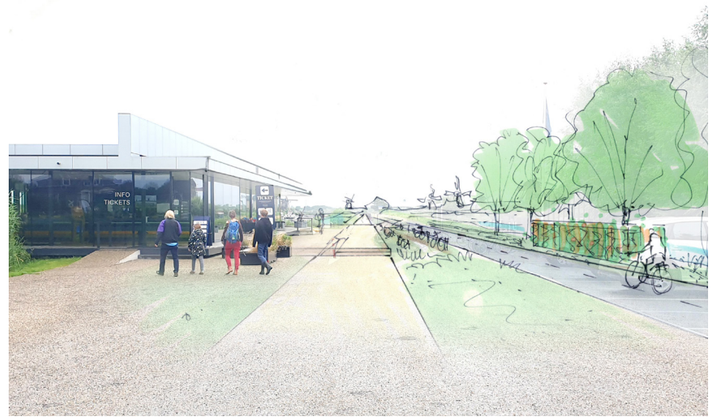
Voorstel 1 (gekozen)
Voordeel: niet in zichtlijn, geen verplaatsingskosten.
Nadeel: ver van horecagebouw, laden/lossen conflict met fietsers wellicht

Voorstel 2
Voordeel: dichtbij horecagebouw, excellent laden/lossen)
Nadeel: verplaatsen, in zichtlijn..

(max 1,5 m hoog) afscherming fietsparkeren. Aangekleed met groen (bijvoorbeeld klimplanten).

Bestaande situatie

Optie 1 aangekleed met groen aan de zijkant -Gekozen optie in het plan

Bestaande situatie

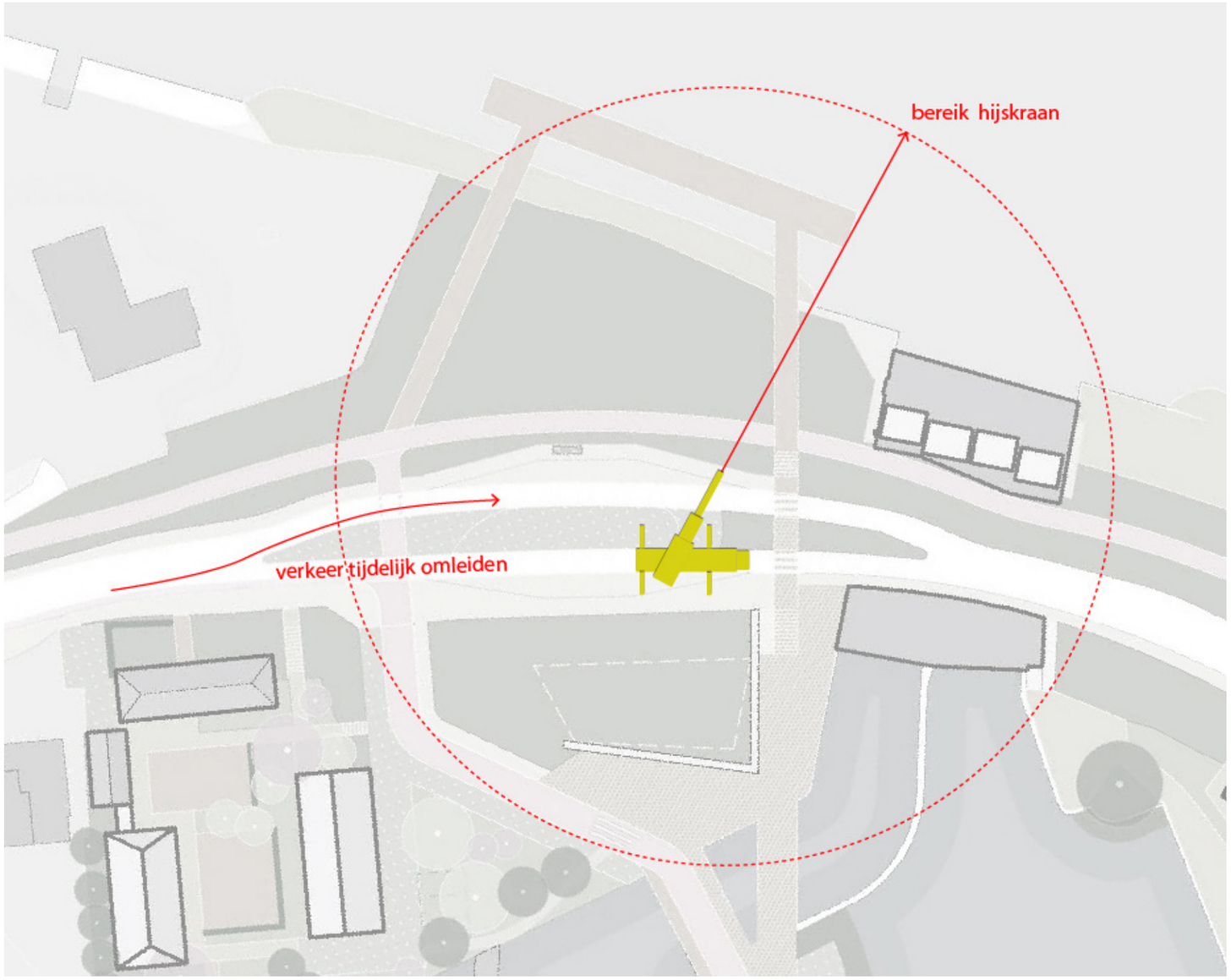

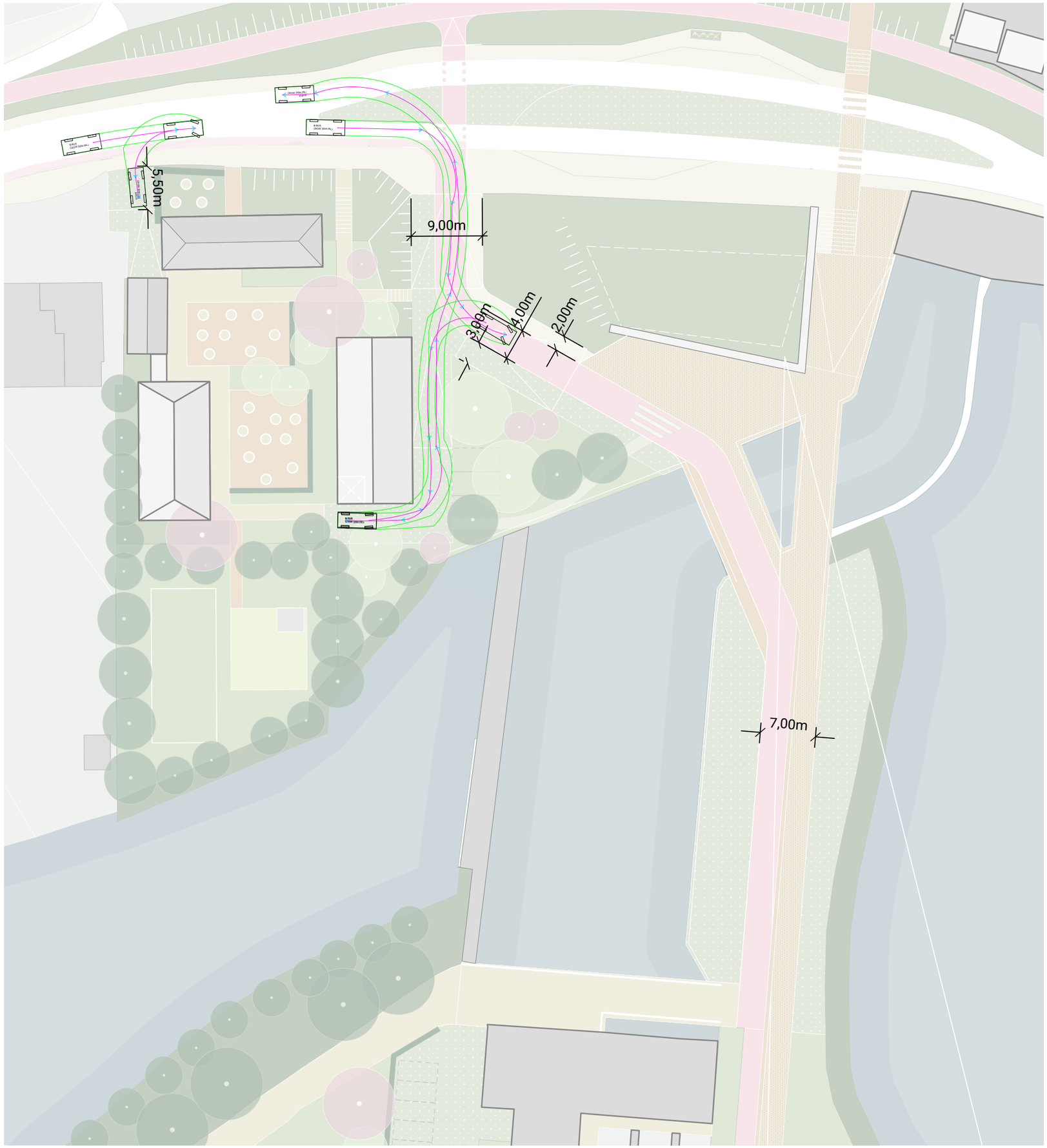

Optie 2 centraal in het gebied

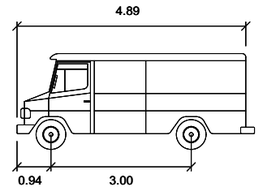
Situering hijskraan

De spuisluis van Kinderdijk is een groot civieltechnische kunstwerk. Hier wordt al het water voor de Alblasserwaard gespuid op de rivier. Deze sluis heeft op regelmatige basis (1x in de 2 jaar) groot onderhoud nodig. Hiervoor is een forse kraan nodig. Het ontwerp op de dijk is zo ingericht dat de kraan op de dijk kan staan om de zware elementen uit de sluis te hijsen. Hierbij blokkeert de kraan 1 rijbaan en kan de andere rijbaan gebruikt worden voor regulier verkeer. De afgesloten rijbaan en het middeneiland kunnen tijdens de werkzaamheden gebruikt worden voor stalling van benodigdheden om de werkzaamheden uit te voeren.

Bevoorrading opties check

B-BUS

		Meters
Width	:	1.93
Track	:	1.93
Lock to Lock Time	:	6.0 s
Steering Angle	:	44.8 deg

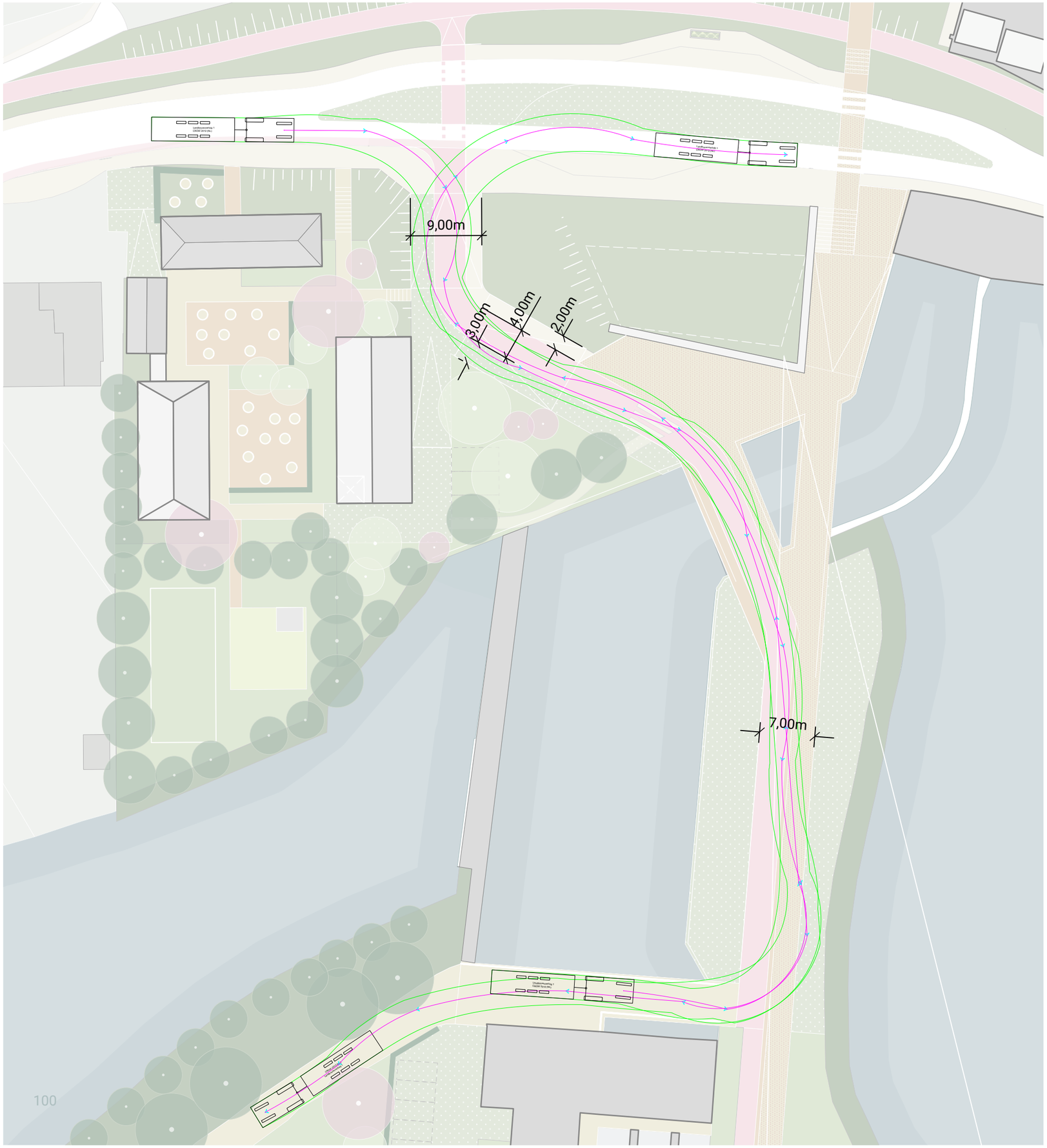
3417 **Kinderdijk-Elshout**

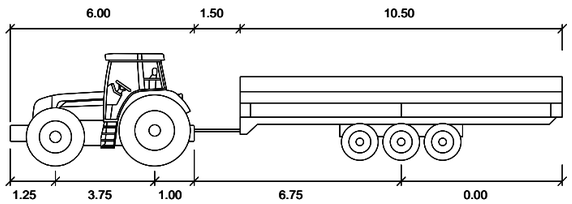
draaicirkels Bevoorrading

1/500 26-01-2022

SVP

Landbouwvoertuig check

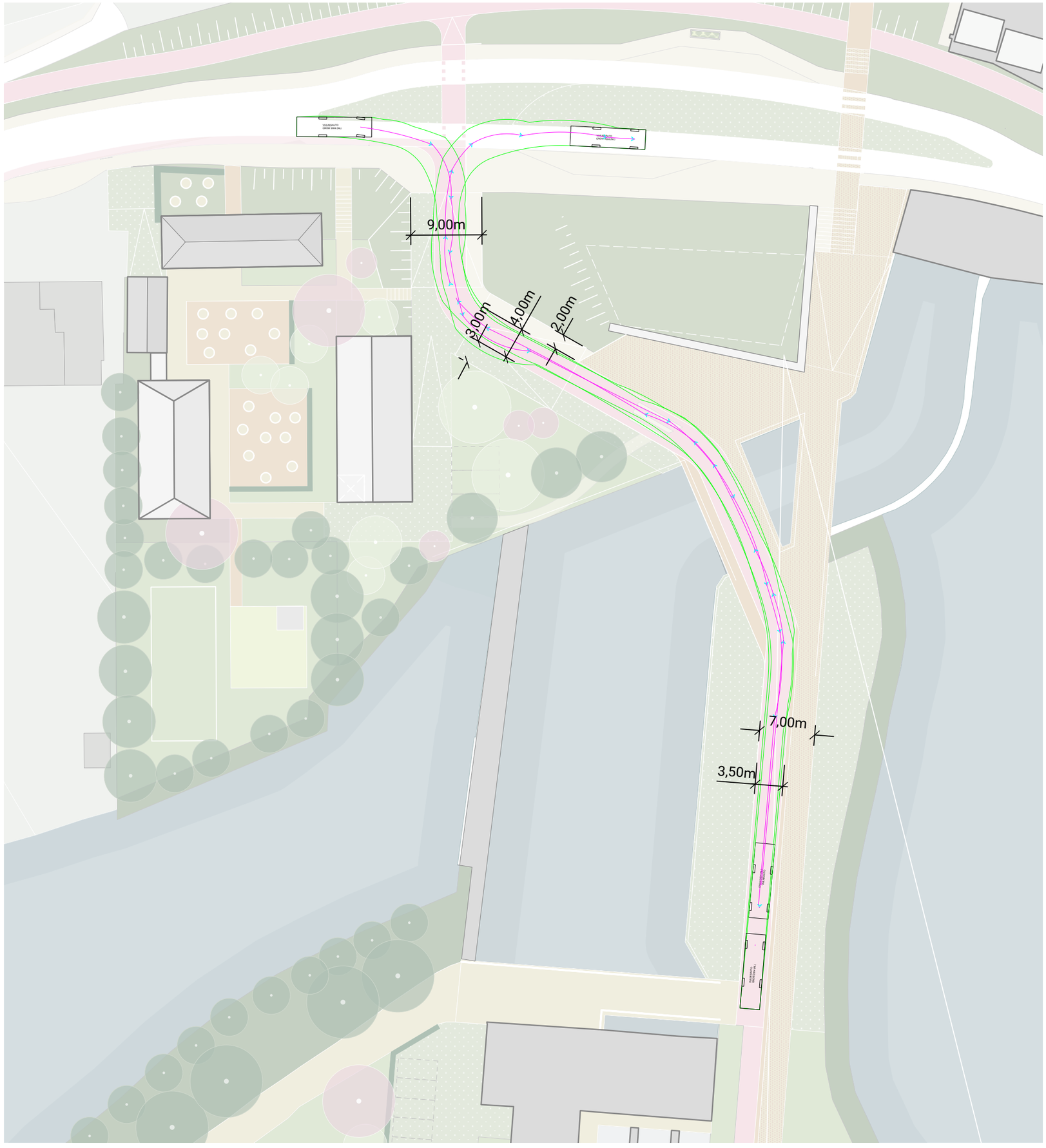

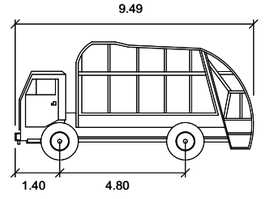
Landbouwvoertuig 1

	Meters		
First Unit Width	: 3.00	Lock to Lock Time	: 6.0 s
Trailer Width	: 3.00	Steering Angle	: 19.1 deg
First Unit Track	: 3.00	Articulating Angle	: 70.0 deg
Trailer Track	: 2.00		

3417	**Kinderdijk-Elshout**	SVP
	draaicirkels Landbouwvoertuig	
1/500	26-01-2022	

Vuilnisauto check

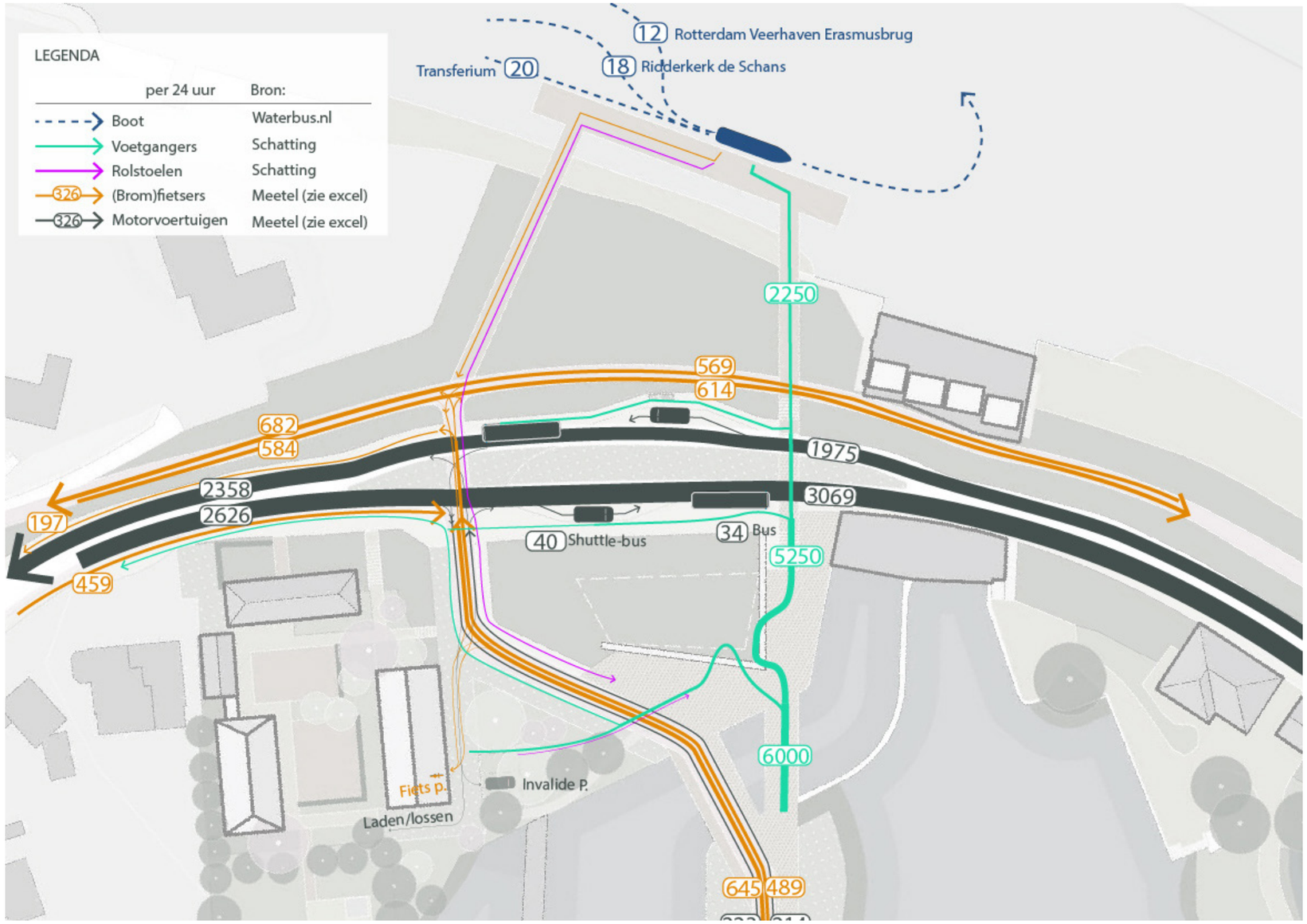
VUILNISAUTO

	Meters
Width	: 2.49
Track	: 2.49
Lock to Lock Time	: 6.0 s
Steering Angle	: 46.4 deg

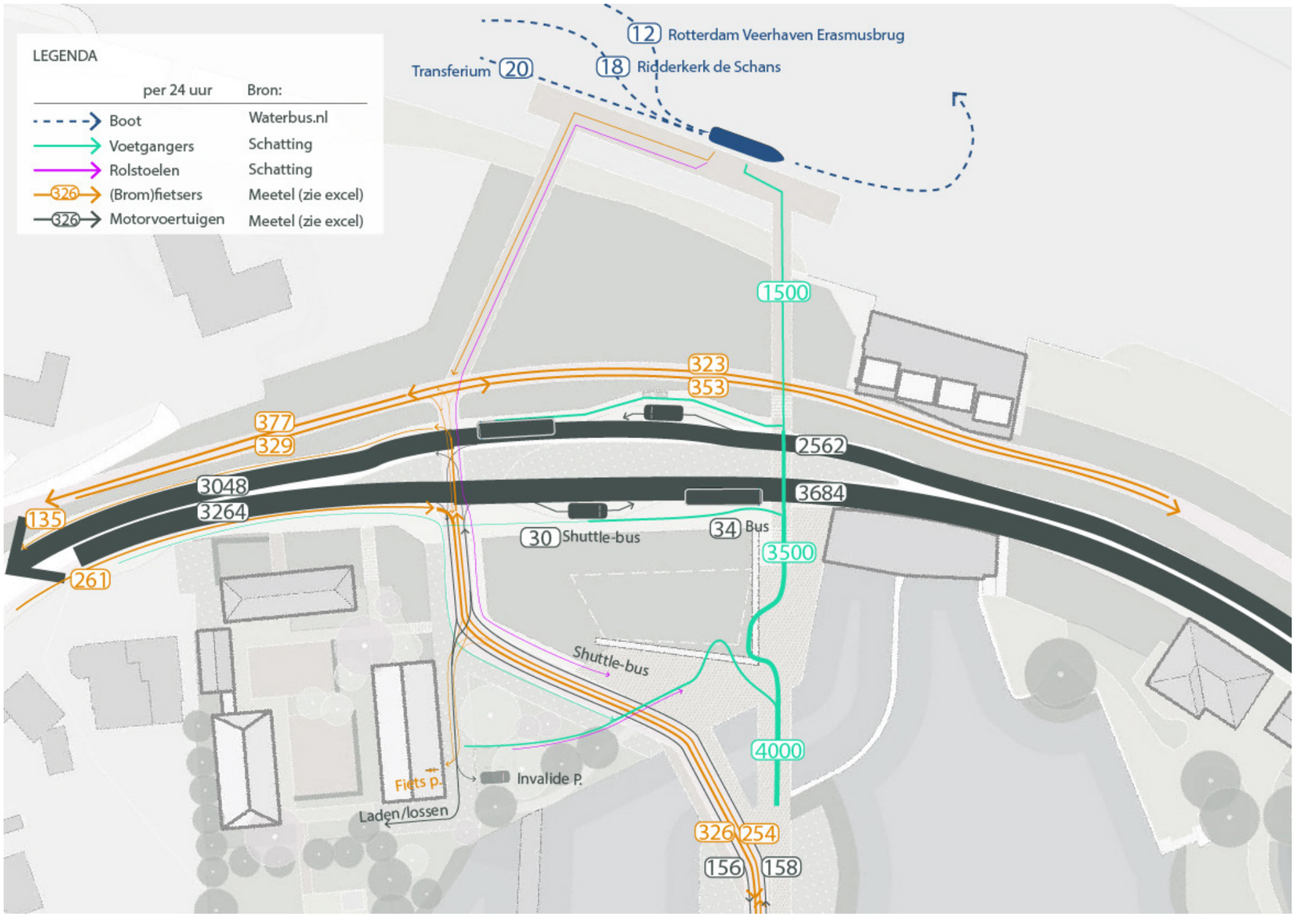
	3417	**Kinderdijk-Elshout**
		draaicirkels Vuilnisauto
1/500		26-01-2022

SVP

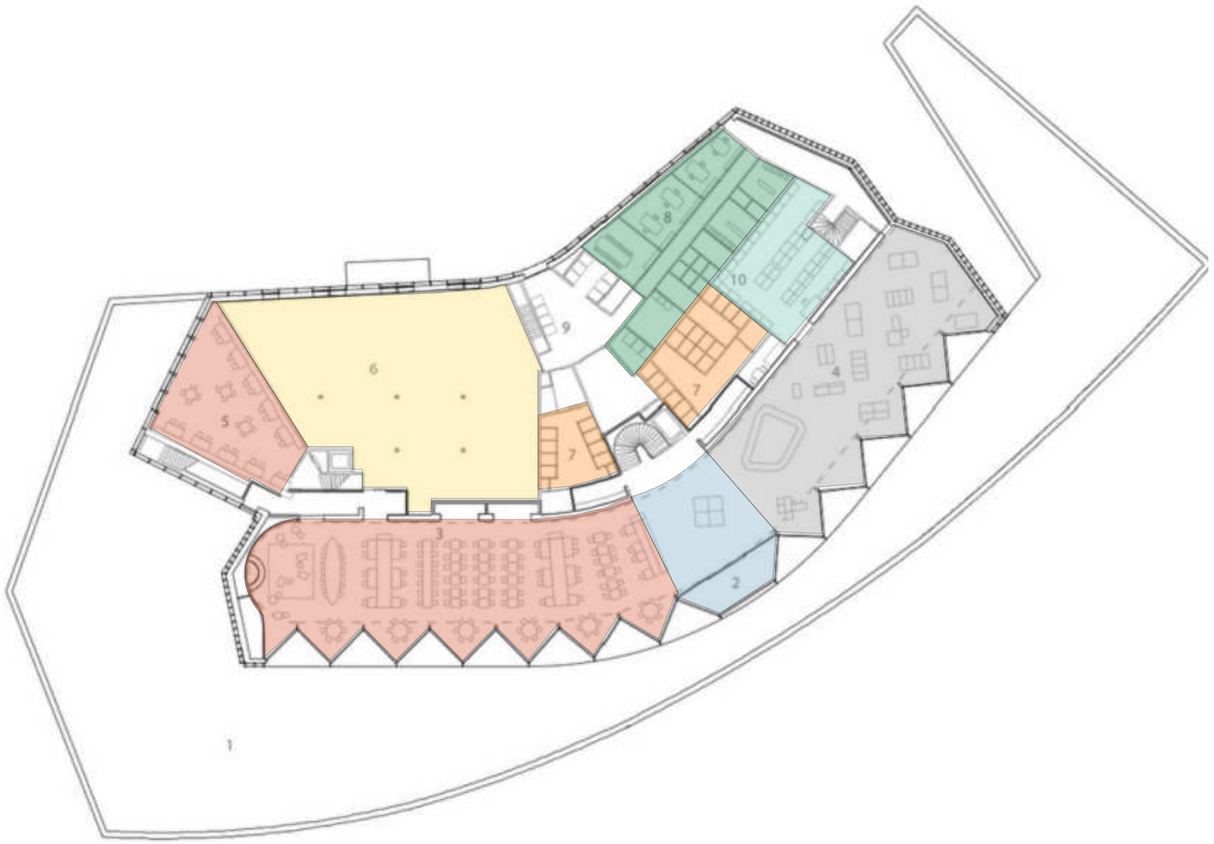
Verkeerstromen weekend

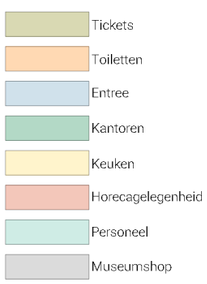

Verkeerstromen werkdag

Vergelijking entreegebouwen
Parkpaviljoen Nationaal Park Hoge Veluwe

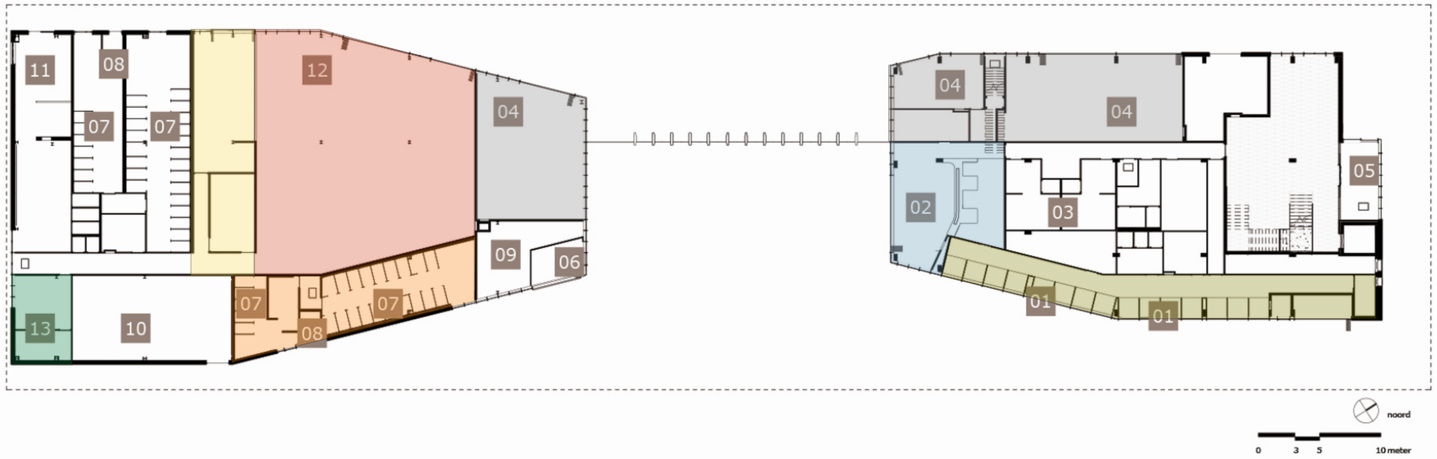

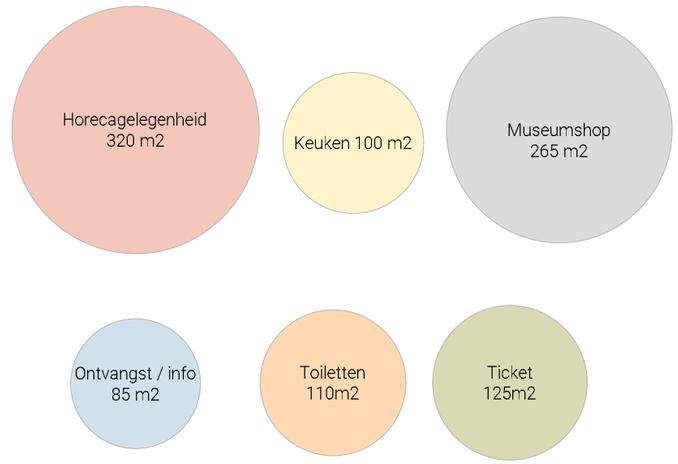

1:

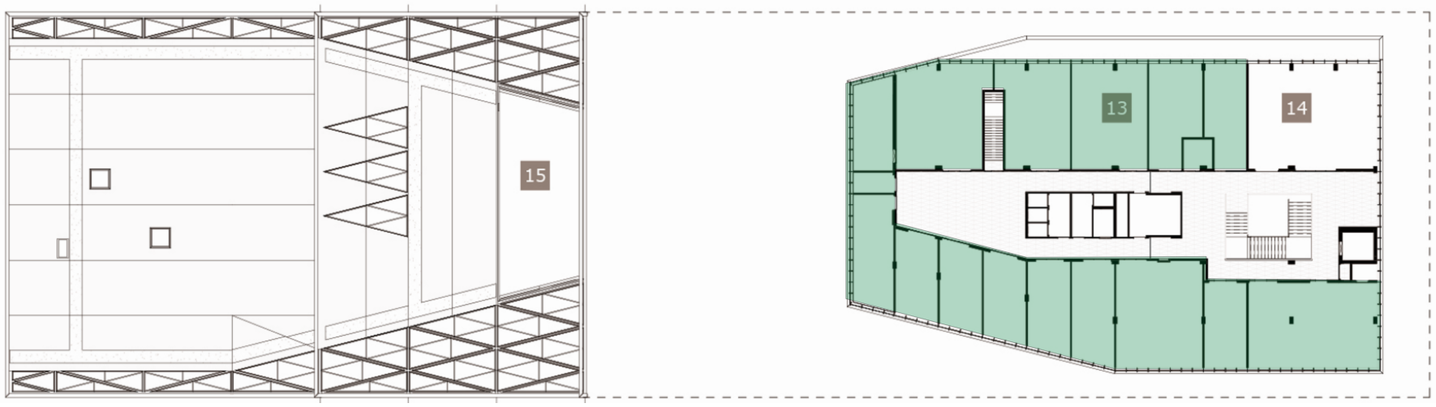
Vergelijking entreegebouwen
Entreegebouw de Keukenhof

Mecanoo_Keukenhof Lisse - Begane grond / Ground floor

Eerste verdieping / First floor

- Tickets
- Toiletten
- Entree
- Kantoren
- Keuken
- Horecagelegenheid
- Personeel
- Museumshop

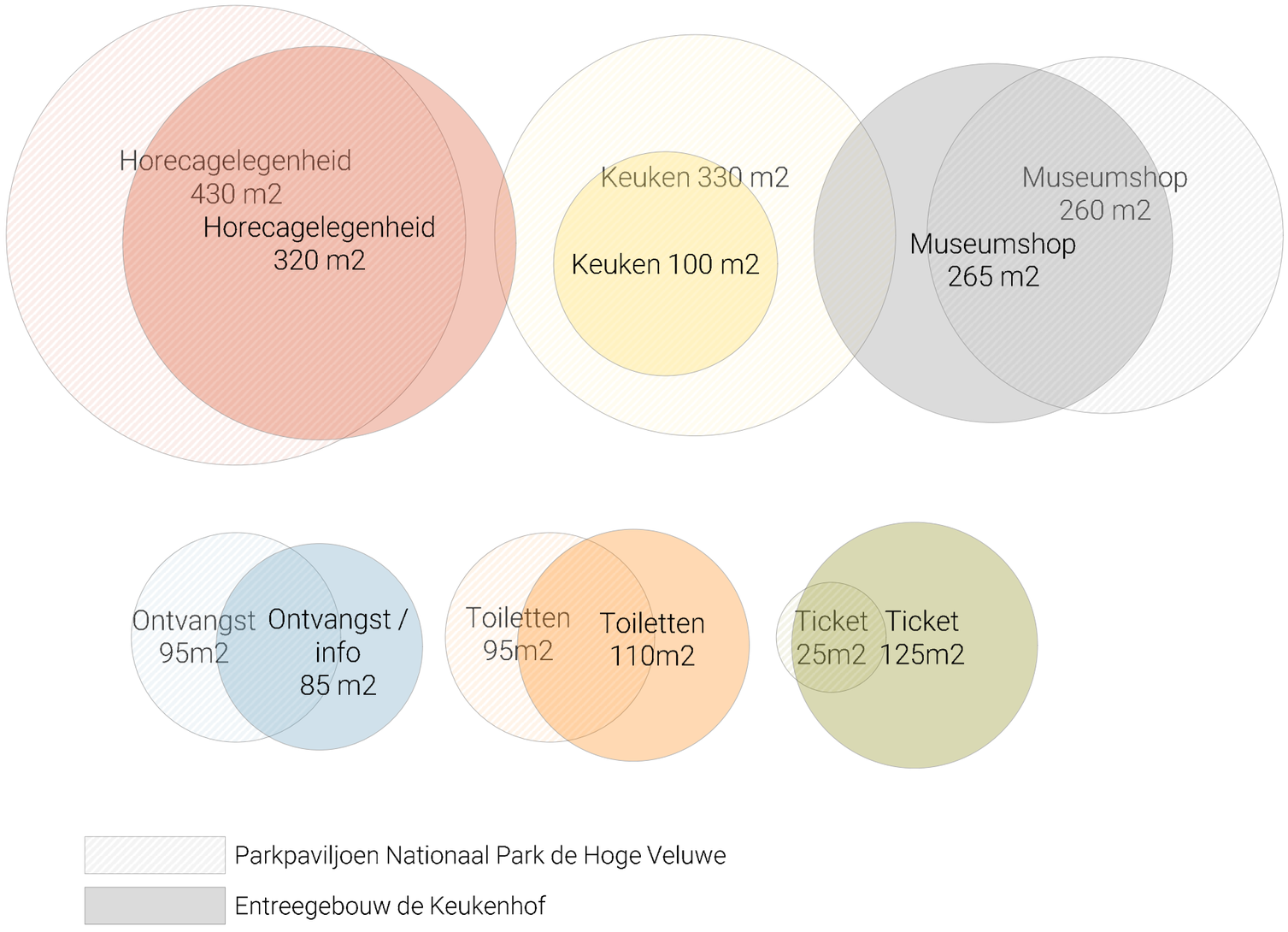
1:500

Studie naar PVE vergelijkbare locaties

Na het bestuderen van vergelijkbare entreegebouwen kunnen we constateren dat ook de Kinderdijkse situatie een soortgelijk PVE heeft. Aan het entreegebouw voor individuele bezoekers koppelen we de toiletten, winkel en ticket office. Dit wordt circa 100m² toiletten, circa 30m² ticket office en 130m² aan winkel/info. In totaal circa 260m² aan ontvangstgebouw.

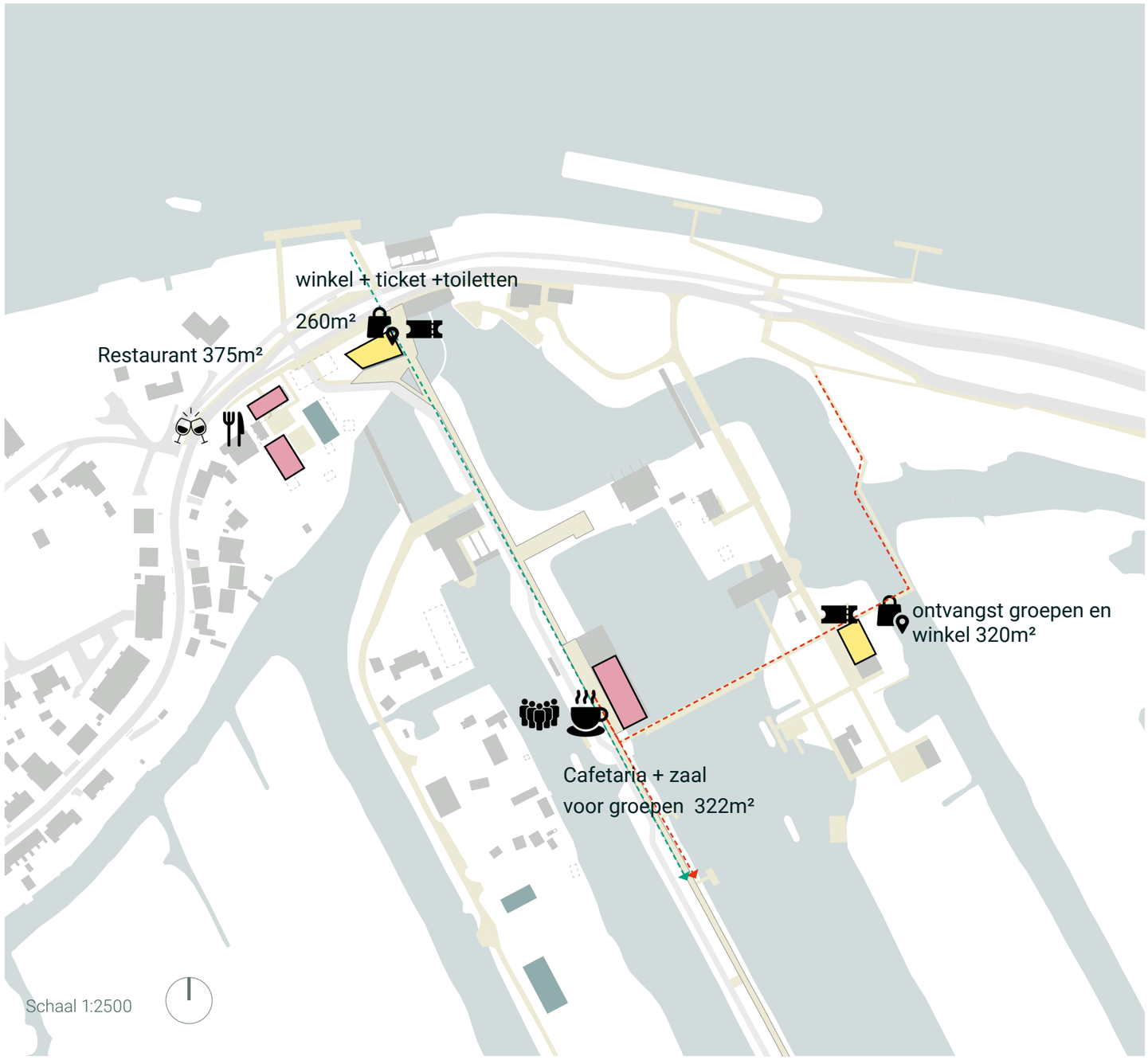
Het voorstel voor horecagelegenheid is gemiddeld als we het vergelijken met deze referenties 295m² horecagelegenheid plus 220m² aan toiletten en keuken.

Het voorstel voor het entreegebouw voor groepen heeft een balie van 80m², toiletten en winkel voor groepen (100m²) en een ontvangstzaal van 140m².

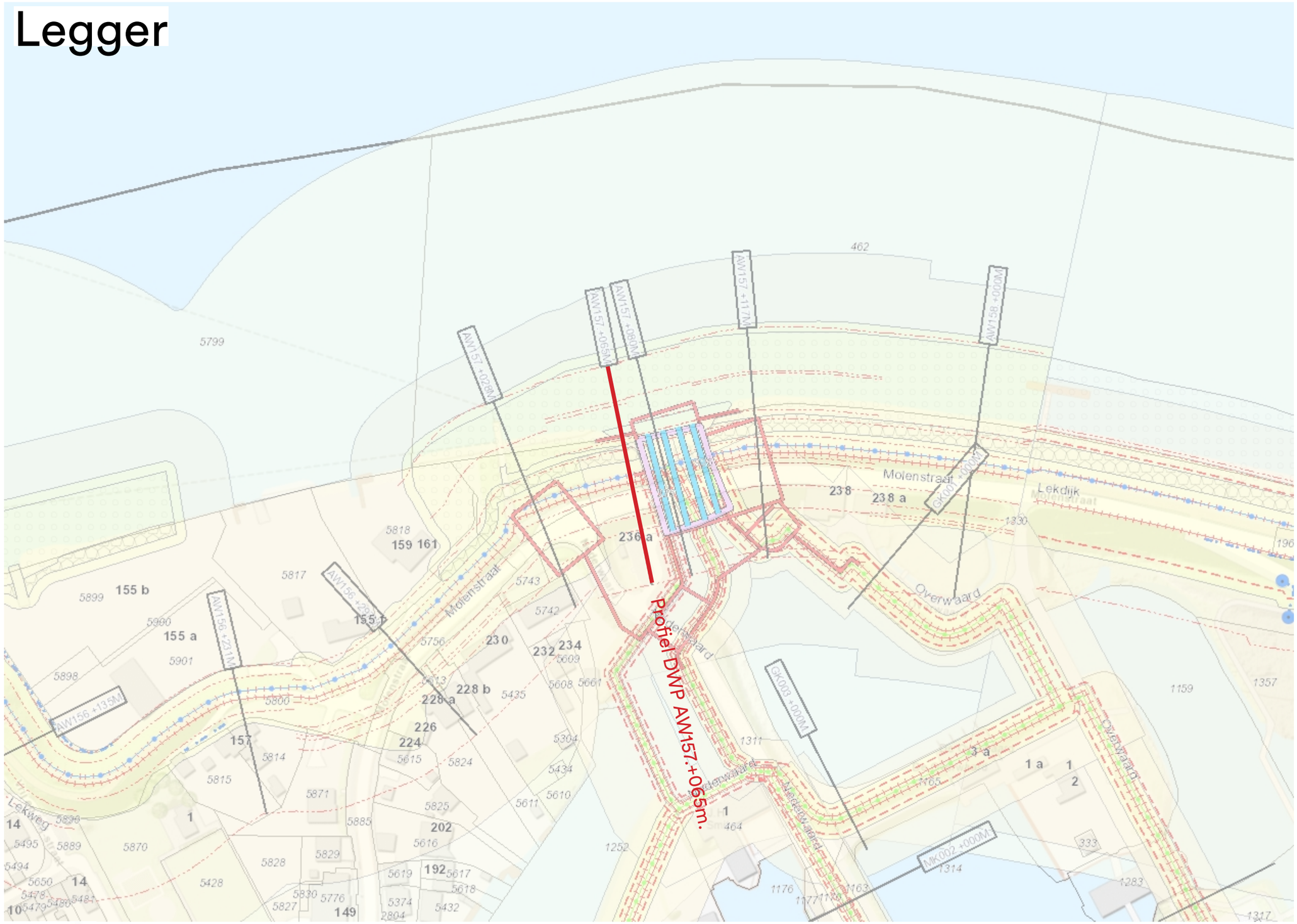

Horeca, tickets en souvenirs

- Horeca voor groepen wordt georganiseerd in het huidige bezoekers-centrum. Dit wordt gecombineerd in hetzelfde gebouw als de horeca voor individuele bezoekers. Het horecagebouw ligt centraal, daar waar de routes van individuele bezoekers en groepen elkaar kruisen.
- Restaurant Buena Vista is bedoeld voor mensen die wat langer willen blijven en gezellig een hapje willen eten (dorpsbewoners, recreanten, langdurig bezoek). Het vormt samen met het beschutte terras de buffer tussen het dorp en de Kinderdijk entree. Er komen twee museumwinkels: beiden worden gecombineerd met de entree: één met de entree voor individuele bezoekers, één met de entree voor de groepen.

Legger

Legenda

- Straatnamen
- Huisnummer
- Kadastrale aanduiding
- Leggerprofiellocaties Vastgesteld
- Afsluitmiddel Vastgesteld
- Drainageput Vastgesteld
- Drainagebuis Vastgesteld
- Coupure Vastgesteld
- Flexibele waterkering Vastgesteld
- Duiker Vastgesteld
- Sifon Vastgesteld
- Hevel Vastgesteld
- Gemaal Vastgesteld
- Kwelscherm Vastgesteld
- Sluis Vastgesteld
- Verdediging Vastgesteld
- Wandconstructie Vastgesteld
- Ankerveld Vastgesteld
- Geotextiel Vastgesteld
- Keringverbeteringsconstructie Vastg
- Bekleding constructie Vastgesteld
  - Harde bekleding
  - Losgestort materiaal
- Referentielijn Primair Vastgesteld
- Referentielijn Regionaal Vastgestel
- Referentielijn Overig Vastgesteld
  - Overige waterkering
  - Hoge grond
  - Waterkering Rijkswaterstaat
- Profielkniklijnen legger Vastgesteld
  - Teenlijnen
  - Kruinlijnen
  - Overige kniklijnen
- Waterstaatswerk waterkering Regio Vastgesteld
- Beschermingszone Regionaal/Over Vastgesteld
- Waterstaatswerk waterkering Prima Vastgesteld
- Beschermingszone Primair Vastges
  - Beschermingszone
  - Buitenbeschermingszone
- Waterschapsgrens
- Kadastraal perceel
- Topo

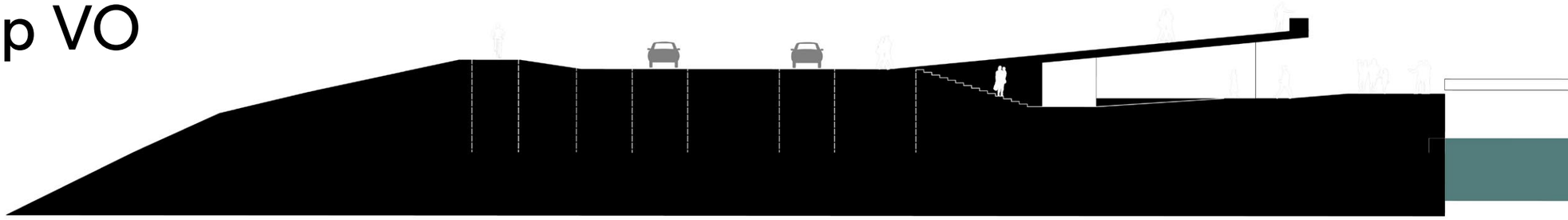
Waterschap Rivierenland

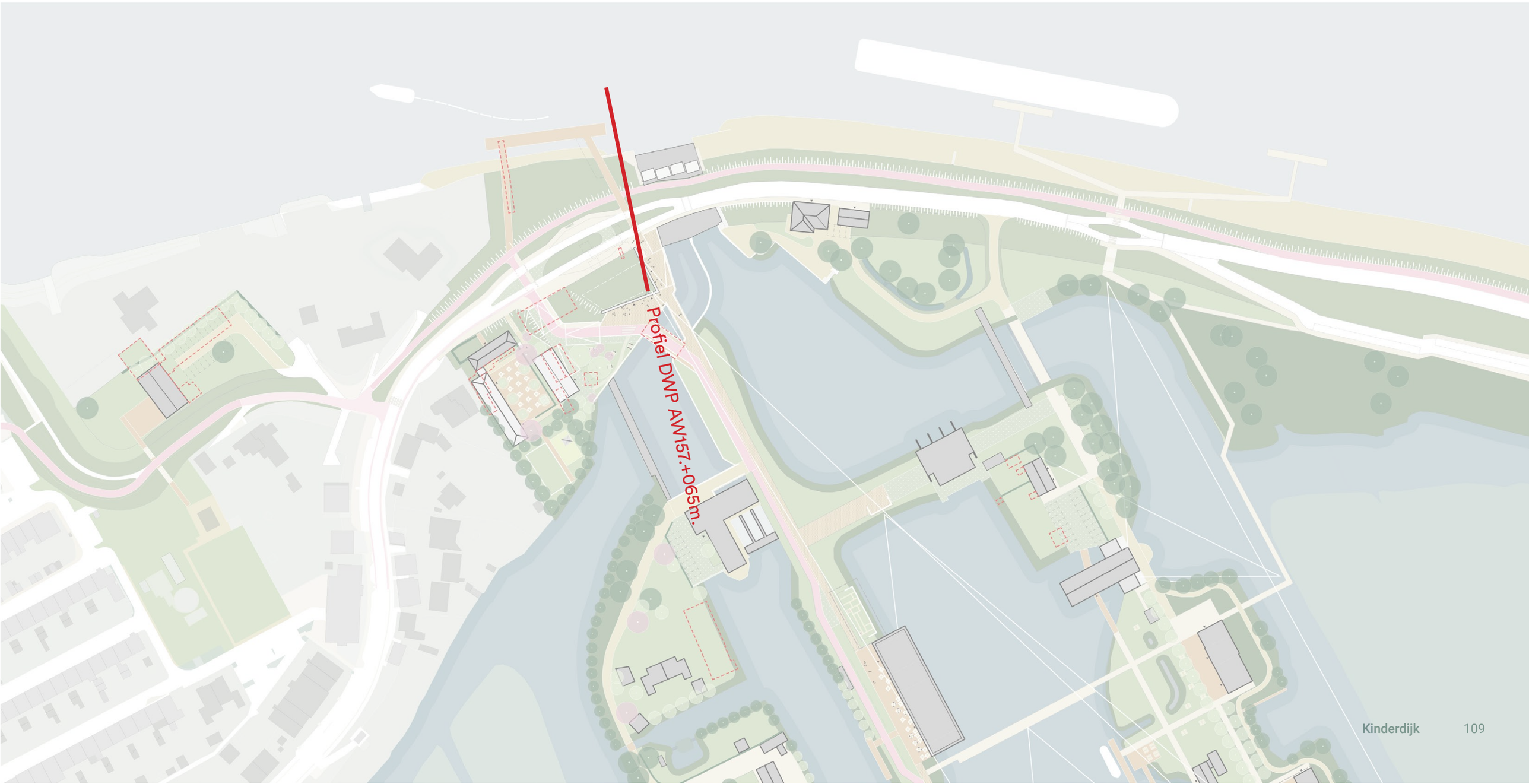
Legger profiel met kniklijnen Legger

108

Auteur:	-Auteur-
Datum:	05-11-2021
Schaal:	1:1.500

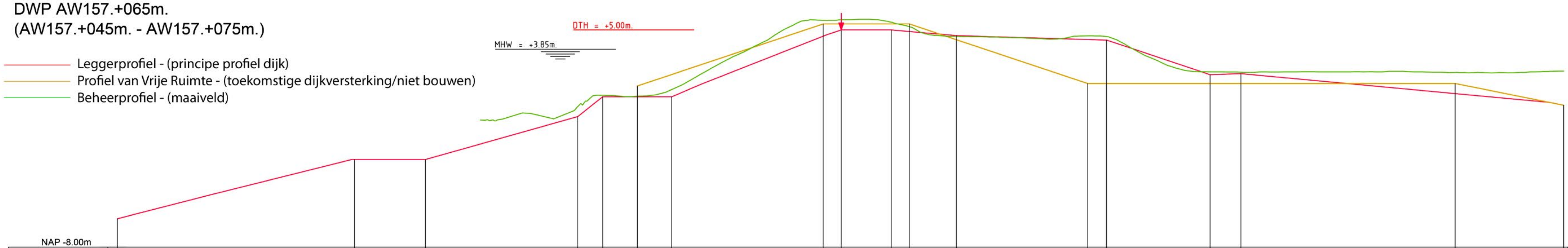
Profiel legger op VO

Legger profiel DWP AW157.+065m.

DWP AW157.+065m.
(AW157.+045m. - AW157.+075m.)

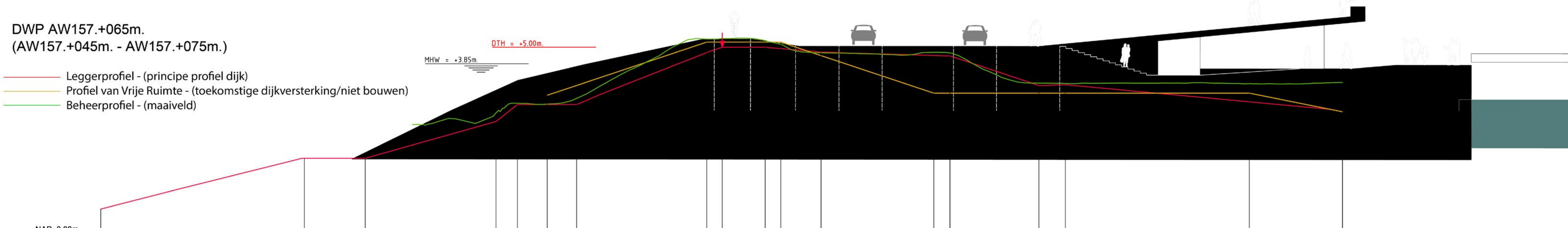

LEGGER m. t.o.v. N.A.P.	-6.30	-2.75	-2.75	0.18	1.00	1.00	5.00	5.00	4.67	4.40	2.33	2.39	0.50
LEGGER afstand in m	43.35	29.15	24.90	15.78	14.29	10.15	0.00	3.00	6.89	15.89	22.09	23.93	43.27

Prof. v. Vrije Ruimte m. t.o.v. N.A.P.	+1.65	+5.36	+5.36	+1.80	+1.80	+0.50
Prof. v. Vrije Ruimte afstand in m.	12.21	1.08	4.08	14.76	36.76	43.26

Beheer m. t.o.v. N.A.P.	-0.39	-0.43	0.00	+0.62	+1.02	+1.36	+2.71	+4.01	+5.41	+5.61	+5.54	+4.71	+4.61	+4.54	+4.46	+4.65	+3.57	+2.58	+2.49	+2.48	+2.50	+2.51	+2.52	+2.48	+2.45	+2.47	+2.54
Beheer afstand in m.	21.61	21.09	18.55	15.41	12.87	10.32	7.77	5.22	2.67	0.00	2.73	5.28	7.82	10.37	12.92	15.47	18.02	20.57	23.12	25.67	28.22	30.77	33.31	35.86	38.41	40.96	43.26

Profiel legger op profiel VO

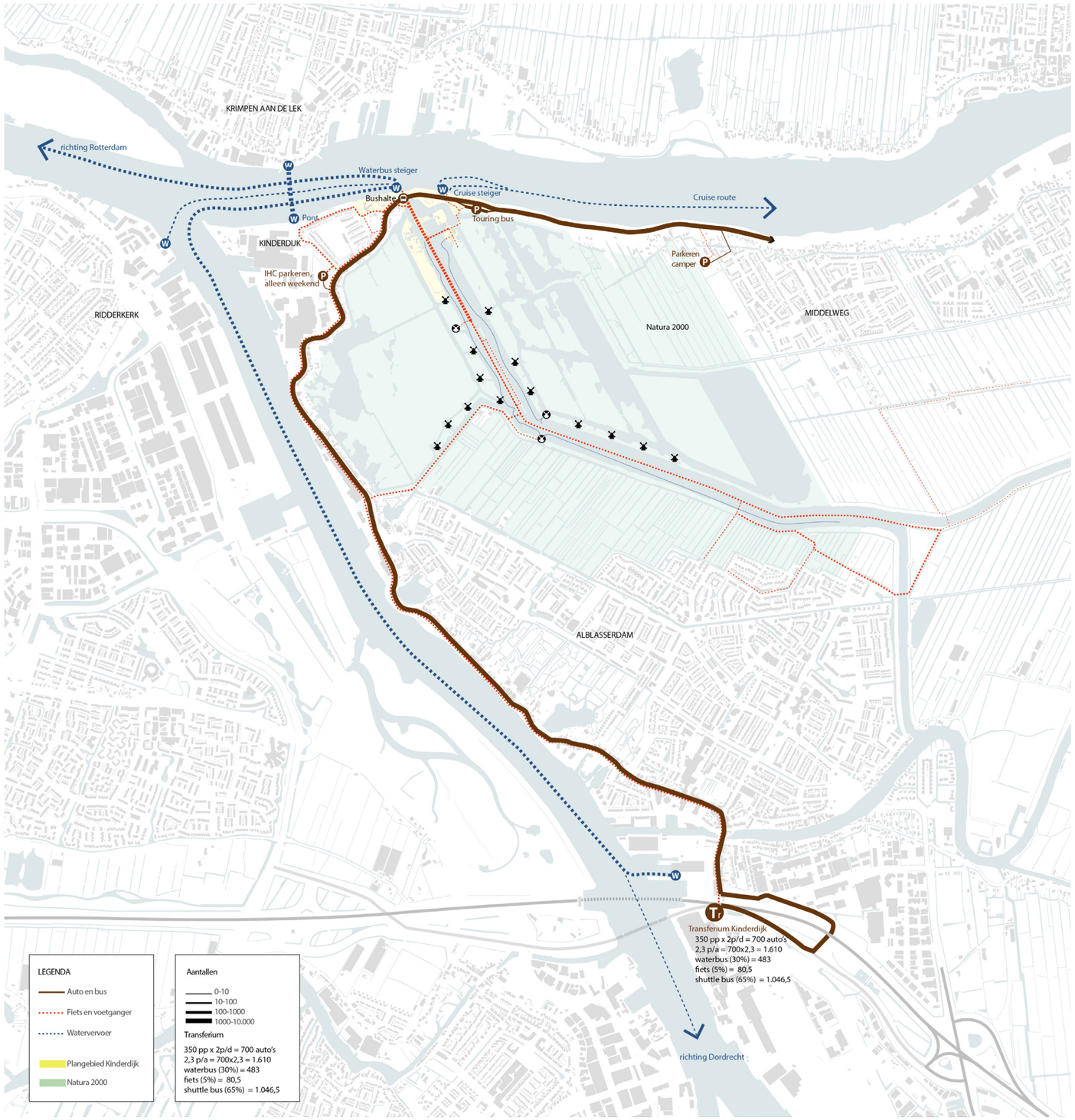

LEGGER m. t.o.v. N.A.P.	-6.30	-2.75	-2.75	0.18	1.00	1.00	5.00	5.00	4.67	4.40	2.33	2.39	0.50
LEGGER afstand in m	43.35	29.15	24.90	15.78	14.29	10.15	0.00	3.00	6.89	15.89	22.09	23.93	43.27

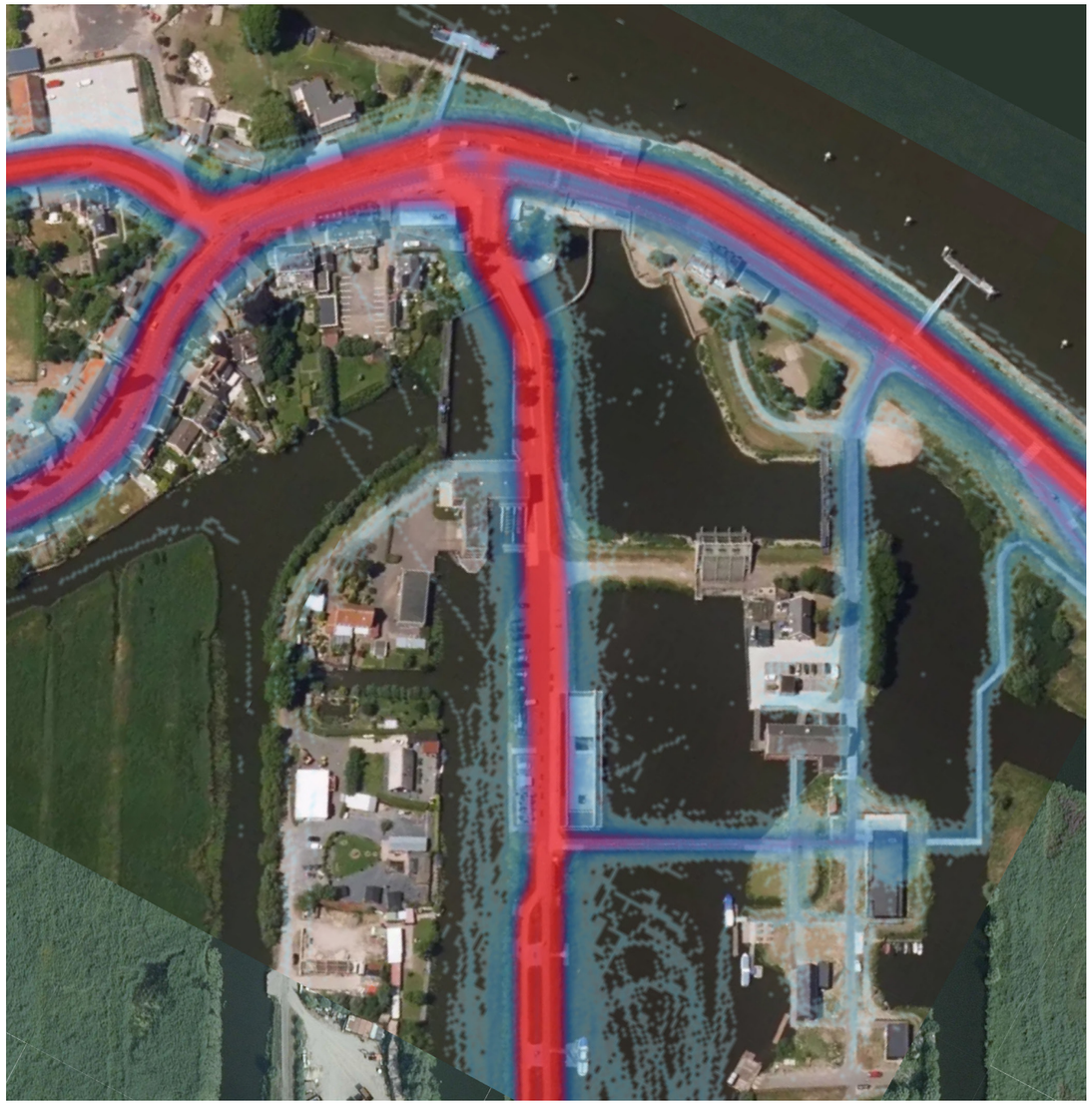
Prof. v. Vrije Ruimte m. t.o.v. N.A.P.	+1.65	+5.36	+5.36	+1.80	+1.80	+0.50
Prof. v. Vrije Ruimte afstand in m.	12.21	1.08	4.08	14.76	36.76	43.26

Beheer m. t.o.v. N.A.P.	-0.39	-0.43	0.00	+0.62	+1.02	+1.36	+2.71	+4.01	+5.41	+5.61	+5.54	+4.71	+4.61	+4.54	+4.46	+4.65	+3.57	+2.58	+2.49	+2.48	+2.50	+2.51	+2.52	+2.48	+2.45	+2.47	+2.54
Beheer afstand in m.	21.61	21.09	18.55	15.41	12.87	10.32	7.77	5.22	2.67	0.00	2.73	5.28	7.82	10.37	12.92	15.47	18.02	20.57	23.12	25.67	28.22	30.77	33.31	35.86	38.41	40.96	43.26

Vervoer van en naar Kinderdijk

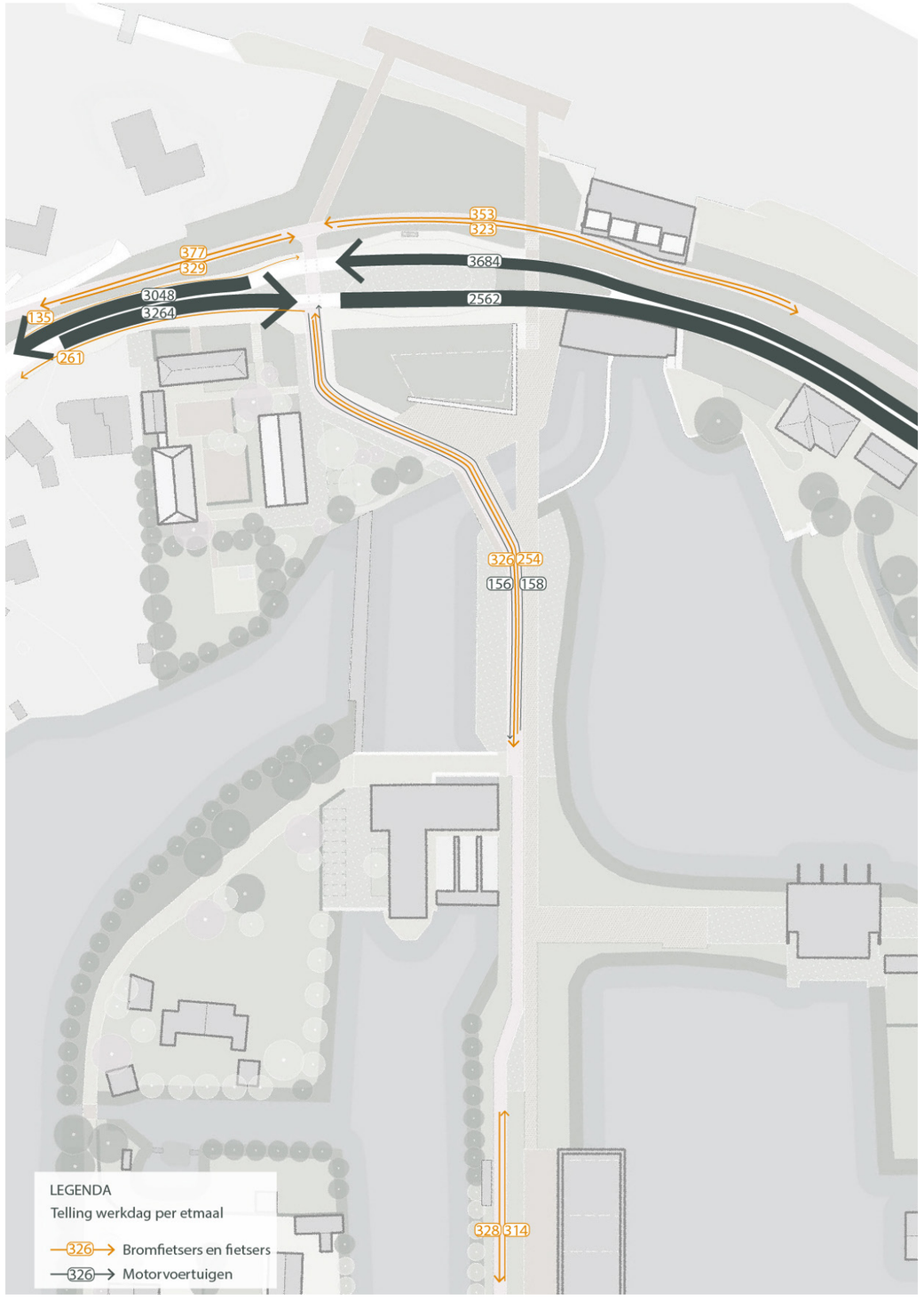
Strava voetgangers (huidige situatie)

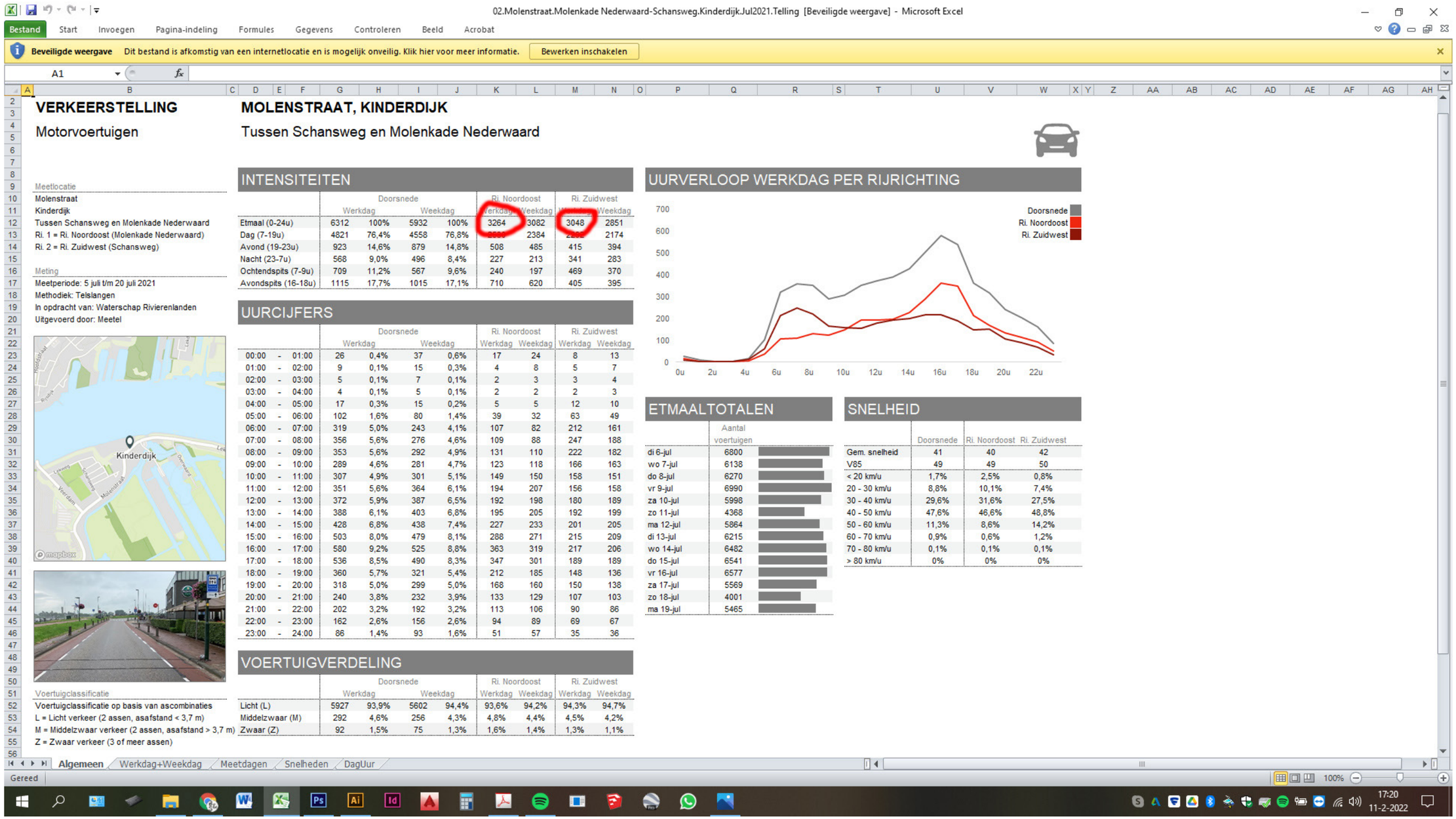

Strava fietsers (huidige situatie)

Telling vervoersstromen

	Doorsnede Werkdag		Doorsnede Weekdag		Ri. Noordoost Werkdag	Ri. Noordoost Weekdag	Ri. Zuidwest Werkdag	Ri. Zuidwest Weekdag
Etmaal (0-24u)	6312	100%	5932	100%	3264	3082	3048	2851
Dag (7-19u)	4821	76,4%	4558	76,8%	[illegible]	2384	[illegible]	2174
Avond (19-23u)	923	14,6%	879	14,8%	508	485	415	394
Nacht (23-7u)	568	9,0%	496	8,4%	227	213	341	283
Ochtendspits (7-9u)	709	11,2%	567	9,6%	240	197	469	370
Avondspits (16-18u)	1115	17,7%	1015	17,1%	710	620	405	395

	Doorsnede Werkdag		Doorsnede Weekdag		Ri. Noordoost Werkdag	Ri. Noordoost Weekdag	Ri. Zuidwest Werkdag	Ri. Zuidwest Weekdag
00:00 - 01:00	26	0,4%	37	0,6%	17	24	8	13
01:00 - 02:00	9	0,1%	15	0,3%	4	8	5	7
02:00 - 03:00	5	0,1%	7	0,1%	2	3	3	4
03:00 - 04:00	4	0,1%	5	0,1%	2	2	2	3
04:00 - 05:00	17	0,3%	15	0,2%	5	5	12	10
05:00 - 06:00	102	1,6%	80	1,4%	39	32	63	49
06:00 - 07:00	319	5,0%	243	4,1%	107	82	212	161
07:00 - 08:00	356	5,6%	276	4,6%	109	88	247	188
08:00 - 09:00	353	5,6%	292	4,9%	131	110	222	182
09:00 - 10:00	289	4,6%	281	4,7%	123	118	166	163
10:00 - 11:00	307	4,9%	301	5,1%	149	150	158	151
11:00 - 12:00	351	5,6%	364	6,1%	194	207	156	158
12:00 - 13:00	372	5,9%	387	6,5%	192	198	180	189
13:00 - 14:00	388	6,1%	403	6,8%	195	205	192	199
14:00 - 15:00	428	6,8%	438	7,4%	227	233	201	205
15:00 - 16:00	503	8,0%	479	8,1%	288	271	215	209
16:00 - 17:00	580	9,2%	525	8,8%	363	319	217	206
17:00 - 18:00	536	8,5%	490	8,3%	347	301	189	189
18:00 - 19:00	360	5,7%	321	5,4%	212	185	148	136
19:00 - 20:00	318	5,0%	299	5,0%	168	160	150	138
20:00 - 21:00	240	3,8%	232	3,9%	133	129	107	103
21:00 - 22:00	202	3,2%	192	3,2%	113	106	90	86
22:00 - 23:00	162	2,6%	156	2,6%	94	89	69	67
23:00 - 24:00	86	1,4%	93	1,6%	51	57	35	36

	Doorsnede Werkdag		Doorsnede Weekdag		Ri. Noordoost Werkdag	Ri. Noordoost Weekdag	Ri. Zuidwest Werkdag	Ri. Zuidwest Weekdag
Licht (L)	5927	93,9%	5602	94,4%	93,6%	94,2%	94,3%	94,7%
Middelzwaar (M)	292	4,6%	256	4,3%	4,8%	4,4%	4,5%	4,2%
Zwaar (Z)	92	1,5%	75	1,3%	1,6%	1,4%	1,3%	1,1%

	Aantal voertuigen
di 6-jul	6800
wo 7-jul	6138
do 8-jul	6270
vr 9-jul	6990
za 10-jul	5998
zo 11-jul	4368
ma 12-jul	5864
di 13-jul	6215
wo 14-jul	6482
do 15-jul	6541
vr 16-jul	6577
za 17-jul	5569
zo 18-jul	4001
ma 19-jul	5465

	Doorsnede	Ri. Noordoost	Ri. Zuidwest
Gem. snelheid	41	40	42
V85	49	49	50
< 20 km/u	1,7%	2,5%	0,8%
20 - 30 km/u	8,8%	10,1%	7,4%
30 - 40 km/u	29,6%	31,6%	27,5%
40 - 50 km/u	47,6%	46,6%	48,8%
50 - 60 km/u	11,3%	8,6%	14,2%
60 - 70 km/u	0,9%	0,6%	1,2%
70 - 80 km/u	0,1%	0,1%	0,1%
> 80 km/u	0%	0%	0%

Het Zand 17,
3811 GB Amersfoort
T: +31 33 470 1188
E: info@svp-svp.nl

SVP Bosch Slabbers